

Lud kar liq

Awg meh he lehq phehq peg che awg lawn

Liq kha gha buhq jaw lar che khuhn, ha lehg che bon khuhd Lud kar liq che awr lehr daq jad che liq te koz phehq che yaog. Lud kar yawd liq buhq che awg khad liz yawd awr lehr cud yiq cawg jad che chaw phehq che haq pheq mar lar che yaog. Yawd buhq che awg khad vawr, Bid saz naz chaw awg pun Her ra saq chaw ve mawg khad sir khad haq cud lehq, buhq lar che yaog. Awg lawn ghod ver, yawd Yud daq chaw ceng ve awg lid awg khad teq pa ve awg lawn haq kha sehax koz buhq lar lehq Yer suq ve awg ceng awg khad haq kha nehax sawnr lehq Ar danr lo kha gag cuhx pe lar che yaog.

Buhq var he lehq buhq che awg yand

Buhq var ve awg meh liq che te koz khuhn mad buhq lar liz, liq khuhn yehd lar che tawd he lehq buhq lar che awg khad teq pa haq ngawx ver, ha lehg che bon khuhd liq che te koz awr lehr, Cuh yad liq haq ceh daq che liq phehq lehq buhq var liz chaw te ghad lehax te lehq, yawd awr lehr Lud kar yaog. Lud kar awr lehr, bid saz naz chaw ceng khuhn paw-ag lehq, Her rar saq ve awg lid awg khad teq pa khuhn cud yiq kha nehax gha hend lar che yaog. Yawd awr lehr, naz chuhd sar lar phehq lehq Pawd loq geh liz kanx laex pawz te jaw che yaog. Kheh te cheaq te lehq liq che te

koz vawr, A.D. 59 khuhq te lehq 63 khuhq khuhn buhq lar che yaog.

A yed ir che awg lawn he lehq awg lawn kha peg

Lud kar liq che ve khuhn awg kawd maq buhq lar che ka nad nehax 1 te lehq 4 lehd awg khuhn yawd a nig haq che kheh koz ax lar che yaog. Yer suq a saq teq che awg lawn kha peg haq saw yug buhq lehq awg cehg mag cawd che lehax buhq ax lar che yaog. Yer suq a saq teq che awg lawn haq teq cax peg teq cax kha peg ghad buhq lar che yaog. Liq che te koz awg khuhn Lud kar a yed te jad che ted ceng awr lehr, Yer suq chaw ceng gha lia haq haq che haq su gha mawg tug awg pun yaog. Awg lawn che ve awr lehr, Chaw har chaw ghuhd yad he lehq su du deh che haq gha khanr chehd che chaw teq pa haq koz che tawd par hax te mar che awg lawn teq pa khuhn mawg gha che yaog. Yer suq lag che awr lehr, ha lehg duhd sa che, duhd law che he lehq vend bax ve kand pax khuhn pong vid che haq yug veha lehq, vend bax kha peh cawg che Mig gig che ve khuhn gehag che yaog. Che ve awr lehr, liq che te koz ve ni ma sir nux phehq che yaog.

Awg lawn nux

1. Awg kawd ve tawd (1:1-4)
2. Yer suq pawag che awg lawn (1:5-2:52)
3. Yer suq yawd kanx te tug gu hehnd che (3:1-4:13)
4. Gar liq lehd muhd mig khuhn Yer suq kanx tanr te che (4:14-9:9)
5. Gar liq lehd muhd mig khuhn Yer suq kanx tuhaz che (9:10-50)

6. Yud daq muhd mig khuhn Yer suq kanx te che (9:51-13:21)
7. Par saq Per riq muhd mig khuhn Yer suq kanx te che (13:22-19:27)
8. Yer suq suh kig huh kawq teq tuag lehq ghad sehr phad phehaq che (19:28-24:53)

Yer suq Khreq ve ha lehg che bon khuhd

¹ Tar ir yawz yan che Thawd phid luq-og, a nig awg khuhn awg cehg mag phehq jaw peg che awg lawn che ve teq pa haq chaw laex ghad buhq tuhz lar peg che yaog.

² Awg kawd maq thad loar, bon khuhd mar par teq pa i hehd mehz sir kha ter tear gha mawg lar che heh te lehq, a nig haq bon khuhd mar par teq pa saw koz ax lar vehr che yaog.

³ Kheh te cheaq te lehq, ngag liz awg lawn che ve haq ted thaeg peg ted thaeg ghaq sawnr ghaq tehz ngawx lag lehq nawg awg pun sir sa tug buhq lar che yaog.

⁴ Nawg gha hend lar haz peg che awg lawn u ve teq pa, awg cehg mag cawd che yaog, lehz gha sir tug awg pun ngag duhd ngawx lehq buhq lar che yaog.

Baz tiz sar pehar var Yod hanr pawag tug awg lawn

⁵ Yud daq muhd mig jawd mawd Her roq ve awg co haq, Ar bid yaq ve awg mor khuhn chehd che Yar khar liq meh che Ghig sa ve paw khod te ghad cawg che yaog. Yawd ved awg mid ma awr lehr, Ar ronr ve awg ceng awg khad khuhn chehd che Id lid sar behq meh che yaog.

6 Ghig sa ve mehz caz awg khuhn chaw che ni
ghad awr lehr, Ghig sa ve awg lid tawd khuhd he
lehq teh lar che awg lid awg khad haq kha nehax
haq sax lehq te yaq kig mad cawg cheaq te lehq,
ix mag haq chaw daq chaw thed te sawnr lar che
yaog.

7 Kkeh liz ix mag awr lehr, mawd jad vehr liz
yad mad cawg. Awg lawn ghod ver, Id lid sar
behq chaw meh ma* phehq che yaog.

8 Yar khar liq ve awg mor kanx te tug awg yand
gaeg lehq, Ghig sa mehz khuhd suhr yawd paw
khod ve kanx haq geh te chehd-ag huh,

9 Yer ruq sar lehnır bon yehg nux khuhn geh
lehq sa huhx geh tox tand-eg tug, paw khod teq
pa awg lid cawg lar che heh, nar bar kehx yug
lehq yawd gha cawd che yaog.

10 Sa huhx haq tox tand chehd che awg yand
u ve khuhn, chaw awg mor nux liz awg bag huh
chehd lar lehq bon lawg chehd che yaog.

11 Ghig sa ve muhd nuh maq cuh yad te ghad
tuhaz lehq, sa huhx tox tand kig huh laq yaq awr
phawd awr hox chehd lawz che yaog.

12 Yar khar liq muhd nuh maq cuh yad haq
gha mawg lehq, tez mag nuh he lehq kuhz jad
che yaog.

13 Muhd nuh maq cuh yad koz che, "Yar khar
liq-og, ta kuhz. Ghig sa nawg ved bon lawg
khuhd haq gha kad vehr che yaog. Nawg mid
ma Id lid sar behq yad par te ghad hu pawag tug
yaog. Yawd haq Yod hanr lehd koz meh vid-oq.

---

* **1:7 1:7 chaw meh ma** Yad mid ma yad ma cawg gha che.

¹⁴ Nawg ha lehg duhd sa che haq gha lehq, yawd pawag cheaq te lehq chaw kha peh vad-ag ha lehg duhd sa che haq gha tug yaog.

¹⁵ Awg lawn ghod ver, yawd Jawd mawd Ghig sa ve mehz caz awg khuhn chaw ir chaw muh te ghad gha te tug yaog. Yawd buhz vix che a pehx med ghig he lehq juhg teq pa ted cear liz mad dawg lehq, yawd awr ye ve ux peg khuhn chehd thad loar, Daq kehg che Awg ha phu kha nehax chehd che chaw yaog.

¹⁶ Id sar rer laq chaw teq pa laex ghad haq sir lehq ni ma kawq pa vid lehq, i hehd ve Jawd mawd Ghig sa chehd lo kawq phuhz kawaq vid tug yaog.

¹⁷ Yawd Ed lid yaq heh te Awg ha phu chehd lehq kand pax cawg che khuhn, Yer suq haq keh awg kawd kae lehq yawd awg tan tawd yaw tug yaog. Awr pa awg yad kawq cawd daq vid lehq, maq na yug vix che chaw teq pa kawq na yug lehq thed cawd che yaq kaw haq kawq siar tug, Ghig sa mehz khuhd suhr lo kae gag tug te tug yaog.”

¹⁸ Yar khar liq muhd nuh maq cuh yad haq koz vid che, “Ngag khawd-ehg te awg cehg mag awg lehz sir gha hawg le. Awg lawn ghod ver, ngag mid ma awd nag liz mawd jad vehor.”

¹⁹ Muhd nuh maq cuh yad u ve koz che, “Ngag awr lehr, Ghig sa mehz khuhd suhr huh hox chehd che Kar ber laq yaog. Ngag nawg haq tawd yawa lehq, ha lehg che tawd khuhd che ve ca koz ax pea che yaog.

²⁰ Kheh liz nawg ngag ved tawd khuhd haq maq yonr cheaq te lehq, awg lawn che ve teq pa

mad phehaq ser che kheh ceh, nawg tawd yaw maq gha lehq chaw kar heh gha te chehd tug yaog. Awg ceng che ve teq pa, awg yand gaeg ver phehaq tug yaog.”

²¹ Awg bag lo chehd lehq Yar khar liq haq law chehd che chaw teq pa ha mad lehg vehr che yaog. Awg lawn ghod ver, yawd Yer ruq sar lehnr bon yehg nux khuhn geh veh che muh jad vehr lehq,

²² yawd tuhaz gha mehx, i hehd teq pa haq teq chaweh tawd yaw daq maq gha he lehq laq kuhan lehax te mar che yaog. Kheh te lehq, i hehd teq pa duhd che Yer ruq sar lehnr bon yehg nux khuhn awg hez ted ceng clear haq yawd gha mawg che yaog lehz duhd che yaog.

²³ Yar khar liq yawd kanx te tug awg tar pong vehr lehq, yawd yehg lo kawq veh che yaog.

²⁴ U ve khaz nuhr, awg mid ma Id lid sar behq yad hu vehr lehq har pa ngad mag kha gag ted kaer liz maq kae he lehq yehg khuha lehax chehd chehd che yaog.

²⁵ Yawd koz che, “A meha Ghig sa ngag haq che kheh tea gad che law. Ngag mehz khuhd maq gha lug lehq su haq maq gha yaq taw vid tug tea vehr che yaog.”

Yer suq pawag tug awg lawn koz vid che

²⁶ Id lid sar behq yad hu che har pa khuhq mag khuhn gaeg lehq, Ghig sa awr lehr, muhd nuh maq cuh yad Kar ber laq haq Gar liq lehd muhd mig Nar sar rehq med lo kae pe che yaog.

²⁷ Dar viq ve awg ceng awg khad Yod sehq meh che haq he tug te lar che yad mid hax Mar riq chehd huh lag che yaog.

²⁸ Muhd nuh maq cuh yad Mar riq chehd lo lag lehq koz che, "Awg bon ir che yad mid-og, Ghig sa nawg haq awg bon kha peh vad-ag naq ax lehq Ghig sa nawg haq lez yug che yaog."

²⁹ Mar riq tawd khuhd u ve haq gha kad lehq ni ma khuhn duhd soq saq lehq khawd-ehg awr te lehq muhd nuh maq cuh yad ngag haq u kheh koz awg bon naq ax che lehq nar lehd duhd che yaog.

³⁰ Kheh te lehq, muhd nuh maq cuh yad kawq koz che, "Mar riq-og, ta kuhz. Awg lawn ghod ver, Ghig sa nawg haq ni ma cawd jad che yaog.

³¹ Nawg yad hu lehq, yad par te ghad pawag tug yaog. Yawd haq Yer suq lehd koz gha meh vid che yaog.

³² Yad par u ve awr lehr, chaw ir chaw muh te lehq, ir jad muh jad che Ghig sa ve Yad phu yaog. Ghig sa awr lehr, yad par u ve haq yawd awg pux nux Dar viq ve kaw jaw pid tug yaog.

³³ Kheh te lehq, Yar koq ve chaw ceng chaw khad teq pa haq yawd khar thad liz uq penr lehq yawd ved muhd mig awr lehr, co co taer taer awg leh med mad cawg hawg."

³⁴ Mar riq muhd nuh maq cuh yad haq koz vid che, "Khawd-ehg te awg ceng che ve teq pa phehaq ghag le. Awg lawn ghod ver, ngag haw khaz geh mad yuhq jaw ser ehx-eh."

³⁵ Muhd nuh maq cuh yad kawq koz che, "Daq kehg che Awg ha phu nawg thag huh yaq lehq, ir jad muh jad che Ghig sa ve kand pax nawg

haq hoz beh lar tug yaog. Kheh te cheaq te lehq, pawag che yad u ve awr lehr, Ghig sa ve Yad phu cehg mag yaog.

³⁶ Ngawx lor, chaw meh ma lehd koz che nawg vix nawg nax Id lid sar behq heh mawd vehr liz, yad hu che har pa khuhq mag gag vehor.

³⁷ Awg lawn ghod ver, Ghig sa te maq gha che teq chaweh mad cawg hawg,” lehd koz vid che yaog.

³⁸ Mar riq koz che, “Ngag awr lehr, Ghig sa nawg ved awg ceg ma yaog. Nawg koz che heh ngag haq tea laoq.” U kheh te lar haz lehq, muhd nuh maq cuh yad yawd haq phaz daq veh che yaog.

Mar riq Id lid sar behq chehd lo ca gid-eg che

³⁹ Awg yand u ve khuhn, Mar riq har naq tu kae lehq Yud daq muhd mig khuhn kehaq lo cawg che med ted mag lo gaeg che yaog.

⁴⁰ Yawd Yar khar liq ve yehg khuhn gehe lehq, Id lid sar behq haq tawd yaw daq che yaog.

⁴¹ Id lid sar behq Mar riq tawd yaw che khuhd haq gha kad che te yand, Daq kehg che Awg ha phu yawd khuhn chehd lehq yawd ux peg khuhn hu chehd che yad u ve liz phez ghawz che yaog.

⁴² Id lid sar behq awg khuhd hehnd chawa kug lehq koz che, “Yad mid kheh ma ve awg khuhn lo nawg awr lehr, awg bon ir jad lehq nawg yad ux peg khuhn ve liz awg bon ir che yaog.

⁴³ Khawd-ehg te lehq ngag ved Jawd mawd Khreq ve awr ye ngag chehd lo lag che lehq nar lehd koz che yaog.

⁴⁴ Yawd ved tawd khuhd ngag ved nar puu
khuhn gehag che te yand, ngag ved yad nehax
ux peg khuhn chehd che liz ha lehg che khuhn
phez ghawz che yaog.

⁴⁵ Ghig sa koz vid lar che tawd khuhd haq yonr
che yad mid awr lehr, awg bon ir che yaog. Yawd
haq Ghig sa kha koz vid lar che tawd khuhd teq
pa phehaq tug yaog."

⁴⁶ Mar riq koz che,
"Ngag ved ni ma awg tawg kha gag,
Jawd mawd Ghig sa haq tar ir chid muh che
yaog.

⁴⁷ Kheh te lehq ngag ved co ha liz,
ngag ved thaer khuhq sehr phad Ghig sa haq
ha lehg jad che yaog.

⁴⁸ Awg lawn ghod ver, ngag awg mig awg phond
mad cawg che chaw
yawd ved awg ceg ma haq yawd ngawx ax
vehor.

Yaq ni khaz nuhr ver, chaw teq co peg teq co ngag
haq
awg bon ir che yad mid lehd koz tug yaog.

⁴⁹ Awg lawn ghod ver, kha peg khod-aq kand pax
ir che phad ngag haq
yawd ved kanx ir jad che ted ceng tea peor.
Yawd ved awg meh liz daq kehg jad che yaog.

⁵⁰ Ghig sa haq yawz yan lehq, kuhz vix che chaw
teq pa haq
yawd khar thad liz har kax vid che cawg che
yaog.

⁵¹ Ghig sa yawd ved laq kuhr kand pax ir jad che
haq
yehd lehq te mar peor.

Ni ma ir ni ma muh che chaw teq pa haq
yawd te lug vid che yaog.

⁵² Ghig sa awr lehr, awg mig awg phond cawg che
jawd mawd teq pa ve a yad
yug kha lehq,

teq chaweh awg mig awg phond mad cawg lehq
a sug yawd awg ton haq tar nehg che chaw
teq pa haq

yawd yug chid taz vid tug yaog.

⁵³ Meq che kaz che chaw teq pa haq
yawd daq che awg ceng kha buhz lehd car
vid lehq,

paw sa che chaw teq pa haq
laq kuhr khuhn teq chaweh mad cawg vid
lehq
kawq pe tug yaog.

⁵⁴ Ghig sa awr lehr, yawd ved chaw ceng haq
ga vid lehq

Id sar rer laq chaw te pa haq
yawd koz vid lar che heh, har kax vid che
yaog.

⁵⁵ Ghig sa awr lehr, Ar brar hanr he lehq yawd
ved awg yad awg dug teq pa haq
kar tiq te vid lar che heh te tug khar thad liz
ma lend che yaog.”

⁵⁶ Mar riq awr lehr, Id lid sar behq geh har pa
seh lehd chehd lar haz lehq, yawd ved yehg lo
kawq veh che yaog.

Baz tiz sar pehar var Yod hanr paw che

⁵⁷ Id lid sar behq yad paw tug awg yand gaeg
lehq yad par te ghad pawag che yaog.

⁵⁸ Ghig sa yawd haq ir jad che awg bon te vid che haq awg vix awg nax teq pa he lehq awg chawd teq pa gha kad lehq, yawd geh ga ha lehg che yaog.

⁵⁹ Hex ni gaeg lehq, yad nehax u ve haq awg gig med soer vid tug i hehd teq pa lag che yaog. Kheh te lehq, awr pa ve awg meh heh te lehq Yar khar liq meh vid-ag lehd te gha mehx,

⁶⁰ awr ye koz che, “Ma hez hawg. Yawd haq Yod hanr gha meh vid lawg,” lehd koz che yaog.

⁶¹ I hehd teq pa yawd haq koz vid che, “Nawg ved awg ceng awg khad khuhn awg meh yix kheh koz meh che mad cawg hawg,” lehd koz vid che yaog.

⁶² Kheh te lehq, yad nehax u ve haq awg meh a thoq meh vid tug awr pa haq chaw kar ve awg hez te na ngawx che yaog.

⁶³ Yawd buhq kig pehn r boz haq lawg lehq, “Yawd ved yad awg meh Yod hanr yaog,” lehd koz buhq teh vid lehq su and jad vehr che yaog.

⁶⁴ Teq pear lehax, yawd ved mawq kaw he lehq ha lez awg pir heh te kawq daq vehr lehq yawd tawd yaw lehq Ghig sa haq chid muh che yaog.

⁶⁵ Awg yand u ve khuhn, i hehd pad huh chehd che chaw teq pa kuhz jad che yaog. Awg lawn u ve teq pa Yud daq muhd mig khuhn kehaq lo awg kag gha lia lo buhg veh che yaog.

⁶⁶ Awg lawn cheaq kha gha kad che chaw teq pa, ni ma sir khuhn tawnd lar lehq duhd che, “Chaw yad nehax che khawd-ehg ve chaw lehq nar.” Awg lawn ghod ver, Ghig sa yawd geh chehd cheaq i hehd sir che yaog.

Yar khar liq tawd yaw lar che

- ⁶⁷ Yar khar liq yad nehax ve awr pa Daq kehg
che Awg ha phu kha nehax chehd che khuhn,
Ghig sa ve tawd khuhd yaw lehq koz che,
- ⁶⁸ "Id sar rer laq ve Ghig sa haq
chid muh-o.
Awg lawn ghod ver, yawd ved chaw ceng haq
ca ngawx-ag lehq ca thaer khuhq vid-ag che
yaog.
- ⁶⁹ Yawd ved awg ceg var Dar viq ve awg ceng
awg khad khuhn yawd
ngag hehd awg pun kand pax ir jad che
Thaer khuhq sehr phad pawag vid che
yaog.
- ⁷⁰ Awg ceng gha lia a mig thad lo Ghig sa yawd
ved daq kehg che cuh kar var haq
cud lehq koz,
- ⁷¹ A nig ved cand par teq pa haq
pong ax lehq,
a nig haq ngawx bawg che chaw teq pa ve laq
khuhn
yug pong ax che yaog, lehd koz vid che yaog.
- ⁷² Ghig sa yawd a nig ved a pux a pi teq pa haq
har kax vid cheaq te lehq
yawd ved daq kehg che kar tiq sax caz haq
duhd nuhd vid tug awg pun te che yaog.
- ⁷³ A nig ved a pux nux Ar brar hanr haq
yawd kar tiq sax caz te lar che yaog.
- ⁷⁴ A nig ved cand par laq khuhn
Ghig sa yug pong ax peg lehq,
a nig yawd ved kanx te che awg khuhn
teq chaweh kuhz tug mad cawg.

75 A nig teq coaq Ghig sa ve mehz khuhd suhr
 huh,
 daq che kehg che he lehq thed che cawd che kanx
 haq
 te gha tug yaog.

76 Yad par nehax-og, su nawg haq
 ir jad muh jad che Ghig sa ve cuh kar var
 lehd koz che yaog.

Awg lawn ghod ver nawg awr lehr, Yer suq-aq
 keh awg kawd kae
 lehq yawd ved yaq kaw haq
 gha te vid lar tug yaog.

77 Ghig sa yawd ved chaw teq pa thaer khuhq che
 haq
 gha tug awg lawn sir vid tug awg pun,
 yawd i hehd haq
 har kax vid lehq vend bax phehd kha vid che
 yaog.

78 Awg lawn ghod ver, Ghig sa har kax vix cheaq
 te lehq,
 muhd nuh kawag lo ve awg ghiz a nig thag
 lo thiag che yaog.

79 Awg naz tud awg naz hoq te che khuhn chehd
 lehq,
 suh tug awg khad khuhn mi chehd che chaw teq
 pa haq
 awg ghiz paw vid lehq,
 duhd sa ha lehg che yaq kaw awg khad a nig haq
 sir mar ax che yaog.”

80 Yad nehax u ve awg ton ir taz lehq, co ha
 phawd awr liz awg ghad cawg mad-ag lehq, Id
 sar rer laq chaw teq pa mehz khuhd suhr huh

tuhz mawa that kha gag, yawd heh pir khuhn awg god khehz awg nar nuh teag lo lehax chehd chehd tug yaog.

2

Yer suq pawag che

¹ Awg yand u ve khuhn, Rod maq uq penr che muhd mig khuhn chehd che muhd mig yad teq pa haq awg senr ca ke tug muhd mig jawd mawd nux Kehd sar Awd gud tuq tawd pid che yaog.

² Che te pawz awg senr cag land yug che vawr, Sud riq muhd mig haq uq penr che Kud rer niq jawd mawd te chehd-ag huh awg kawd maq te pawz yaog.

³ Chaw awg gha lia a sug yawd khad ve chehd kig med lo koeq lehq, awg senr cag land ca kawq ke che yaog.

⁴ Yod sehq liz, Dar viq ve awg ceng awg khad cawd cheaq te lehq, Gar liq lehd muhd mig Nar sar rehq med lo te lehq Yud daq muhd mig Behr lehr hehnr lehd koz che Dar viq ve med lo kae che yaog.

⁵ Yawd he tug te lar che yad mid Mar riq liz awg senr cag land buhq ke tug awg pun kae tod che yaog. Yawd yad hu jad vehr che yaog.

⁶ Ix mag Behr lehr hehnr med u ve khuhn chehd che awg yand haq Mar riq yad paw yand gag vehr che yaog.

⁷ Mar riq yad par awg kawd maq ve te ghad pawag lehq, khawd hu huhz vid lehq nud lawd kor khuhn yuhq vid lar che yaog. Awg lawn ghod

ver, ix mag awg pun hax kig yehg ted kaer liz mad ngeq vehr che yaog.

Yawg huhx var teq pa Yer suq awg lawn gha kad che

⁸ Behr lehnr hehnr med jad lo yawg huhx var teq pa muhd phiq ver yawg huhx hax chehd che chaw cawg che yaog.

⁹ Ghig sa ve muhd nuh maq cuh yad te ghad tuhaz lehq, i hehd pad huh hox chehd lawz che yaog. Ghig sa ve awg mig awg phond i hehd haq kha caw yuhd thiag lehq, i hehd kuhz jad che yaog.

¹⁰ Muhd nuh maq cuh yad u ve i hehd haq koz vid che, “Ta kuhz. Awg lawn ghod ver, chaw awg gha lia awg pun ha lehg tug ir jad che tawd khuhd koz ax tug ngag lag che yaog.

¹¹ Awg lawn ghod ver, yaq ni Dar viq ve med khuhn nig hehd awg pun Thaer khuhq sehr phad pawag vehor. Yawd awr lehr, Jawd mawd Khreq yaog.

¹² Yawd haq nig hehd gha sir tug awg hez awr lehr, chaw yad nehax u ve haq khawd hu huhz vid lehq nud lawd kor khuhn yuhq vid lar lawz tug yaog.”

¹³ Muhd nuh maq cuh yad u ve te ghad chehd-ag huh muhd nuh maq cuh yad awg mor nux kawq phoz tuhaz lehq, i hehd Ghig sa haq chid muh lehq koz che,

¹⁴ “Muhd nuh maq lo chehd che Ghig sa haq awg mig awg phond cawg vid-oq.

Mig gig khod-aq lo liz, Ghig sa ni ma cawd che chaw teq pa haq
ha lehg duhd sa tug cawg vid-oq,”

lehd koz che yaog.

¹⁵ Muhd nuh maq cuh yad teq pa muhd nuh kawag lo kawq taz kawq veh khaz nuhr, yawg huhx var teq pa koz daq che, "Yer, a nig Behr lehr hehnr med lo Ghig sa a nig haq koz ax lar che awg ceng u ve teq pa phehaq chehd che haq ca ngawx-eg veg."

¹⁶ I hehd teq pa har naq kae lehq ca ngawx-eg mehx, Mar riq he lehq Yod sehq haq liz mawg lehq, yad nehax paw lar che haq liz nud lawd kor khuhn yuhq chehd lawz che haq gha mawg che yaog.

¹⁷ I hehd teq pa u kheh te gha mawg lar haz lehq, muhd nuh maq cuh yad i hehd haq awg lawn u ve koz vid lar che heh te lehq, su haq liz kawq koz vid che yaog.

¹⁸ Yawg huhx var teq pa koz che awg lawn u ve haq kha gha kad che chaw teq pa and jad che yaog.

¹⁹ Mar riq awr lehr, awg lawn u ve teq pa ni ma khuhn kha nehax tawnd lar lehq duhd ngawx chehd che yaog.

²⁰ Yawg huhx var teq pa kawq koeq lehq, muhd nuh maq cuh yad i hehd haq koz vid lar che heh, awg cehg mag gha kad gha mawg cheaq te lehq, Ghig sa haq chid ir chid muh che yaog.

*Yer suq haq Yer ruq sar lehnr bon yehg nux
khuhn chid aq vid che*

²¹ Hex ni gaeg lehq, yad nehax haq awg gig med soer vid thad huh, yawd haq Yer suq lehd koz meh vid che yaog. Awg meh cheawg lehr,

awr ye ux peg khuhn maq hu ser thad loar muhd
nuh maq cuh yad meh vid lar peg che yaog.

²² Mod ser awg lid teh lar che heh, awg ton daq
kehg tug te yand gaeg lehq yad par nehax Yer suq
haq yug ve lehq Yer ruq sar lehnr bon yehg nux
lo kae lehq Ghig sa haq chid aq vid che yaog.

²³ Mod ser ve awg lid tawd khuhd khuhn buhq
lar che heh te lehq, [†]awg kawd maq paw che yad
par te ghad awg gha lia Ghig sa haq gha chid aq
vid che yaog.

²⁴ Yad mid teq pa awr lehr, yad paw peg ver,
Mod ser ve awg lid tawd khuhd khuhn koz lar
che heh te lehq, [†]a pia nig kheh la ma hez ver,
noq ka kehx nig kheh gha tand vid che yaog.

²⁵ Yer ruq sar lehnr med khuhn chehd che Sid
mor meh che haw khaz te ghad yawd thed che
cawd che chaw te lehq, Ghig sa haq tar ir yawz
yan che chaw he lehq Id sar rer laq chaw ceng
teq pa haq Ghig sa ga vid tug duhd law chehd
che Daq kehg che Awg ha phu yawd geh chehd
che yaog.

²⁶ Daq kehg che Awg ha phu Sid mor haq pheq
mar vid che nawg maq suh ser huh Ghig sa lo
lag che Khreq haq nawg gha mawg tug yaog.

²⁷ Daq kehg che Awg ha phu Sid mor yawd haq
duhd pawnr vid cheaq te lehq, yawd Yer ruq sar
lehnr bon yehg nux lo kae che yaog. Awg yand u
ve awg khuhn Yer suq awr ye awr pa liz Mod ser
ve awg lid cawg lar che heh, yawd haq Yer ruq
sar lehnr bon yehg nux lo awg lid ca te vid-ag
che yaog.

[†] 2:23 2:23 Tuhz 13:2, 13:12, 13:15   [†] 2:24 2:24 Ak 12:8

28 Sid mor awr lehr, yad nehax haq yawd ved laq kuhr khuhn chid cid lar lehq Ghig sa haq chid muh lehq koz che,

29 "Ngag ved Jawd mawd Ghig sa-og

nawg ved tawd khuhd cawg lar che heh,
nawg ved awg ceg var duhd sa che khuhn
a meha suh cuha laoq.

30 Awg lawn ghod ver, ngag ved mehz sir nawg
thaer khuhq ax che haq
gha mawg vehor.

31 Chaw ceng kheh ma ve mehz khuhd suhr lo
thaer khuhq ax tug
nawg tea lar peor.

32 Thaer khuhq che u ve awr lehr, lawd kir yad
teq pa awg pun awg ghiz he lehq
nawg ved chaw ceng ve awg mig awg phond
phehq che yaog."

33 Yad nehax awg lawn Sid mor yawd u kheh
koz che haq awr pa awr ye and jad che yaog.

34 Sid mor ix mag haq bon naq vid lehq awr ye
Mar riq haq koz vid che,

"Yad nehax che ve haq te lehq,

Id sar rer laq chaw laex ghad gha kuhd lehq
laex ghad tu gag tug yaog.

Su yawd haq maq sawnr ma caz koz tug
awg hez ted ceng yaog.

35 Kheh te cheaq te lehq chaw laex ghad ve ni ma
kuhn duhd chehd che
kha nehax pheq tuhaz vid tug yaog.

Nawg ved ni ma haq liz, a dax ghawg gehd che
heh te lehq
gehd pawnr pe tug yaog."

³⁶ Ar sar ve awg ceng awg khad, Phar noer laq ve awg yad mid Ar naq meh che cuh kar ma te ghad cawg che yaog. Yawd mawd jad vehor. Yawd awg phad mawd he peg khaz nuhr awg phad mawd geh suhr khuhq kheh tawa lehax gha chehd lar haz lehq,

³⁷ yawd awg phad mawd suh vehr lehq hex chi uhd khuhq kha gag meh chuhd ma te chehd che yaog. Yawd Yer ruq sar lehnr bon yehg nux haq ma phaz he lar lehq, muhd kaw muhd khax cad tug ce lehq bon lawg chehd che yaog.

³⁸ Mar riq Yod sehq he lehq Sid mor i hehd teq pa yad nehax Ghig sa haq chid aq vid chehd-ag huh, Ar naq lag lehq Ghig sa haq chid muh che yaog. Yer ruq sar lehnr med haq thaer khuhq ax tug law chehd che chaw teq pa haq yawd yad nehax u ve awg lawn khae mar vid che yaog.

Nar sar rehq med lo koeq che

³⁹ Yod sehq he lehq Mar riq ix mag Ghig sa ve awg lid tawd khuhd cawg lar che heh saw te peg lar haz lehq, i hehd chehd kig Gar liq lehd muhd mig Nar sar rehq med lo kawq koeq che yaog.

⁴⁰ Yad nehax u ve awg ton iar lehq, awg ghad liz cawg che yaog. Yawd laz lehnx lehq, Ghig sa liz yawd haq awg bon naq vid che yaog.

Yer suq te pawz awr ye awr pa geh Yer ruq sar lehnr bon yehg nux lo kawq kae che

41 Yer suq awr ye awr pa Yer ruq sar lehnr lo Par sar khar pawehd* te ver, khuhq gha lia kae jaw che yaog.

42 Yer suq a saq teq chi nid khuhq gaeg lehq, i hehd awg lid cawg che heh, Yer ruq sar lehnr lo pawehd te tug taez che yaog.

43 Pawehd te che awg ni peg vehr lehq, i hehd teq pa yehg lo koeq che te yand, yad par nehax Yer suq vawr, Yer ruq sar lehnr med khuhn chehd lar haz vehr che haq awr ye awr pa maq sir.

44 Ix mag duhd che, Yer suq yawd geh lag che chaw teq pa geh kawq veh che gha hawg lehd duhd che yaog. I hehd kawaq che teq ni yaq kaw mig lo gaeg lehq yawd awg chawd teq pa he lehq awg vix awg nax chehd lo ca na ngawx-eg che yaog.

45 Kheh liz ca mad mawg te lehq, ix mag sir daq vea lehq Yer ruq sar lehnr med lo kawq cag che yaog.

46 Ghaq ca che sehr ni gaeg lehq, Yer suq Yer ruq sar lehnr bon yehg nux khuhn mi lehq sar lar nux teq pa haq tawd ox daq na daq chehd lawz cheaq gha mawg che yaog.

47 Yer suq ve tawd khuhd haq gha kad che chaw teq pa, yawd sir lehq yaw khuhq chehd che tawd khuhd haq and jad che yaog.

48 Awr ye awr pa gha mawg lehq and jad vehr che yaog. Awr ye yawd haq koz vid che, "Yad par-og, a thoq te nawg a ye a pa haq ix kheh tea

* **2:41 2:41 Par sar khar pawehd** Id sar rer laq chaw teq pa Ed jid tuq muhd mig khuhn tuhaz che haq duhd nuhd che pawehd te che yaog. Tuhz 12:11-27; Bon 16:1-8

cheawg le. A pa awd nag duhd har jad lehq ghaq ca teq vehor," lehd koz vid che yaog.

⁴⁹ Yer suq kawq yaw khuhq vid lehq koz che, "Nig mag a thoq te lehq ngag haq ghaq ca tod cheawg le. Ngag Ngar pa ve yehg khuhn gha chehd lawg ghod che haq nig mag maq sir lehq la," lehd koz vid che yaog.

⁵⁰ Kheh ma khuhd, awr ye awr pa Yer suq koz chehd che awg lawn haq na maq gha.

⁵¹ Kheh te lehq, Yer suq awr lehr, awr ye awr pa geh Nar sar rehq med lo koeq lehq, ix mag uq penr che huhx uh chehd lehq na yug chehd che yaog. Awr ye awr lehr, awg lawn u ve teq pa awg gha lia ni ma khuhn kha nehax tawnd ke lar che yaog.

⁵² Yer suq awr lehr, cud yiq phawd liz, awg ton phawd liz iar lehq, Ghig sa liz chaw yad liz yawd haq ni ma cawd che yaog.

3

Baz tiz sar pehar var Yod hanr bon mar che

¹ Rod maq jawd mawd nux Kehd sar Tir ber riq uq penr che teq chi ngad khuhq gaeg lehq, Yud daq muhd mig khuhn Por tiq Pid laq jawd mawd te lehq uq penr chehd huh, Gar liq lehd muhd mig awg khuhn Her roq jawd mawd te lehq uq penr chehd lehq, Ix tuq rehd he lehq Tar rar khod niq muhd mig khuhn Her roq yawd ved awg nax var Phid liq jawd mawd te lehq uq penr chehd-ag huh, Ar bid ler muhd mig khuhn Lud sar niq jawd mawd te lehq uq penr chehd lehq,

² Ar naq he lehq Kar yar phaq Ghig sa ve paw khod nux te chehd che awg yand awg khuhn, heh pir khuhn awg god khehz awg nar nuh teag lo chehd che Yar khar liq ve yad par Yod hanr chehd lo Ghig sa ve tawd khuhd gag che yaog.

³ Kheh te lehq, Yod hanr Yawd danr lawg kax puhg huh, awg kiz awg naz kae lehq, "Ghig sa nawg ved vend bax haq phehd kha ax vid tug awg pun, awg ton ni ma awg suhx kawq pa lehq baz tiz sar* khanr yug lor," lehd koz mar vid che yaog.

⁴ Cuh kar var Id sar yaq ve liq khuhn buhq lar che haq kha sur suar,

† "Heh pir khuhn awg god khehz awg nar nuh teag lo chaw te ghad kug lehq koz che,
'Jawd mawd Ghig sa lag tug yaq kaw haq
te lar lor.

Yawd ved yaq kaw teq pa haq
thed-e ghad teo.

⁵ Lawg khoq lawg ma awg ti gha lia pehag vid lehq,
keh nux keh nehax awg mag gha lia haq
gha te nehg vid tug yaog.

Yaq kaw awg kuhq kux te che haq
thehd-e lehd yug te vid lehq,
awg khoq awg khehq te che yaq kaw haq
tawr ghad phinr ghad gha kawq te tug yaog.

⁶ Chaw awg gha lia Ghig sa lo lag che thaer khuhq
cheaq
gha mawg tug yaog,' "

* **3:3 3:3 baz tiz sar** A kaz haq yehd lehq Ghig sa chaw yad haq vend bax phehd vid che awg lid te che awg hez. † **3:4 3:4-6** Isy 40:3-5

lehd koz che yaog.

⁷ Chaw awg mor nux Yod hanr chehd lo baz tiz sar ca khanr yuag che chaw teq pa haq yawd koz vid che, "Haeg jad che vig heh te lehq he ka vix che awg tuhq ma cawg che chaw teq paog, lag tug ve Ghig sa cir yanr che haq phaw tuhaz tug a sug nig hehd haq koz ax cheawg le.

⁸ Nig hehd teq pa awg cehg mag duhd phuhz gad phuhz lehq ni ma pa vehr che awg sir nuhaq che haq gha mawg vid. A nig Ar brar hanr ve awg yad awg dug te lehq vend bax gha pong vehor lehz a cehax liz ta duhd. Awg lawn ghod ver, Ghig sa awr lehr, huhx meh dig che ve teq pa haq yug lehq Ar brar hanr ve yad phehaq vid tug kand pax cawg che yaog.

⁹ A meha loar, khi chuhz taz lehq awg cehg khi penr teh lar peor. Kheh te lehq, daq che awg sir mad nuhq che te pa haq thawq lehq, a mir khuhn bag ke tug yaog," lehd koz che yaog.

¹⁰ Muhd mig yad teq pa yawd haq kawq na lehq koz che, "Kheh te ver, ngag hehd khawd-ehg kheh gha te lawg le," lehd koz che yaog.

¹¹ Yawd i hehd haq kawq koz vid che, "A poq ni kholz cawg che chaw awr lehr, a poq mad cawg che chaw haq pehg vid-oq. Kheh te lehq, cad tug cawg che chaw teq pa liz, u ve heh teo," lehd koz vid che yaog.

¹² Awg khawnr saw var teq pa liz baz tiz sar khanr yug tug yawd chehd lo lag lehq koz che, "Sar lar-og, ngag hehd khawd-ehg kheh gha te tuawg le," lehd koz na che yaog.

¹³ Yod hanr i hehd haq koz vid che, "Nig hehd awg khawnr saw ver, koz lar che nuz awr taq

saw,” lehd koz vid che yaog.

¹⁴ Maq yad teq pa liz, Yod hanr haq na lehq koz che, “Ngag hehd teq pa awr hehq, khawd-ehg kheh awr gha te lawg le,” lehd koz na che yaog. Yawd i hehd teq pa haq kawq koz vid che, “Su ved med nged taq ca lu yug. Su haq ma hez hez che awg lawn taq ca te ke. Nig hehd gha chehd che ghad phuhd haq ni khaz suh lor,” lehd koz vid che yaog.

¹⁵ Chaw awg gha lia Khreq lag tug haq duhd law lehq law chehd cheaq te lehq, Yod hanr haq Khreq lehq nar, ma hez lehq nar, lehz ni ma khuhn duhd chehd che yaog.

¹⁶ I hehd teq pa haq Yod hanr koz vid che, “Ngag awr lehr, nig hehd haq a kaz khuhn baz tiz sar pehar tug yaog. Kheh ma khuhd, ngag haq keh kand pax ir che te ghad lag tod che yaog. Yawd ved khi noz caz haq phi tug kheh tawa liz ngag te maq kenr hawg. Yawd awr lehr, Daq kehg che Awg ha phu awg khuhn ma koz, a mir haq cud che ma koz, nig hehd haq baz tiz sar pehar tug yaog.

¹⁷ Yawd ved laq kuhr khuhn a cag fed tug haq yug cid chehd che yaog. A cag kha sehax thez fed kha lehq cag sir mag maq haq cag yehg khuhn puhd ke lar lehd te che yaog. Kheh te lar, cag cox haq vawr, maq suh vix che a mir khuhn yawd yaz tox ke tug yaog.”

¹⁸ Kheh te cheaq te lehq, Yod hanr yawd ha lehg che bon khuhd mar che khuhn chaw teq pa haq laex ceng ca kaod koz mar vid che yaog.

¹⁹ Gar liq lehd muhd mig haq uq penr che jawd mawd Her roq awr lehr, awg nax var mid ma

Her ror diq haq yug lehq, yawd mid ma yug te che awg lawn he lehq yawd awg haeg kha te che awg lawn teq pa haq Yod hanr yawd haq yug ded mar vid cheaq te lehq,

²⁰ jawd mawd Her roq awr lehr, pong lag thad haq keh liz kawq haeg jad lehq, te yaq kig ted ceng kawq cawg mad-ag cheawg lehr, Yod hanr haq pheh lehq thawnr yehg khuhn ke che yaog.

Yer suq baz tiz sar khanr yug che awg lawn

²¹ Chaw laex ghad baz tiz sar khanr yug peg lehq, Yer suq liz baz tiz sar khanr yug lehq bon lawg chehd-ag huh, muhd nuh maq phaw lehq

²² Daq kehg che Awg ha phu awr lehr, awg hoq awg han a pia kar haq sur che yawd thag huh yaq che yaog. Keh te lehq, muhd nuh kawag lo awg khuhd buhg tuhaz lehq koz che, "Nawg awr lehr, ngag haq jad che ngag ved Yad phu yaog. Ngag nawg haq ni ma cawd jad che yaog," lehd koz che yaog.

Yer suq ve awg ceng awg khad teq pa

²³ Yer suq kanx tanr teag huh, a saq sehz chi khuhq kheh taw gaeg che yaog. Yawd awr pa awr lehr, Yod sehq yaog lehz su duhd che yaog. Yod sehq ve awr pa awr lehr, Id liq yaog.

²⁴ Id liq ve awr pa awr lehr, Mar saq yaog. Mar saq ve awr pa awr lehr, Ler viq yaog. Ler viq ve awr pa awr lehr, Mer lar khiq yaog. Mer lar khiq ve awr pa awr lehr, Yar naq yaog. Yar naq ve awr pa awr lehr, Yod sehq yaog.

²⁵ Yod sehq ve awr pa awr lehr, Mar tar thiq yaog. Mar tar thiq ve awr pa awr lehr, Ar moq yaog. Ar moq ve awr pa awr lehr, Nar honr yaog.

Nar honr ve awr pa awr lehr, Id sar liq yaog. Id sar liq ve awr pa awr lehr, Nar gehd yaog.

²⁶ Nar gehd ve awr pa awr lehr, Mar aq yaog. Mar aq ve awr pa awr lehr, Mar tar thiq yaog. Mar tar thiq ve awr pa awr lehr, Ser miq yaog. Ser miq ve awr pa awr lehr, Yod sehq yaog. Yod sehq ve awr pa awr lehr, Yud daq yaog.

²⁷ Yud daq ve awr pa awr lehr, Yod har naq yaog. Yod har naq ve awr pa awr lehr, Rer saq yaog. Rer saq ve awr pa awr lehr, Ser rud ber laq yaog. Ser rud ber laq ve awr pa awr lehr, Sar lar ter laq yaog. Sar lar ter laq ve awr pa awr lehr, Ner riq yaog.

²⁸ Ner riq ve awr pa awr lehr, Mer lar kхиq yaog. Mer lar kхиq ve awr pa awr lehr, Ad diq yaog. Ad diq ve awr pa awr lehr, Kawd sanr yaog. Kawd sanr ve awr pa awr lehr, Id lar mawd daq yaog. Id lar mawd daq ve awr pa awr lehr, Id raq yaog.

²⁹ Id raq ve awr pa awr lehr, Yawd ser yaog. Yawd ser ve awr pa awr lehr, Id ler sar yaog. Id ler sar ve awr pa awr lehr, Yod renr yaog. Yod renr ve awr pa awr lehr, Mar saq yaog. Mar saq ve awr pa awr lehr, Ler viq yaog.

³⁰ Ler viq ve awr pa awr lehr, Sud monr yaog. Sud monr ve awr pa awr lehr, Yud daq yaog. Yud daq ve awr pa awr lehr, Yod sehq yaog. Yod sehq ve awr pa awr lehr, Yod nanr yaog. Yod nanr ve awr pa awr lehr, Ed lar kenr yaog.

³¹ Ed lar kenr ve awr pa awr lehr, Mer ler yaog. Mer ler ve awr pa awr lehr, Mehd nar yaog. Mehd nar ve awr pa awr lehr, Mar tar thaq yaog. Mar tar thaq ve awr pa awr lehr, Nar

tanr yaog. Nar tanr ve awr pa awr lehr, Dar viq yaog.

³² Dar viq ve awr pa awr lehr, Ye sehd yaog. Ye sehd ve awr pa awr lehr, Awd behq yaog. Awd behq ve awr pa awr lehr, Bawd saq yaog. Bawd saq ve awr pa awr lehr, Sar lar monr yaog. Sar lar monr ve awr pa awr lehr, Nar sonr yaog.

³³ Nar sonr ve awr pa awr lehr, Ar miq nar daq yaog. Ar miq nar daq ve awr pa awr lehr, Aq min yaog. Aq min ve awr pa awr lehr, Ar ranr yaog. Ar ranr ve awr pa awr lehr, Her sar ronr yaog. Her sar ronr ve awr pa awr lehr, Phar rehq yaog. Phar rehq ve awr pa awr lehr, Yud daq yaog.

³⁴ Yud daq ve awr pa awr lehr, Yar koq yaog. Yar koq ve awr pa awr lehr, Id caq yaog. Id caq ve awr pa awr lehr, Ar brar hanr yaog. Ar brar hanr ve awr pa awr lehr, Ter raq yaog. Ter raq ve awr pa awr lehr, Nar khawr yaog.

³⁵ Nar khawr ve awr pa awr lehr, Ser roz yaog. Ser roz ve awr pa awr lehr, Rar gawd yaog. Rar gawd ve awr pa awr lehr, Phar lehz yaog. Phar lehz ve awr pa awr lehr, Her baq yaog. Her baq ve awr pa awr lehr, Sar laq yaog.

³⁶ Sar laq ve awr pa awr lehr, Kar id nanr yaog. Kar id nanr ve awr pa awr lehr, Ar phar yaq yaog. Ar phar yaq ve awr pa awr lehr, Ser maq yaog. Ser maq ve awr pa awr lehr, Nod ar yaog. Nod ar ve awr pa awr lehr, Lar mehq yaog.

³⁷ Lar mehq ve awr pa awr lehr, Mar tud sar laq yaog. Mar tud sar laq ve awr pa awr lehr, Ed nawq yaog. Ed nawq ve awr pa awr lehr, Yar rehq yaog. Yar rehq ve awr pa awr lehr, Mar har ler laq yaog. Mar har ler laq ve awr pa awr lehr,

Kar id nanr yaog.

³⁸ Kar id nanr ve awr pa awr lehr, Id noz yaog. Id noz ve awr pa awr lehr, Ser taq yaog. Ser taq ve awr pa awr lehr, Ar danr yaog. Ar danr ve awr pa awr lehr, Ghig sa yaog.

4

Ned haeg Sar tanr Yer suq haq ber che

¹ Yer suq Daq kehg che Awg ha phu yawd geh kha nehax chehd lehq, Yawd danr lawg lo tu lehq koeq tod che awg yand awg khuhn, Awg ha phu yawd haq sir ve lehq heh pir khuhn awg god khehz awg nar nuh teag lo ned haeg Sar tanr ber che haq gha khanr che yaog.

² Ned haeg Sar tanr* Yer suq haq ber che uhd chi ni kha gag ber che yaog. Awg yand u ve khuhn, yawd cad tug teq chaweh ma cad cheaq te lehq, uhd chi ni gaeg lehq cad tug meq jad vehr che yaog.

³ Ned haeg Sar tanr yawd haq koz vid che, "Nawg awg cehg mag Ghig sa ve Yad phu awg lehd koz ver, huhx meh dig che ve haq khaor mod Yug te lehq cad hehq," lehd koz vid che yaog.

⁴ Yer suq yawd haq kawq khuhq vid lehq koz che, "Liq phu khuhn che kheh koz buhq lar che yaog.

[†]Chaw yad awr lehr, cad tug haq lehax te lehq a saq teq chehd che ma hez hawg," lehd koz vid che yaog.

---

* **4:2 4:2 Ned haeg Sar tanr** Sar tanr ned haeg ve jawd mawd nux yaog. † **4:4 4:4 Bon 8:3**

⁵ Te pawz ned haeg Sar tanr awr lehr, yawd haq sir ve lehq muh kig lo kawq taez lehq mig gig khod-aq kha cawg che muhd mig awg gha lia haq teq per nehax maw vid lehq koz che,

⁶ "Muhd mig che teq pa haq uq penr tug kand pax he lehq i hehd ve awg mig awg phond ngag nawg haq saw pear tug yaog. Awg ceng che ve teq pa ngag haq saw chid aq ax lar peg cheaq te lehq ngag kha pid gad che haq pid gha che yaog.

⁷ Kheh te cheaq te lehq, nawg ngag haq a kor pia ver, awg ceng che ve teq pa nawg ved med nged lehax saw phehq vehr che yaog," lehd koz vid che yaog.

⁸ Yer suq yawd haq kawq yaw khuhq vid lehq koz che, "Liq phu khuhn che kheh koz buhq lar che yaog.

†Nawg ved Jawd mawd Ghig sa haq nawg a kor
gha pi lehq, yawd ved kanx haq lehax
nawg gha te che yaog,"

lehd koz vid che yaog.

⁹ Te pawz ned haeg Sar tanr awr lehr, yawd haq Yer ruq sar lehnr med khuhn cawg che bon yehg nux thag lo sir teh lar lehq koz vid che, "Nawg awg cehg mag Ghig sa ve Yad phu awg lehd koz ver, chuhr huh pawz kha pe ngawx lehd koz vid che yaog.

¹⁰ Awg lawn ghod ver, Liq phu khuhn che kheh koz buhq lar che yaog.

†Nawg haq haq sax tug awg pun,
yawd ved muhd nuh maq cuh yad teq pa haq
yawd cuh vid lar che yaog.

¹¹ Nawg ved khi kud huhx meh haq maq gha yaw
vid tug

muhd nuh maq cuh yad teq pa nawg haq law
haq yug vehr lawg,”

lehd koz vid che yaog.

¹² Yer suq kawq yaw khuhq lehq koz che, “Liq
phu khuhn che kheh koz buhq lar che yaog.

[†]Nawg ved Jawd mawd Ghig sa haq nawg maq
gha ber maq gha lawd hawg,”
lehd koz lar che yaog.

¹³ Ned haeg Sar tanr awr lehr, yawd awg ceng
gha lia caw ber ngawx lar haz lehq, yawd haq
teq cuhx nehax ca phaw chehd lar lehq awg yand
daq che haq law chehd che yaog.

Yer suq kanx tanr te che

¹⁴ Yer suq awr lehr, daq kehg che Awg ha phu
ve kand pax awg khuhn Gar liq lehd muhd mig
huh kaw kawaq lehq, yawd ved awg lawn awg
kiz awg naz awr ve muhd mig teq pa khuhn hax
ceh buhg veh kad veh che yaog.

¹⁵ I hehd ve bon lawg kig teq pa khuhn yawd
mar vid lehq, chaw awg gha lia yawd haq chid
ir chid muh che yaog.

Nar sar rehq chaw teq pa Yer suq haq mad haq yug che

¹⁶ Yer suq yawd iar kig Nar sar rehq med lo
kawq gag lehq awg lid cawg lehq te jaw che heh,
Sa ba to awg ni[†] gaeg lehq bon yehg taez che

[†] **4:12 4:12** Bon 6:16   [†] **4:16 4:16 Sa ba to awg ni** Teq sinx awg
khuhn awg leh med teq ni he lehq daq kehg che awg ni sawr lehq
Ghig sa haq chid muh che awg ni.

yaog. Liq phu haq ghawn tug yawd tuag che yaog.

¹⁷ Su yawd haq cuh kar var Id sar yaq ve Liq phu yug vid che yaog. Yawd yug lehq pheq che te yand, che kkeh koz buhq lar cheaq ca mawg che yaog.

¹⁸ Yer suq yawd ghawn lehq koz che,
†“Ghig sa ve Awg ha phu ngag awg thag huh chehd chehd che yaog.

Awg lawn ghod ver, har ghuhd che chaw teq pa
haq
ha lehg che bon khuhd kud vid tug yawd
ngag haq
lez yug lar peor.

Yawd ngag haq pea lar che awr lehr,
pheh lar che chaw teq pa haq phehd vid tug
lehd ma koz,
mehz cox chehd che chaw teq pa mehz kawq
mawag tug lehd ma koz,
mar vid kud vid tug awg pun ngag haq pea lar
che yaog.

Awg khod-aq liz, su du deh che haq gha khanr
che chaw teq pa haq
pong vid tug lehd ma koz,

¹⁹ Jawd mawd Ghig sa yawd ved chaw teq pa haq
har kax vid tug, ca ga vid-ag che awg khuhq
awg yand gag vehor, lehd koz mar vid tug
yawd ngag haq pea lar che yaog,”

lehd koz vid che yaog.

²⁰ Kkeh te lehq, liq u ve haq yawd kawq loq lehq
bon lawg kig huh mi khuhd mi lehq awg hox te
var haq khuhq pid peg lehq, mi chehd che yaog.

Bon lawg kig khuhn chehd che chaw awg gha lia yawd haq kha nehax ngawx chehd-ag huh,

²¹ yawd i hehd haq tanr mar vid lehq koz che, "Nig hehd gha kad chehd che Liq phu khuhn ve awg lawn che ve awr lehr, yaq ni nig hehd mehz khuhd suhr awg cehg mag phehaq vehor," lehd koz vid che yaog.

²² Chaw awg gha lia yawd haq chid muh lehq, yawd ved mawq kaw khuhn tuhaz lehq na sa jad che tawd khuhd teq pa haq and jad lehq koz daq che, "Chaw che ve Yod sehq yad par ma hez hawg la," lehd koz che yaog.

²³ Yer suq i hehd haq koz vid che, "Nig hehd awr lehr, 'Naz chuhd sehr phad-og, a sug yawd awg ton haq awg kawd te na ser.' Ngag hehd gha kad che heh, Kar per nar unr med lo nawg te che kanx teq pa haq chuhr huh a sug yawd chehd kig med huh liz teo, lehz ngag haq nig hehd koz tug te chehd che haq ngag sir che yaog."

²⁴ Yer suq te pawz kawq koz che, "Ngag nig hehd haq awg cehg mag koz ax laq, Ghig sa ve cuh kar var a sug te ghad cawar le. A sug yawd ved chehd kig huh awg mig awg phond gha lehq su tar ir yawz yan che.

²⁵ Ngag nig hehd haq thed-e lehd koz ax laq, Ed lid yaq ve awg co haq sehz khuhq nuhr har pa khuhq mag kha gag muhd yeg mad lag lehq, muhd mig teq pa khuhn meq nux kaz nux cawag che te yand, Id sar rer laq chaw ceng awg khuhn meh chuhd ma cawg mad-ag che yaog.

²⁶ Kheh ma khuhd, Ghig sa Ed lid yaq haq Id sar rer laq ve meh chuhd ma te ghad-eg chehd lo maq kae pe. Kheh te lar lehq, Sid donr muhd mig

Sar rar taq med khuhn chehd che meh chuhd ma te ghad chehd loa lehax yawd haq kae cuh vid che yaog.

²⁷ Cuh kar var Id lid sehd ve awg co haq liz, Id sar rer laq ve chaw ceng khuhn khir tuq kex che chaw kha peh cawg che yaog. Kheh ma khuhd, te ghad-eg haq liz te na vid che mad cawg. Sud riq chaw Ner manr te ghad ma hez ver," lehd koz vid che yaog.

²⁸ Bon yehg khuhn chehd che chaw awg gha lia tawd khuhd u ve haq gha kad che te yand, i hehd teq pa nez nag jad che yaog.

²⁹ I hehd teq pa cex tuag lehq Yer suq haq ghaq biz ve lehq med bag lo tuhez lehq, i hehd chehd chehd che med keh u ve hax khod med lo sir ve kae lehq biz kha peag lehd duhd che yaog.

³⁰ Yawd awr lehr, i hehd teq pa awg kar huh veaq, khuhd phaw tuhz veh che yaog.

Ned chaq chiz geh che phad awg lawn

³¹ Yer suq Gar liq lehd muhd mig Kar per nar unr med lo yaq lehq, Sa ba to awg ni huh chaw laex ghad haq mar vid che yaog.

³² Yawd mar vid che tawd khuhd teq pa haq i hehd teq pa and jad che yaog. Awg lawn ghod ver, yawd kand pax cawg che khuhn mar vid cheaq te lehq yaog.

³³ Bon yehg u ve khuhn chehd chehd che haw khaz var te ghad haq ned chaq chiz geh chehd che yaog. Yawd huh kug lehq koz che,

³⁴ "Ag log, Nar sar rehq chaw Yer suq-og, nawg ngag hehd haq a thoq caz daq lehq le. Nawg ngag hehd haq ca te lug tod cheawg la. Nawg haq

ngag hehd sir chehd-aq. Nawg awr lehr, Ghig sa ve Daq kehg che chaw u ve te ghad yaog," lehz yawd haq koz vid che yaog.

³⁵ Yer suq ned haq ded lehq koz che, "Tawd ta mad chehd, taq chuhax tuhz laoq," lehd koz vid che te yand, ned u ve chaw u ve phad haq chaw kheh ma ve mehz khuhd suhr huh biz bag pe lehq, teq chaweh nag tug maq te vid he lar haz lehq tuhz veh che yaog.

³⁶ I hehd teq pa and jad che khuhn koz daq che, "Yawd ved tawd che khawd-ehg kheh awr ve tawd awg le. Yawd tawd yaw vid che khuhn kand pax cawg lehq ned chaq chiz teq pa liz tuhz veh che law."

³⁷ U ve khaz nuhr, Yer suq ve awg lawn teq pa khar lo chor lo awg kiz awg naz hax ceh buhg veh che yaog.

Yer suq Per troq awg pi ma haq ghu na vid che

³⁸ Yer suq bon yehg khuhn tuhez lehq, Sid monr ve yehg khuhn gehe che yaog. Sid monr awg pi ma kaz nag jad lehq, i hehd teq pa yawd haq ghu na vid tug, Yer suq haq lawg khawx che yaog.

³⁹ Yer suq yad mid u ve pad huh yig hox lar lehq, kaz nag che u ve haq yawd ded lehq ghaq kog vid che yaog. Teq pear lehax yawd na vehr lehq tu lehq, Yer suq he leh yawd geh lag che chaw teq pa haq haq yug vid che yaog.

⁴⁰ Muhd ni kehg vehr lehd teag huh, chaw laex ghad chaw nag laex ceng te nag che teq pa haq sir vea lehq Yer suq chehd lo lag che yaog. Kheh

te lehq chaw u ve teq pa haq yawd laq kuhr tar
lehq saw ghu na vid che yaog.

⁴¹ Ned teq pa liz chaw u ve teq pa khuhn tuhez
lehq kug che, "Nawg awr lehr, Ghig sa ve Yad phu
yaog," lehd koz che yaog. Kheh liz, yawd i hehd
haq tawd maq gha yaw cuh vid. Awg lawn ghod
ver, i hehd yawd haq Khreq yaog lehz sir chehd
cheaq te lehq yaog.

Yer suq bon ca mar-e che

⁴² Muhd sawx ted naq, Yer suq heh pir khuhn
gawr ghad teag lo tuhz veh che yaog. Kheh te
lehq, i hehd teq pa yawd haq kha mawg ghad
ghaq ca lehq yawd i hehd haq maq gha teh lar
haz veh tug te che yaog.

⁴³ Kheh ma khuhd, yawd kawq koz che, "Ghig
sa ve muhd mig awg lawn ha lehg che bon khuhd
awg kag awg nuz awr ve med teq pa haq liz ngag
gha ca mar vid-eg tug yaog. Awg lawn ghod ver,
che kheh te tug Ghig sa ngag haq pea lar che
yaog," lehz i hehd haq koz vid che yaog.

⁴⁴ Kheh te lehq Yer suq awr lehr, Yud daq muhd
mig khuhn cawg che bon lawg kig teq pa khuhn
laex kag lo yawd bon ca mar vid-eg che yaog.

5

¹ Teq ni thad huh, Yer suq Ger ner sar rehq
ghig po nux pad lo hox lar lehq, Ghig sa ve tawd
khuhd mar chehd che haq na tug chaw awg mor
nux hax ceh biz daq caq daq gehag che yaog.

² Ghig puhg huh, huh lawd kor nid mag deh
lar che haq Yer suq gha mawg che yaog. Ngad

ca par teq pa huh lawd kor khuhn tuhez lehq, i hehd ve geq haq chuhd kha chehd che yaog.

³ Sid monr ve huh lawd kor khuhn yawd gehe lehq, a kaz khuhn a cehax jiz gehe tug Sid monr haq koz vid che yaog. Yawd huh lawd kor khuhn geh mi lar lehq, chaw mor nux haq mar vid che yaog.

⁴ Yawd mar che phehd vehr lehq Sid monr haq koz vid che, “A kaz nax kig huh jiz gehe lehq, nig hehd ve geq haq phehd keo ngad gha vid,” lehd koz vid che yaog.

⁵ Sid monr kawq koz che, “Jawd mawd-og, ngag hehd a mig hax teq hax muhd kha thid hax ceh ca geq liz teq kheha liz maq gha. Kheh ma khuhd, nawg koz cheaq te lehq, ngag kawq te ngawx tug yaog.”

⁶ I hehd teq pa Yer suq koz che heh te lehq, i hehd ve geq khuhn ngad geh mad jad lehq geq liz pheq vehr lawq lawq gaeg che yaog.

⁷ Kheh te lehq, i hehd teq pa awg chawd ve huh lawd kor ted mag haq laq meg meg vid lehq, ngad lag ga yuag vid che yaog. Ngad gha mad jad lehq, huh lawd kor nid mag mar khuhn ngad kha peh he lehq a kaz thur vehr lehd te che yaog.

⁸ Sid monr Per troq u ve haq gha mawg lehq, Yer suq ve khi pad huh boz cuhx lar lehq koz che, “Jawd mawd-og, ngag pad-a ta chehd-oq. Awg lawn ghod ver, ngag awr Lehr vend bax ir jad che chaw yaog,” lehd koz vid che yaog.

⁹ Yawd u kheh koz cheawg Lehr, ngad ca gha mad jad cheaq yawd he lehq awg chawd teq pa and jad vehr cheaq te lehq koz che yaog.

¹⁰ Sid monr geh teq geha kanx te che yawd ved

awg chawd Yer ber dehd ve awg yad par Yar koq he lehq Yod hanr liz and jad vehr che yaog. Kheh te lehq, Yer suq Sid monr haq koz vid che, "Ta kuhz. Yaq ni khaz nuhr ver, nawg chaw ca par gha te tug yaog," lehd koz vid che yaog.

¹¹ I hehd teq pa awr lehr, huh lawd kor ghig puhg lo deh lehq, awg ceng gha lia saw chid bag lar haz lehq, Yer suq khaz nuhr ghaq veh che yaog.

Yer suq khir tuq var haq ghu na vid che

¹² Te pawz thad huh, Yer suq med ted mag khuhn chehd-ag huh, teq ton maq ve khir tuq kex che haw khaz te ghad Yer suq haq mawg lehq, mehz khuhd miaq boz cuhx lar lehq koz che, "Jawd mawd-og, nawg te gad ver, ngag haq daq kehg tug nawg te gha che yaog," lehd koz lawg khawx che yaog.

¹³ Yer suq laq kuhr yawd haq vad vid lehq koz vid che, "Ngag ni ma cawd lehq te gad che yaog. Daq vid kehg vid-oq," lehd koz vid che yaog. Teq per nehax lehax yawd khir tuq kex che a nar mehx vehr che yaog.

¹⁴ Yer suq yawd haq koz vid che, "Su te ghad-eg haq ta koz vid mehr. Kheh te lar Ghig sa ve paw khod chehd lo vawr, awg ton ca maw vid lehq Mod ser koz lar che heh te lehq, nawg na vehr che sax khiz cawg tug awg pun tand tug ca yug tand vid-eq mehr," lehd koz vid che yaog.

¹⁵ Kheh liz, Yer suq ve awg lawn ghaq te maq heh buhg veh che yaog. Kheh te lehq, chaw kha peh vad-ag yawd chehd lo phoz lag che yaog. Ted pehg ver, Yer suq mar che khuhd na gad che

yaog. Ted pehg pehar ver, i hehd nag chehd che a nar haq ghu na ax vid tug lag che yaog.

¹⁶ Kheh te lehq, Yer suq awr lehr, heh pir khuhn gawr ghad teag lo kae lehq bon ca laweg che yaog.

Yer suq khi suh laq suh che chaw haq ghu na vid che

¹⁷ Teq ni thad huh, Yer suq yawd mar vid chehd che awg yand khuhn, Yer ruq sar lehnr lo he lehq Gar liq lehd muhd mig Yud daq muhd mig khuhn cawg che khaz gha lia lo chehd che Phar rir sehd teq pa he lehq liq buhq var teq pa lag lehq phoz mi chehd che yaog. Nag che chaw teq pa haq ghu na vid tug, Ghig sa ve kand pax Yer suq yawd geh cawg che yaog.

¹⁸ Chaw teq mor, chaw nag taz tug khuhn khi kud laq kuhr suh vehr che chaw nag te ghad yuhq vid lehq ga taz vea lehq lag che yaog. Yawd haq yug ve gehe lehq, Yer suq mehz khuhd suhr huh tar tug i hehd awg khad ca che yaog.

¹⁹ Kheh liz chaw mad jad lehq, chaw nag yug ve gehe mad gag. Kheh te lehq, i hehd teq pa chaw nag ga taz ve yehg thag lo taez lehq, a yuhd phaz kha lar chaw mor nux kanr huh Yer suq mehz khuhd suhr huh yawd yuhq chehd che yuhq phi haq phehd yaq pe che yaog.

²⁰ Yer suq i hehd teq pa yonr che ni ma haq gha mawg lehq koz che, "Yad par-og, nawg ved vend bax haq pong ax vehor," lehd koz vid che yaog.

²¹ Liq buhq var he lehq Phar rir sehd teq pa ni ma khuhn duhd che, "Chaw che phad a suawg le.

Ghig sa haq ma yawz maq yan ca koz che, Ghig sa te ghad ma hez ver, a sug vend bax pong vid gha hawg le," lehd duhd che yaog.

²² I hehd u kheh duhd chehd che haq Yer suq sir lehq, i hehd haq koz vid che, "Nig hehd a thoq te ix kheh ca duhd cheawg le.

²³ Tawd khar ve te khuhd vawr yaw vid ver, a cehax sa hawg le. 'Nawg ved vend bax haq pong ax vehor,' lehd koz che he lehq, 'Tu lehq yaq kaw tod kae lor,' lehd koz vid che sa hawg la.

²⁴ Kheh ma khuhd, chaw yad ve Yad phu awr lehr, mig gig khod-aq lo ve vend bax phehd kha vid tug kand pax cawg che haq nig hehd gha sir tug awg pun," lehd koz peg lehq, khi kud laq kuhr suh che phad haq koz vid che, "Ngag nawg haq koz ax laq, tu-og. Nawg ved yuhq phi ghawz taz ve lehq nawg yehg lo koeq lor," lehd koz vid che yaog.

²⁵ Teq pear lehax yawd tuag lehq, chaw kheh ma ve mehz khuhd suhr yawd ved yuhq phi ghawz taz ve lehq, Ghig sa haq seh chid ir seh chid muh he lehq yehg lo kawq veh che yaog.

²⁶ Chaw awg gha lia and jad lehq, Ghig sa haq chid ir chid muh che yaog. I hehd teq pa kuhz jad che khuhn koz che, "A nig ma duhd ngawx jaw che awg ceng teq pa, yaq ni a nig gha mawg vehr lo," lehd koz che yaog.

Yer suq Ler viq haq kug Yug che

²⁷ U kheh te lar haz Yer suq tuhez lehq, awg khawnr saw var Ler viq meh che te ghad awg khawnr saw kig yehg khuhn mi chehd che haq

yawd gha mawg lehq koz vid che, “Ngag khaz nuhr ghaq laoq,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

²⁸ Yawd awr Lehr, awg ceng gha lia saw chid bag lar haz lehq, Yer suq khaz nuhr ghaq veh che yaog.

²⁹ Ler viq yawd ved yehg lo Yer suq awg pun thi cad thi dawg che pawehd nux te che yaog. Awg khawnr saw var laex ghad he lehq awg nuz awr ve chaw teq pa liz laex ghad i hehd geh teq geha phenx haq phoz mi cad che yaog.

³⁰ Phar rir sehd teq pa he lehq liq buhq var teq pa, Yer suq ve awg laq ghuhd teq pa haq ca khuhd sawr ded mar vid lehq koz che, “A thoq te lehq nig hehd teq pa awg khawnr saw var teq pa he lehq vend bax yad geh thi cad thi dawg tod cheawg le.”

³¹ Yer suq i hehd haq kawq koz vid che, “Chehd sa chehd che chaw teq pa, naz chuhd sehr phad haq maq lor. Nag che chaw teq pa lehax lor che yaog.

³² Thed cawd lehq daq vehr che chaw teq pa haq ngag ca kuag che ma hez hawg. Vend bax yad teq pa, a sug yawd ved vend bax haq duhd phuhz vid tug awg pun ngag lag che yaog,” lehd koz vid che yaog.

Cad tug ce che awg lawn

³³ I hehd teq pa Yer suq haq koz vid che, “Yod hanr ve awg laq ghuhd teq pa he lehq Phar rir sehd ve awg laq ghuhd teq pa ver, te thawz te thawz cad tug ce lehq bon lawg chehd lar. Kheh te lar khawd-ehg te cheawg le. Nawg ved awg laq

ghuhd teq pa vawr, khar thad liz cad che dawg chea lehax te chehd lar," lehd koz vid che yaog.

34 Yer suq i hehd teq pa haq koz vid che, "Na ka pawehd te che phad yawd ved awg chawd teq pa khehx cad kig lo lag che haq cad tug ce vid gha hawg la.

35 Kheh ma khuhd, na ka pawehd te che phad haq teq ni ver, awg chawd teq pa haq yug phaz daq vid tug yaog. Awg yand u ve khuhn, i hehd cad tug ce tug yaog," lehz yawd i hehd haq koz vid che yaog.

36 Yer suq i hehd haq tawd par hax ted mag te mar vid lehq koz che, "Chaw te ghad-eg liz, a poq suhx maq vig vea lar awg pez juhq yug lehq, a poq pir khuh chehd che haq nehx che maq te hawg. U kheh te ver, a poq suhx maq kawq khuh vehr che awg khod-aq liz, a poq pir haq mad kawq hawr vehr che yaog.

37 Kheh te lehq, chaw te ghad-eg liz sar gig thus pu awg pir khuhn a pehx med ghig awg suhx maq ke jaw. U kheh te ke ver, a pehx med ghig u ve sar gig thus pu poz khod lehq, a pehx med ghig liz saw sez vehr nuhr sar gig liz saw sax vehr che yaog.

38 A pehx med ghig awg suhx haq sar gig thus pu awg suhx khuhn gha ke che yaog.

39 A pehx med ghig awg pir haq dawg peg che chaw a sug te ghad lehd ma koz, awg suhx haq mad kawq dawg gad hawg. Awg lawn ghod ver, awg pir awr lehr, daq che yaog," lehz koz che yaog.

6

Awg laq ghuhd teq pa Sa ba to awg ni haq cag no chehz che

¹ Te pawz thad huh, Sa ba to awg ni haq Yer suq ha khuhn phanr kae tod-ag huh, yawd ved awg laq ghuhd teq pa cag no chehz lehq, i hehd laq kuhr khuhn ke si lehq pex cad tod che yaog.

² Phar rir sehd ted pehg koz che, “A thoq te nig hehd Sa ba to awg ni ve awg lid haq te yaq cheawg le,” lehd koz che yaog.

³ Yer suq i hehd haq kawq koz vid che, “Nig hehd teq pa Dar viq he lehq yawd ved awg chawd teq pa awr meq vehr huh, khawd-ehg te che awg lawn u ve maq gha ghawn jaw la.

⁴ Dar viq Ghig sa ve yehg khuhn gehe lehq, Ghig sa haq tand vid lar che khaor mod haq yug cad lehq yawd ved awg chawd teq pa haq liz car vid che yaog. Awg lid cawg lar che heh te ver, Ghig sa ve paw khod teq pa ma hez ver te ghad-eg liz cad maq na hawg.”

⁵ Kheh te lehq, Yer suq Phar rir sehd haq koz vid che, “Chaw yad ve Yad phu awr lehr, Sa ba to awg ni ve Awg jawd mawd yaog,” lehd koz vid che yaog.

Laq kuhr teq pax suh che phad haq Yer suq ghu na vid che

⁶ Awg nuz awr ve Sa ba to awg ni teq ni kawq gaeg lehq, Yer suq bon lawg kig lo gehe lehq mar vid chehd kig huh laq kuhr laq yaq awr pax suh che te ghad liz chehd chehd che yaog.

⁷ Phar rir sehd he lehq liq buhq var teq pa Sa ba to awg ni gaeg ver Yer suq chaw nag haq ghu

na vid ver vend bax ca gha vid tug jaz ngawx chehd che yaog.

⁸ Yer suq awr lehr, i hehd teq pa duhd chehd che haq sir lehq, laq kuhr teq pax suh che phad haq koz vid che, "Nawg tu lehq awg kaw jen lo ca hox lag," lehd koz vid lehq, yawd liz tu lehq lag che yaog.

⁹ Yer suq i hehd haq koz vid che, "Ngag nig hehd haq na ngawx sar. Sa ba to awg ni ver daq tug te cawd hawg la. Ma hez ver lug tug te cawd hawg la. Su ved a saq haq pong vid cawd hawg la. Ma hez ver te lug cawd hawg la," lehd koz na ngawx che yaog.

¹⁰ Yer suq i hehd teq pa haq kha nehax caw ngawx peg lehq, chaw u ve phad haq koz vid che, "Nawg ved laq kuhr che peo," lehd koz vid che yaog. Chaw u ve liz laq kuhr che pe lehq, yawd laq kuhr na vehr che yaog.

¹¹ I hehd nez nag jad lehq, Yer suq haq khawd-ehg kheh gha te tug phoz jehg daq che yaog.

Cuh yad teq chi ni ghad haq lez Yug che

¹² Teq ni awr gaeg lehq, Yer suq Ghig sa geh bon lawg tug awg pun kehaq lo taez che yaog. Yawd teq hax muhd kha thid Ghig sa geh bon lawg che yaog.

¹³ Muhd thid-ag lehq, yawd ved awg laq ghuhd teq pa haq yawd kug lehq, i hehd teq pa awg khuhn chaw teq chi ni ghad haq lez Yug che yaog. Chaw u ve teq pa haq yawd cuh yad lehd koz meh vid che yaog.

¹⁴ Chaw che ve teq pa awr lehr, (1) Per troq lehd koz meh lar che haq Yer suq Sid monr kawq meh

vid che, (2) yawd ved awg nax var Anr drehr, (3) Yar koq, (4) Yod hanr, (5) Phid liq, (6) Bar thawd lar mehd,

¹⁵ (7) Mar thehr, (8) Thod maq, (9) Ar lar phehd ve awg yad par Yar koq, (10) muhd mig haq haq che awg mor khuhn ve Sid monr,

¹⁶ (11) Yar koq ve awg yad par Yud daq he lehq (12) Yer suq haq chid aq vid tug Yud daq Id sar kar rir oq che ve teq pa yaog.

Yer suq chaw mor nux haq bon mar vid che

¹⁷ Kheh te lar haz lehq, Yer suq yawd lez yug lar che awg laq ghuhd teq pa geh kehaq lo yaq lehq awg tawg khuhn hox chehd che yaog. Yawd ved awg laq ghuhd teq pa loar, Yud daq muhd mig khuhn ve awg kag gha lia lo lag che Yer ruq sar lehnr med he lehq lad chuhd ghig puhg pad huh ve Tud ruq he lehq Sid donr muhd mig lo chehd che chaw awg mor nux yawd ved tawd khuhd haq na tug he lehq i hehd nag chehd che a nar teq pa ghu na ax vid tug yawd geh phoz chehd che yaog.

¹⁸ Ned chaq chiz te lug vid che chaw teq pa haq liz yawd ghu na vid che yaog.

¹⁹ Chaw awg gha lia yawd haq gha soz gha duhq vid tug te che yaog. Awg lawn ghod ver, yawd awg khuhn kand pax tuhaz lehq i hehd awg gha lia haq ghu na vid che yaog.

Yer suq awg laq ghuhd teq pa haq awg ghad pid che

²⁰ Yer suq awg laq ghuhd teq pa haq ngawx lar lehq koz che,

"A meha har che ghuhd che chaw teq pa awr
lehr, awg bon ir che yaog.

Awg lawn ghod ver, Ghig sa ve muhd mig
awr lehr nig hehd ve muhd mig yaog.

²¹ A meha meq chehd kaz chehd che chaw teq pa
awr lehr, awg bon ir che yaog.

Awg lawn ghod ver, nig hehd haq Ghig sa
duhd buhz gad buhz ax tug yaog.

A meha huhg chehd che chaw teq pa awr lehr,
awg bon ir che yaog.

Awg lawn ghod ver, nig hehd gha ghig tug
yaog.

²² Chaw yad ve Yad phu haq pad lehq su nig hehd
haq cand che, sawnr kha ax che, su nig hehd haq
koz gid ghig gid che, su nawg ved awg meh haq
te lug ax che ver, awg bon ir che yaog.

²³ Awg ni u ve teq pa khuhn ha lehg lehq pawz
juhz chehd-oq. Awg lawn ghod ver, muhd nuh
maq khod-aq lo nig hehd ve laq sawnr ir jad che
yaog. I hehd ve awg pux awr pi teq pa liz, Ghig
sa ve cuh kar var teq pa haq u kheh te lar che
yaog.

²⁴ A meha, paw sa che chaw teq pa awr lehr, gha
lug gha sez jad tug yaog.

Awg lawn ghod ver, nig hehd awr lehr, a sug
yawd duhd sa tug awg ceng haq saw gha
peor.

²⁵ A meha gha cad buhz dawg buhz chehd che
chaw teq pa gha lug gha sez jad tug yaog.

Awg lawn ghod ver, nig hehd gha meq gha
kaz tug yaog.

A meha ghig chehd che chaw teq pa gha lug gha
sez jad tug yaog.

Awg lawn ghod ver, nig hehd duhd har jad
lehq gha huhg tug yaog.

²⁶ Su awg gha lia nig hehd haq chid muha che te
yand, nig hehd gha duhd har jad tug yaog. Awg
lawn ghod ver, i hehd ve awg pux awr pi teq pa
liz ma hez hez che cuh kar var teq pa haq u kheh
te chid muh vid jaw che yaog.

Nawg ved cand par haq nawg kawq haq vid

²⁷ Kheh te cheaq te lehq nig hehd ngag khuhd
na chehd che chaw teq pa haq ngag koz ax laq,
nig hehd ve cand par teq pa haq haoq. Nawg haq
ngawx bawg che chaw teq pa haq daq che awg
ceng te vid-oq.

²⁸ Nawg haq khen che chaw teq pa haq awg
bon naq vid-oq. Nawg haq kha muhd kha na tea
che chaw teq pa awg pun bon lawg vid-oq.

²⁹ Nawg ved par loz teq pax haq tha phehad
che chaw haq teq pax awr liz kawq phuhz mawr
vid ser. Nawg ved a poq yehg maq haq yug gad
che chaw teq pa haq a poq awg khuhn ve liz
kawq pid fe ser.

³⁰ Nawg geh kha lawg che chaw awg gha lia
haq pid-oq. Nawg ved med nged yug ve che chaw
geh tad kawq yug khuhq.

³¹ Su nig hehd haq tea vid gad che heh, nig
hehd liz su haq u kheh gha te vid che yaog.

³² Nawg haq haq che chaw teq pa haq lehax
nawg haq ver, nig hehd awg pun a thoq awg bon
cawg hawg le. Awg lawn ghod ver, vend bax yad
teq pa liz i hehd haq haq che chaw haq kawq haq
khuhd nuhd chehd che yaog.

33 Nig hehd haq daq che awg ceng tea che chaw haq lehax daq che awg ceng kawq te khuhq vid ver, nig hehd awg pun teq chaweh awg bon mad cawg hawg. Vend bax yad teq pa liz u kkeh te chehd che yaog.

34 Nig hehd kawq khuhq gha tug yaog lehd duhd che chaw haq lehax chid vid ngar vid ver, nig hehd awg pun a thoq awg bon cawag le. Vend bax yad teq pa liz vend bax yad haq i hehd chid vid ngar vid lar che heh, kawq khuhq gha tug lehd duhd lar lehq chid vid ngar vid lar che yaog.

35 Nig hehd awr lehr, nig hehd ve cand par teq pa haq haq lehq daq che awg ceng te vid-oq. Kawq khuhq gha tug haq ma duhd lar che khuhn su haq chid vid ngar vid-oq. U kkeh te ver, nawg laq sawnr kha peh vad-ag gha lehq, ir jad muh jad che Ghig sa ve yad nawg gha te tug yaog. Awg lawn ghod ver, yawd awr lehr, awg bon haq maq sir vix che chaw he lehq haeg che chaw teq pa haq awg bon te vid vix che yaog.

36 Nig hehd ve awr pa har kax vix che heh te lehq, nig hehd liz har kax vix che ni ma cawg vid-oq.

Su haq vend bax tar che

37 Su haq nawg vend bax taq tar. U kkeh te ver, Ghig sa liz nawg haq vend bax maq tar hawg. Su haq nawg ta koz. U kkeh te ver, nawg haq liz Ghig sa ma koz hawg. Su haq nawg vend bax phehd vid. U kkeh te ver, Ghig sa liz nawg haq vend bax phehad tug yaog.

38 Su haq pid-oq. U kkeh te ver, Ghig sa nawg haq pehar che te yand, kawg tug ir che haq kawq

kawg ax cheaq keh liz, peh sez thad kha gag nex ke hiz ke lehq nig hehd ve ta poz khuhn juhd kea tug yaog. Awg lawn ghod ver, nig hehd su haq kawg vid lar che heh, su liz nig hehd haq kawq kawg ax tug yaog,” lehd koz che yaog.

³⁹ Yer suq i hehd haq tawd par hax te mar vid che, “Mehz cox che chaw mehz cox var haq yaq kaw sir mar vid gha hawg la. Ix mag ni ghad ghad mig kor khuhn maq che geh hawg la.

⁴⁰ Awg taq pehd awr lehr, yawd ved sar lar haq keh ir che ma hez hawg. Kha nehax kha gha hend yug peg che chaw teq pa awr lehr, a sug yawd ved sar lar kheh tawa lehax yaog.

⁴¹ Nig hehd a sug yawd ved mehz kha khuhn cawg che suhz theh nux haq maq sir mad juhg he lar lehq, a thoq te nawg vix nawg nax teq pa ve mehz kha khuhn mehz pux nehax haq ca ngawx chehd cheawg le.

⁴² Nig hehd a sug yawd ved mehz kha khuhn cawg chehd che suhz theh nux haq mad mawg lehq, ‘A vix a nax ve mehz kha khuhn mehz pux nehax haq ngag yug kha ax laq,’ lehz a thoq te nawg vix nawg nax teq pa haq ca koz tod cheawg le. Chaw pha yax te var teq paog, nawg ved mehz kha khuhn cawg chehd che suhz theh nux haq awg kawd yug tuhz ser. U kheh te peg heh, nawg vix nawg nax ve mehz kha khuhn cawg chehd che mehz pux nehax haq khawd-ehg te yug tuhz tug nawg kha nehax sir lehq mawg tug yaog.

Awg sir haq ngawx ver, awg cehg haq sir hawg

⁴³ Daq che awg cehg awr lehr, mad daq che awg sir nuhaq maq gha hawg. U ve haq kha sur suar,

mad daq che awg cehg liz daq che awg sir nuhaq maq gha hawg.

⁴⁴ Awg lawn ghod ver, awg sir haq ngawx ver awg cehg teq pa haq sir che yaog. A chud cehg haq a kud sir maq gha sax jaw. A chud bid haq a pehx med sir maq gha sax jaw.

⁴⁵ Daq che chaw awr lehr, a sug yawd ved ni ma khuhn daq che awg ceng doz lar kig huh ve daq che awg ceng haq yug tuhaz che yaog. Haeg che chaw liz, a sug yawd haeg che awg ceng doz lar kig huh ve haeg che awg ceng haq yug tuhaz che yaog. Awg lawn ghod ver, ni ma khuhn kha peh vad-ag cawg che heh yawd ved mawq kaw khuhn yaw tuhaz che yaog.

Yehg te che awg cuhz penr nid ceng

⁴⁶ Ngag koz lar che heh nig hehd maq te he lar lehq, a thoq te ngag haq 'Jawd mawd-og, Jawd mawd-og,' lehd koz cheawg le.

⁴⁷ Ngag chehd lo lag lehq ngag ved tawd khuhd haq kad lehq na yug che chaw teq pa awr lehr, khawd-ehg kheh te che chaw haq sur daq che, ngag nig hehd haq koz mar laq sar.

⁴⁸ Yehg tanr te tanr kawx che te yand, nax chawa dud lehq huhx meh thag huh teh lehq te lar che chaw te ghad haq sur che yaog. A kaz ir taz lehq, a kaz duhd yehg u ve haq thinr liz, kha yeg ghad dud ti lar cheaq te lehq ma hiz nez.

⁴⁹ Kheh ma khuhd, tawd khuhd haq gha kad lehq maq na yug che chaw teq pa awr lehr, awg cuhz penr ma dud ke lehq mig thang lehax kawx lehq te lar che chaw te ghad haq sur che yaog. A kaz ghig duhd yehg u ve haq thinr lehq, teq pear

lehax yehg u ve kuhd lehq lug jad sez jad vehr tug yaog," lehd koz mar vid che yaog.

7

Yer suq maq por ve awg ceg haq ghu na vid che

¹ Yer suq awr lehr, chaw kheh ma ve haq tawd khuhd u ve awg gha lia saw mar vid lar haz lehq, Kar per nar unr med lo kae che yaog.

² Awg yand u ve khuhn Rod maq ve maq por te ghad, yawd haq che awg ceg te ghad nag lehq suh vehr tez che yaog.

³ Maq por u ve Yer suq awg lawn gha kad lehq, yawd ved awg ceg haq ghu na vid tug, Yud daq chaw teq pa ve awg hox chaw mawd teq pa kae pe lehq, Yer suq haq ca lawg khawx pe che yaog.

⁴ I hehd Yer suq chehd lo gaeg lehq, Yer suq haq kha nehax lawg khawx lehq koz che, "Nawg yawd haq che kheh te vid kenr che chaw te ghad yaog.

⁵ Awg lawn ghod ver, yawd a nig ved chaw ceng haq haq lehq a nig awg pun bon lawg kig tea lar peg che yaog," lehd koz vid che yaog.

⁶ Kheh te lehq, Yer suq i hehd geh kae che yaog. Maq por ve yehg pad huh gaeg che te yand, maq por yawd ved awg chawd teq pa haq lag pea lehq koz che, "Jawd mawd-og, nawg awg pun har tug taq teo. Awg lawn ghod ver, ngag nawg haq haq Yug lehq ngag ved yehg khuhn lag vid tug ngag maq kenr.

⁷ Kheh te lehq ngag liz nawg chehd lo lag maq kenr hawg lehd duhd che yaog. Kheh te lar nawg

tawd teq pear lehax yaw liz, ngag ved awg ceg na
vehr tug yaog.

⁸ Awg lawn ghod ver, ngag awr Lehr su ved kand pax awg huhx uh chehd lehq ngag huhx uh liz maq yad teq pa cawg che yaog. Ngag chaw che te ghad haq 'Kae' lehd koz vid ver yawd veh che yaog. Chaw u ve phad haq 'Laor' lehd koz vid ver, yawd lag che yaog. Ngag ved awg ceg var haq liz 'Che ve te' lehd koz vid ver, yawd te vehr che yaog," lehd ca koz vid pe che yaog.

⁹ Tawd khuhd u ve haq Yer suq gha kad che te yand, yawd and lehq yawd kuhr tehx nuhr ghaq tod che teq pa haq kuhr phuhz ngawx lar lehq koz che, "Id sar rer laq chaw awg khuhn liz che kheh taw maq yonr che chaw ngag mad mawg jaw ser," lehd koz che yaog.

¹⁰ Yawd ved awg chawd teq pa yehg lo kawq gag gha mehx, awg ceg var na vehr chehd lawz che haq i hehd gha mawg che yaog.

Meh chuhd ma yad par haq Yer suq kawq teq tuag vid che

¹¹ U kheh te lar haz maq muh tand, Yer suq he lehq yawd ved awg laq ghuhd teq pa Nar id naq meh che khaz lo kae lehq, chaw awg mor nux i hehd geh teq geha kae che yaog.

¹² I hehd teq pa lag lehq med u ve ghaz mir huh gaeg che te yand, chaw suh te ghad haq su ga taz si tod lawz che haq gha mawg daq che yaog. Chaw suh u ve awr Lehr, meh chuhd ma ve yad par te ghad lehax te che suh vehr che haq su ga taz ve veh tod che geh awr ye meh chuhd ma

he lehq med yad teq pa liz, awg mor nux te lehq
veh tod che yaog.

¹³ Jawd mawd Yer suq Khreq awr Lehr, yad mid
u ve haq gha mawg lehq yawd haq har kax jad
lehq koz vid che, “Tad huhg” lehd koz vid che
yaog.

¹⁴ Yer suq awr Lehr, awg pad huh kae lehq
taz tod che kawnd kor haq yig vad-eg lehq, taz
par teq pa jehd vehr che yaog. Yer suq koz che,
“Chaw hax var-og, ngag nawg haq koz ax laq, tu
laoq,” lehd koz vid che yaog.

¹⁵ Suh chehd che chaw u ve tu mi lehq, tawd
yaw vehr che yaog. Yer suq awr Lehr, chaw hax
var u ve awr ye ve laq khuhn yawd haq aq vid
che yaog.

¹⁶ Chaw awg gha lia kuhz jad lehq, Ghig sa haq
chi ir chid muh lehq koz che, “Ghig sa ve cuh
kar var nux a nig chehd huh tuhaz vehr che law.
Ghig sa awr Lehr, yawd ved chaw teq pa haq ca
ngawx-ag vehor,” lehz i hehd koz che yaog.

¹⁷ Yer suq ve awg lawn che Yud daq muhd mig
khuhn he lehq awg kiz awg naz awg kag gha lia
lo buhg veh che yaog.

*Yod hanr yawd ved awg laq ghuhd teq pa haq
Yer suq chehd lo ca na ngawx pe che*

¹⁸ Yod hanr ve awg laq ghuhd teq pa awr Lehr,
awg lawn u ve awg gha lia Yod hanr haq saw
khae mar vid che yaog.

¹⁹ Yod hanr awr Lehr, yawd ved awg laq ghuhd
ni ghad haq kug yug lehq, Yer suq chehd lo ca na
ngawx pe lehq koz che, “Te ghad lag lawg ghod

che nawg yaog la. Ma hez ver, te ghad haq gha kawq law ser lawg la.”

²⁰ Chaw u ve ni ghad Yer suq chehd lo gaeg lehq na che, “Te ghad lag lawg ghod che u ve nawg yaog la. Ma hez ver, awg kag awg nuz awr ve chaw te ghad haq gha duhd law ser lawg la. Baz tiz sar pehar var Yod hanr ngag nid-ag haq nawg chehd lo ca na pea lar che yaog,” lehd koz vid che yaog.

²¹ Awg yand u ve khuhn, Yer suq chaw nag teq pa a nar laex ceng te nag che laex ghad haq ghu na vid lehq, haeg che ned geh che haq liz ghaq kog vid lehq mehz cox che chaw teq pa haq liz mehz kawq mawag vid che yaog.

²² Yer suq ix mag haq kawq koz vid che, “Nig mag kha gha kad kha gha mawg che teq pa Yod hanr haq ca kawq koz vid-eq. Mehz cox che chaw teq pa mehz kawq mawag lehq, khi lug che chaw teq pa yaq kaw tod gag che, khir tuq kex che chaw teq pa daq kehag che, nar puh bag che chaw nar puh kad-ag che, suh vehr che chaw teq pa kawq teq tuag lehq, har che ghuhd che chaw teq pa liz, ha lehg che bon khuhd haq gha kad che yaog.

²³ Ngag haq ni ma mad lug lehq yonr che chaw teq pa awr lehr, awg bon ir che yaog,” lehd koz vid che yaog.

²⁴ Yod hanr cuh pea che chaw u ve ni ghad kawq veh lehq, Yer suq awr lehr chaw mor nux haq Yod hanr awg lawn khae mar vid che, “Nig hehd heh pir khuhn awg god khehz teag lo kae che a thoq haq ca ngawx-eg tug kae cheawg le. Pund cehg haq muhd huh mez lehq, aw taz aw

yaq te chehd che haq ca ngawx-eg cheawg la.

²⁵ Ma hez ver, a thoq haq ca ngawx-eg tug kae cheawg le. Beg ke pehz daq mehz awg nud nehq te che veq lar che chaw haq la. Veq kad daq lehq cad tug dawg tug daq che chaw teq pa awr lehr, jawd mawd ve hawx yehg khuhn chehd che yaog.

²⁶ Ma hez ver, a thoq haq ca ngawx-eg cheawg le. Ghig sa ve cuh kar var haq la. Yaog, Ghig sa ve cuh kar var haq ca ngawx-eg che yaog. Ngag nig hehd haq koz ax laq. Yawd awr lehr, Ghig sa ve cuh kar var haq keh ir che chaw te ghad yaog.

²⁷ Liq phu khuhn koz lar che Yod hanr che phad yaog.

† Ngawx lor. Nawg ghud med lo nawg ved yaq
kaw haq te tug

ngag ved cuh yad haq nawg ghud med awr
lo kae vid tug yaog,
lehd koz buhq lar cheawg lehr yawd haq koz che
yaog.

²⁸ Ngag nig hehd haq koz ax laq, yad mid ma khuhn kha paw tuhaz che chaw teq pa khuhn awr lehr, Yod hanr haq keh ir che chaw te ghad-e liz mad cawg hawg. Kheh ma khuhd, Ghig sa ve muhd mig khuhn suaq keh i jad che chaw te ghad awr lehr, yawd-aq keh liz ir ser che yaog."

²⁹ Yer suq koz che haq awg khawnr saw var he lehq chaw awg gha lia gha kad che te yand, Ghig sa te che awr lehr, thed jad cawd jad law lehd koz che yaog. I hehd Yod hanr ve baz tiz sar haq khanr yug lar haz peg che yaog.

³⁰ Kheh ma khuhd, Phar rir sehd teq pa he lehq awg lid tawd khuhd sir var teq pa awr Lehr, Ghig sa i hehd awg pun te lar che awg ceng haq mad haq yug, awg lawn ghod ver, Yod hanr baz tiz sar pid che haq i hehd mad haq yug che yaog.

³¹ Kheh te lehq Yer suq koz che, “Chaw a meha ve teq co ve haq a thoq gha yug tehz mar tuawg le. I hehd a thoq haq sur daq cheawg le.

³² Chaw che teq co haq ve awr Lehr, chaw yad nehax teq pa kax khuhn mi lar kug daq lehq koz che, ngag hehd nuhr mez liz nig hehd ka ma khez, ngag hehd kug huhg paz huhg liz nig hehd ma duhd har, lehd koz chehd che haq sur che yaog.

³³ Awg lawn ghod ver, baz tiz sar pehar var Yod hanr lag lehq khaor mod ma cad lehq a pehx med ghig mad dawg cheaq te lehq, nig hehd yawd haq ned geh che chaw lehd koz che yaog.

³⁴ Chaw yad ve Yad phu lag lehq, cad che dawg cheaq te lehq, chaw cheawg Lehr cad pong cad lex che chaw, a pehx med ghig dawg pong dawg lex che chaw, awg khawnr saw var he lehq vend bax yad teq pa haq awg chawd te che chaw yaog, lehz nig hehd koz che yaog.

³⁵ Kheh ma khuhd, Ghig sa ve cud yi q ma yi q haq haq yug che chaw teq pa awr Lehr, cud yi q ma yi q u ve thed cawd lehq daq che haq gha mawg tug yaog.”

Sid mor meh che Phar rir sehd te ghad ve yehg khuhn Yer suq awr cad che

³⁶ Phar rir sehd te ghad yawd geh awr cad tug Yer suq haq kug che yaog. Kheh te lehq, Phar

rir sehd u ve yehg khuhn yawd gehe lehq mi cad che yaog.

³⁷ Phar rir sehd ve yehg khuhn, Yer suq mi cad chehd che haq med u ve khuhn chehd che haeg che yad mid ma te ghad gha sir lehq, nag huhx ke lar che phux-u lehd te che huhx meh te lar che a kaw ted mag yug vea lag lehq,

³⁸ Yer suq kuhr tehx nuhr phawd awr khi pad huh hox lar huhg chehd che yaog. Yawd ved mehz ghig Yer suq khi haq coz kaq lehq, yawd ved cuhz kheh muh yug siz che yaog. U kheh te peg lehq, yawd Yer suq ve khi haq bux vid peg lehq nag huhx puhr vid che yaog.

³⁹ Yer suq haq kug lar che Phar rir sehd u ve phad yawd gha mawg lehq, yawd ni ma khuhn duhd che, "Chaw cheawg Lehr, Ghig sa ve cuh kar var awr lehd koz ver, yawd haq duhq chehd che yad mid che ve khawd-ehg kheh ve yad mid awg le ghod che he lehq a suawg le ghod che haq yawd sir tug yaog. Awg lawn ghod ver, yad mid cheawg Lehr, haeg che yad mid yaog," lehz yawd duhd che yaog.

⁴⁰ Yer suq kawq koz che, "Sid monr-og, ngag nawg haq ted ceng koz ax laq mehr." Sid mor koz che, "Koz ax hehq sar lar-og," lehd koz vid che yaog.

⁴¹ Yer suq koz che, "Phu chid vid var te ghad geh jeg cawg var ni ghad cawg che yaog. Te ghad vawr, jeg ngad ha thehq cawg lehq, te ghad vawr, jeg ngad chi thehq cawg che yaog.

⁴² Ix mag jeg khuhq sehr tug phu mad cawg te lehq, phu chid vid var ix mag ni ghad ghad haq jeg kheha pong vid vehr che yaog. Kheh te ver, ix

mag awg khuhn khar ve te ghad vawr, yawd haq lex lehq kawq haq tuawg le," lehd koz na ngawx che yaog.

⁴³ Sid monr kawq koz che, "Ngag duhd che, jeg haq gha pong mad che phad awr Lehr, lex lehq kawq haq mad tug yaog." Yer suq yawd haq koz vid che, "Nawg duhd che cawd vehr che yaog."

⁴⁴ Yer suq yad mid u ve haq kuhr phuhz ngawx lar lehq Sid monr haq koz vid che, "Yad mid che ve haq nawg mawar la. Ngag nawg ved yehg khuhn ngag gehag huh, ngag khi chuhd tug a kaz nawg maq pehar. Kheh ma khuhd, yad mid che te ghad awr Lehr, yawd ved mehz ghig ngag ved khi haq coz puhr lehq yawd ved cuhz kheh muh yug siz ax peor.

⁴⁵ Ngag nawg yehg khuhn tanr gehag huh, nawg ngag haq maq buax. Kheh ma khuhd, yad mid cheawg Lehr yawd tanr gehag loar, khar thad liz ngag ved khi haq bux don chehd che yaog.

⁴⁶ Nawg ngag ved a kor haq nag huhx ma gehz ax. Kheh ma khuhd, yawd awr Lehr ngag ved khi haq nag huhx puhr ax vehr che yaog.

⁴⁷ Kheh te cheaq te lehq, ngag nawg haq koz ax laq, yawd awr Lehr, vend bax mad jad che haq gha pong cheaq te lehq haq mad che yaog. Vend bax a cehax lehax cawg lehq gha pong che chaw awr Lehr, a cehax lehax haq che yaog," lehd koz vid che yaog.

⁴⁸ Yad mid u ve haq liz yawd koz vid che, "Nawg ved vend bax teq pa haq ngag phehad vehor," lehd koz vid che yaog.

⁴⁹ Yawd geh mi cad chehd che chaw teq pa duhd lehq koz daq che, "Vend bax haq liz phehd

kha gha che chaw che a suawg le,” lehd koz daq che yaog.

⁵⁰ Yer suq yad mid u ve haq koz vid che, “Nawg yonr cheaq te lehq, nawg gha pong vehor. Ha lehg duhd sa che khuhn kae lor.”

8

Yad mid teq pa ted pehg Yer suq geh kae che

¹ U ve khaz nuhr, maq muh tand Yer suq awr lehr, te med peg te med te khaz peg te khaz lo kae lehq, Ghig sa ve muhd mig awg lawn ha lehg che bon khuhd ca koz mar vid tod che yaog.

² Cuh yad teq chi ni ghad liz, yawd geh kae che yaog. Kheh te lehq, yad mid teq pa ted pehg khuhn haeg che ned haq Yer suq ghaq kog lehq, nag che guhg che teq pa haq yawd ghu na vid lar che yad mid teq pa liz yawd geh kae che yaog. U ve teq pa awr lehr, ned suhr kheh tuhz veh jaw che Mar gar dar laq lehd koz che Mar riq,

³ Her roq ve med nged haq sax var Khud saq ve awg mid ma Yod har naq, Sud sar naq he lehq awg kag awg nuz awr ve yad mid teq pa laex ghad, a sug yawd ved med nged jeg kor teq pa haq yehd lehq, Yer suq he lehq awg laq ghuhd teq pa haq ga vid che yaog.

Awg yuhd ser var awg lawn Yer suq tawd par hax te mar che

⁴ Med teq pa lo lag che muhd mig yad teq pa chaw kha peh vad-ag Yer suq chehd lo phoz lag lehq, yawd i hehd haq tawd par hax te mar vid lehq koz che,

5 “Ha kawd cad var te ghad yawd ha khuhn awg yuhd ca ser che te yand, awg yuhd ted pehg yaq kaw khuhn che geh lehq, su ga naz tod lehq ngaz teq pa liz ghawz cad vehr che yaog.

6 Awg yuhd ted pehg huhx meh dig thang cawg che mig sar nehax pad-a ghad te che thag huh che geh lehq, awg yeg yeag che te yand mig sar god cheaq te lehq nuhr vehr god vehr che yaog.

7 Awg yuhd ted pehg pehar a chud de khuhn che geh lehq, a chud goq khuhn yeag lehq awg yeg u ve haq a chud bid hoz vehr che yaog.

8 Awg yuhd ted pehg pehg ax ver, mig khid daq kig huh che geh lehq, awg yeg yeag lehq awg cehg iar che te yand, awg sir awg no teq ha pun nuhaq che yaog.” Yawd u kheh koz peg lehq awg khuhd hehnd chawa kug lehq koz che, “Na tug nar puh cawg che chaw teq pa kha nehax nao,” lehd koz che yaog.

9 Kheh te lehq, yawd ved awg laq ghuhd teq pa awr lehr, yawd haq kawq na lehq koz che, “Tawd par hax che ve a thoq haq koz gad cheawg le,” lehd koz che yaog.

10 Yer suq kawq koz che, †“Ghig sa ve muhd mig awg lawn khuhd ceh lar che awg ceng teq pa haq nig hehd sir tug a khawag cawg che yaog. Kheh ma khuhd, awg kag awg nuz awr ve chaw teq pa awr lehr, ngawx chehd liz ngawx mad mawg lehq kad chehd liz na maq gha tug, i hehd haq tawd par hax lehax gha te mar vid che yaog.

11 Tawd par hax che cuhx kig awr lehr, che kheh yaog. Awg yuhd awr lehr, Ghig sa ve bon khuhd yaog.

---

† 8:10 8:10 Isy 6:9

¹² Yaq kaw khuhn ve chaw lehd koz che teq pa awr lehr, bon khuhd u ve haq i hehd gha kad peg liz khawd-ehg te lehq i hehd maq gha yonr tug he lehq thaer khuhq che haq maq gha vid tug, ned haeg Sar tanr lag lehq i hehd ni ma khuhn ve bon khuhd u ve haq yug kha vehr che yaog.

¹³ Huhx meh thag lo ve chaw lehd koz che teq pa awr lehr, bon khuhd u ve haq gha kad lehq ha lehg ha ka haq yug che chaw teq pa haq koz che yaog. Kheh ma khuhd, i hehd awg chi ma cuhz nax cheaq te lehq, teq cuhx teq jaw nehax lehax yonr lehq ber che lawd cheaq gha phud ver kawq lug vehr che yaog.

¹⁴ A chud de khuhn ve chaw lehd koz che teq pa awr lehr, i hehd bon khuhd haq gha kad peg che chaw teq pa yaog. Kheh ma khuhd, i hehd mig gig khod-aq lo a saq teq chehd che te yand, duhd har gad har che teq pa, paw sa che teq pa he lehq ha lehg tug awg ceng teq pa i hehd haq hoz lar lehq, awg sir nuhaq maq gha.

¹⁵ Mig gig daq kig lo ve chaw lehd koz che teq pa awr lehr, daq che ni ma awg khuhn gha kad che chaw teq pa haq koz che yaog. I hehd awr lehr, bon khuhd u ve haq cuhz cid lar lehq, yeg khanr che khuhn awg sir nuhaq che yaog.

*A mir khehd tox lehq khuhr luhd cuhr muhq
che maq te hawg*

¹⁶ A mir khehd tox lehq khuhr luhd cuhr muhq lar che ma koz, tehn huhx uh tar che ma koz, chaw te ghad-eg liz maq te hawg. Kha lag che chaw teq pa awg ghiz haq gha mawg tug a mir khehd tar kig lo tar lar che yaog.

¹⁷ Awg lawn ghod ver, kha khuhd ceh lar che awg ceng teq pa kha nehax gha mawg tug yaog. Su haq maq sir cuh vid gad che awg ceng teq pa liz su siar lehq, awg ghiz pawd kig lo tuhaz tug yaog.

¹⁸ Kheh te lehq, nig hehd kha gha kad che teq pa haq sa tiq tar-oq. Awg lawn ghod ver, cawg che chaw haq kawq ix vid tug yaog. Mad cawg che chaw geh yawd cawg chehd-aq lehd duhd che teq pa haq liz kawq yug ve ser tug yaog," lehd koz vid che yaog.

Yer suq awr ye he lehq awg nax var teq pa

¹⁹ Yer suq awr ye he lehq awg nax var teq pa yawd chehd lo lag che yaog. Kheh ma khuhd, chaw mad jad lehq yawd chehd lo gehe mad gag.

²⁰ Su yawd haq koz vid che, "Nawr ye he lehq nawg nax var teq pa nawg haq mawg gad lehq, awg bag lo hox law chehd-aq," lehd koz vid che yaog.

²¹ Yawd i hehd haq kawq koz vid che, "Ghig sa ve tawd khuhd haq kad lehq na yug che chaw teq pa awr lehr, ngar ye he lehq ngag nax teq pa heh yaog."

Yer suq muhd huh haq yug jehd vid che

²² Te ni gaeg lehq Yer suq awr lehr, yawd ved awg laq ghuhd teq pa geh huh lawd kor khuhn gehe lehq i hehd teq pa haq koz vid che, "A nig ghig po nux ox pax awr khanr kae veg," lehd koz vid lehq huh lawd kor khuhn veh che yaog.

²³ I hehd teq pa kae tod-ag huh, Yer suq yuhq mir ka vehr che yaog. Awg yand u ve khuhn muhd huh nux lag lehq, huh lawd kor khuhn a

kaz ghig bad dawz gehag che kuhz lawq lawq he lehq a kaz thur vehr lehd te lehq, i hehd suh lawq lawq gaeg che yaog.

²⁴ Awg laq ghuhd teq pa Yer suq haq ca nuhr tu vid lehq koz che, "Jawd mawd-og, ngag hehd teq pa suh vehr tez-or," kheh te lehq, yawd tuag lehq muhd huh he lehq ghig bad haq ded vid lehq muhd huh jehd vehr lehq ghig bad liz dehg vehr che yaog.

²⁵ Yer suq i hehd haq na lehq koz che, "Nig hehd teq pa yonr che ni ma khar lo saw veh cheawg le," lehd koz vid che yaog. I hehd teq pa kuhz jad and jad lehq koz daq che, "Ag log, chaw che phad che a suawg le. Yawd ded ver, ghig bad he lehq muhd huh teq pa liz yawd khuhd na che law."

Ned geh che Ger rar saq chaw haq ghu na vid che

²⁶ Kheh te lehq i hehd awr lehr, Gar liq lehd muhd mig haq tawr ghad huh chehd che Ger rar saq muhd mig lo gaeg che yaog.

²⁷ Yawd huh lawd kor khuhn tuhaz lehq pehg puhg huh mig gig thag lo gaeg che te yand, med u ve khuhn chehd che ned geh che haw khaz var te ghad yawd haq ca mawg daq che yaog. Chaw u ve awr lehr, beg ke veq kad mad veq lehq yehg khuhn liz ma chehd lehq chaw tur phuh cawg kig loa lehax chehd che muh jad vehr che yaog.

²⁸ Chaw u ve Yer suq haq gha mawg che te yand, aox vad-ag he lehq yawd mehz khuhd suhr huh kuhd veh lehq boz cuhx lar huh kug lehq koz che, "Muh jad che Ghig sa ve Yad phu Yer suq-og,

a thoq te nawg ngag haq ca te soq saq tod cheawg le. Nawg ngag haq tad tuq khaq cuha laoq ngag lawg khawx che yaog.”

²⁹ Yawd u kheh koz cheawg lehr, Yer suq ned u ve teq pa haq ded lehq chaw u ve phad khuhn ghaq kog cheaq te lehq, a mig awr ver, ned chaq chiz u ve te thawz te thawz chaw u ve phad khuhn geh lehq, su yawd ved laq kuhr khi kud haq son kawng son caz Yug pheh teh lar lehq chaw paog chehd che yaog. Kheh te liz saw uhx theh saw cuhz chez lar haz lehq, heh pir khuhn gawr ghad teag lo sir ve phaw veh che yaog.

³⁰ “Nawg a thoq meh cheawg le,” ghod lehq Yer suq yawd haq na lehq yawd koz che, “Ngag ved awg meh awr lehr, Ned Phoz meh che yaog,” lehd koz vid che yaog. Awg lawn ghod ver, yawd awg khuhn ned kha peh vad-ag chehd che yaog.

³¹ Ned u ve teq pa i hehd haq nax jad che ted kag lo* Yer suq i hehd haq maq gha Yug kea vid tug, yawd haq hax ceh lawg khawx che yaog.

³² Keh u ve thag huh vaq mor nux buhd cad chehd che yaog. Vaq u ve teq pa khuhn i hehd geh chehd tug, Yer suq geh i hehd a khawag lawg lehq, yawd i hehd haq a khawag pid che yaog.

³³ Kheh te lehq, ned u ve teq pa chaw u ve phad khuhn tuhaz lehq vaq mor u ve khuhn kawq gehe lehq, vaq u ve teq pa pehg phawd-aq lo huh cex kae lehq, a kaz khuhn saw pawz geh lehq a kaz saw ka suh vehr che yaog.

³⁴ Vaq hu par teq pa awg ceng u ve teq pa haq gha mawg lar haz lehq, i hehd cex koeq lehq

---

* **8:31 8:31 nax jad che ted kag lo** Muhd naz hoq haq koz che yaog.

med khuhn he lehq med jad med je lo cawg che khaz teq pa khuhn teq suh ca kaod koz vid-eg che yaog.

³⁵ Kheh te lehq, awg ceng u ve teq pa haq chaw kha peh vad-ag ga ca phoz ngawx-eg che yaog. I hehd teq pa Yer suq chehd lo lag gag a mehx, ned saw tuhz veh che u ve phad beg ke veq kad kha nehax veq deh lehq, chaw cehg mag he lehq Yer suq khi pad huh mi chehd lawz cheaq gha mawg lehq i hehd kuhz jad che yaog.

³⁶ Gha mawg lar haz che chaw u ve teq pa awr lehr, ned geh che chaw u ve phad khawd-ehg kheh te na vehr che awg lawn su haq koz mar vid che yaog.

³⁷ U kheh te cheaq te lehq, Ger rar saq muhd mig khuhn chehd che chaw teq pa kuhz jad cheaq te lehq, Yer suq i hehd chehd kig huh tuhez vid tug yawd haq lawg khawx che yaog.

Kheh te lehq, Yer suq liz huh lawd kor khuhn geh lehq kawq veh che yaog.

³⁸ Kheh te lehq ned tuhz veh che chaw u ve phad awr lehr, Yer suq geh kae tug yawd haq lawg khawx che yaog. Kheh ma khuhd Yer suq koz vid che,

³⁹ “Nawg ved yehg lo koeq lehq, Ghig sa nawg haq khawd-ehg taw maq ga peg che awg lawn ca koz vid-eq,” lehd koz lehq yawd haq kawq pe che yaog. Kheh te lehq, yawd kae lehq Yer suq yawd haq khawd-ehg taw maq tea lar che awg lawn teq pa med u ve khuhn saw ca koz mar vid che yaog.

Yar id ruq ve yad mid he lehq Yer suq ve a poq

haq vad che yad mid

⁴⁰ Kheh te lehq Yer suq Gar liq lehd lo kawaq gag lehq, chaw awg mor nux yawd haq duhd law chehd cheaq te lehq yawd haq haq yug vid che yaog.

⁴¹ Yar id ruq meh che bon lawg kig huh ve awg hox te chehd che te ghad phad lag lehq, Yer suq ve khi pad huh a kor pi lehq boz cuhx lar lehq, Yer suq haq yawd ved yehg lo lag vid tug lawg khawx che yaog.

⁴² Awg lawn ghod ver, yawd yad mid a saq teq chi nid khuhq heh gaeg che yad mid te ghad lehax cawg che suh vehr tez che yaog. Yer suq awr lehr, kae che te yand, chaw mor nux kar huh biz daq caq daq te kae che yaog.

⁴³ Awg yand u ve khuhn, teq chi nid khuhq kha gag awg suhr yaq lehq nag chehd che yad mid te ghad cawg che yaog. Chaw te ghad-eg liz yawd haq ghu na vid maq gha.

⁴⁴ Yawd awr lehr, Yer suq kuhr tehx nuhr phawd awr veaq lag lehq, yawd ved a poq yehg ma awg jog med nehax haq vad lehq yawd suhr yaq chehd che teq pear lehax cheh vehr che yaog.

⁴⁵ Yer suq awr lehr, "Ngag haq a sug vad cheawg le," lehd koz na che yaog. Chaw kheh ma ve a sug liz ma vad lehd koz daq chehd lehq Per troq koz che, "Jawd mawd-og, chaw mor nux nawg haq biz daq caq daq he lehq cehr cehr noz noz te lehq nawg haq duhq che ma hez hawg la," lehd koz che yaog.

⁴⁶ Kheh liz Yer suq koz che, "Chaw te ghad ghad ngag haq vad che yaog. Awg lawn ghod ver, ngag awg khuhn kand pax tuhz veh che haq ngag juhg

che yaog,” lehd koz che yaog.

⁴⁷ Yad mid u ve awr lehr, khuhd ceh maq gha veh che law lehz sir vehr lehq, yawd kuhz jad che khuhn tuhaz lehq Yer suq mehz khuhd suhr kuhz ched che khuhn boz cuhx lar lehq koz che, a thoq te lehq vad che he lehq yawd a nar na vehr che chaw kheh ma ve kad chehag huh koz vid che yaog.

⁴⁸ Yer suq yawd haq koz vid che, “Yad mid-og, nawg a nar na vehr che ix ve awr lehr, nawg yonr che haq te lehq yaog. Ha lehg duhd sa che khuhn kae lor,” lehd koz vid che yaog.

⁴⁹ Yawd u kheh koz chehd-ag huh, bon lawg kig awg hox ve yehg lo lag che chaw te ghad koz che, “Nawg yad mid suh vehor. Sar lar haq taq te soq saq vid-oq,” lehd koz vid che yaog.

⁵⁰ Tawd khuhd u ve haq Yer suq gha kad lehq Yar id ruq haq koz vid che, “Ta kuhz. Ngag haq yonr chea lehax teo. Yawd na vehr tug yaog.”

⁵¹ Kheh te lehq Yer suq yawd yehg huh lag gag lehq, Per troq, Yod hanr, Yar koq he lehq yad mid nehax ve awr ye awr pa ma hez ver, chaw te ghad-eg liz yawd geh maq gha gehe cuh vid.

⁵² Yad mid nehax u ve suh vehr cheaq te lehq su paz huhg kehd huhg chehd-ag huh, Yer suq i hehd haq koz vid che, “Taq ca huhg. Yawd maq suh ser hawg. Yuhq mir ka chehd cheawg,” lehd koz vid che yaog.

⁵³ Chaw yad nehax u ve awg cehg mag suh vehr che haq i hehd sir chehd cheaq te lehq, Yer suq haq i hehd ghig yuhg che yaog.

⁵⁴ Yawd yad mid nehax ve laq kuhr haq yug cid lar lehq koz che, “Yad mid-og, tu laoq,” lehd

koz vid che yaog.

⁵⁵ Kheh te lehq, yawd ved co ha kawq gehag lehq teq pear lehax yawd tu mi vehr che yaog. Yawd haq cad tug Yug vea car vid laoq, lehz Yer suq awr ye awr pa haq koz vid che yaog.

⁵⁶ Yad nehax u ve awr ye awr pa and jad che yaog. Kheh liz awg lawn che ve, ix mag su te ghad-eg haq liz maq gha khae mar vid tug Yer suq koz vid che yaog.

9

Awg laq ghuhd teq chi ni ghad haq bon ca mar pe che

¹ Kheh te lehq Yer suq awg laq ghuhd teq chi ni ghad haq kug teh lar lehq ned awg gha lia haq ghaq kog gha tug he lehq chaw nag teq pa haq te na vid gha tug kand pax pid che yaog.

² Kheh te lehq, i hehd Ghig sa ve muhd mig awg lawn ca mar ca koz vid lehq chaw nag teq pa haq ghu na vid tug, yawd i hehd haq kae pe che yaog.

³ Yawd koz che, "Yaq kaw kanr yehd tug jud fir tag, laq sax, cad tug, phu he lehq a poq awg lex teq pa teq chaweh tad Yug ve kae.

⁴ Kheh te lehq, yehg khar ve khuhn gha hax vehr liz, ted kag lo maq gha kawq kae ser che kheh ceh, yehg u ve khuhn kha nehax chehd lar.

⁵ Nig hehd haq mad haq Yug ax ver, nig hehd khaz u ve khuhn tuhez lehd te che te yand, nig hehd ve khi ho haq hehr chehd che a jeq mia u ve siz kha lar haz. U kheh te ver i hehd teq pa

ve yaq kig suaq sax khiz te mar vid-oq," lehd koz vid che yaog.

⁶ Kheh te lehq i hehd teq pa te khaz peg te khaz lo kae lehq, ha lehg che bon khuhd ca mar vid-eg lehq, chaw nag teq pa haq liz ghu na vid che yaog.

Yer suq awg lawn haq Her roq duhd ma tuhz che

⁷ Awg lawn che teq pa haq jawd mawd Her roq gha kad lehq, yawd a cehax liz ca duhd ma tuhz che yaog. Awg lawn ghod ver, chaw ted pehg pehg ax koz che, Yod hanr suh vehr che kawq teq tuag vehor lehd koz che yaog.

⁸ Lex lehq ted pehg kawq koz che, Ghig sa ve cuh kar var Ed lid yaq tuhaz vehor lehd koz che yaog. Ted pehg pehag ver, kawq koz che a mig thad lo Ghig sa ve cuh kar var te ghad ghad kawq teaq vehr che law lehd koz che yaog.

⁹ Her roq koz che, "Yod hanr vawr ngag kuhr tawz vehr che ehx eh. Kheh te lar su koz daq lehq ngag gha kad chehd che u ve phad a sug lehq nar," lehd duhd lehq, Yer suq haq yawd mawg daq tug ghaq ca chehd che yaog.

Chaw ngad hinx ghad haq cad tug car vid che

¹⁰ Awg yand u ve khuhn cuh yad teq pa kawaq lehq, i hehd kha te lar haz che awg lawn teq pa Yer suq haq koz mar vid che yaog. Yawd awr lehr, i hehd haq lehax taq chuhax kug ve lehq, Ber sehd daq ghod che med lo kae che yaog.

¹¹ Kheh liz, muhd mig yad teq pa gha siar che te yand, i hehd teq pa yawd khaz nuhr phoz ghaeq che yaog. Yawd i hehd haq haq Yug vid lehq,

Ghig sa ve muhd mig awg lawn mar vid lehq, a nar nag che chaw teq pa haq liz yawd ghu na vid che yaog.

¹² Muhd phiq vehr tez lehq, cuh yad teq chi ni ghad yawd chehd lo lag lehq koz che, "Chaw che teq pa haq awg pad huh cawg che khaz khuhn pan khuhn ca hax lehq, cad tug dawg tug ca vig cad-eg vid tug, i hehd haq phehd vid-oq. Awg lawn ghod ver, chuhr huh teq chaweh mad cawg te kig huh te lehq," lehd koz vid che yaog.

¹³ Kheh ma khuhd yawd koz che, "Nig hehd teq pa i hehd teq pa haq car vid-oq," lehd koz vid che yaog. I hehd kawq koz che, "A nig geh cawg che cad vid tug chaw kheh ma ve haq car tug maq ca kawq vig ix ver ma mad, a nig geh khaor mod ngad dig he lehq ngad nehax niq kheha lehax cawg che yaog," lehd koz vid che yaog.

¹⁴ Awg lawn ghod ver, chaw u ve teq pa haw khaz lehax liz, a lag ngad hinx ghad kheh ma cawg che yaog. Kheh te lehq Yer suq yawd ved awg laq ghuhd teq pa haq koz vid che, "Chaw che teq pa awg mor awg mor te phoz mi cuh vid-oq. Teq mor ve ngad chi ghad kheh taw," lehd koz vid che yaog.

¹⁵ I hehd teq pa liz, chaw awg gha lia haq u kheh te phoz mi cuh vid che yaog.

¹⁶ Yer suq awr lehr, khaor mod u ve ngad dig he lehq ngad niq kheh u ve haq yug lar lehq, muhd nuh kawag lo kuhr chid ngawx lar lehq Ghig sa haq chid muh che yaog. U kheh te peg lehq, awg laq ghuhd teq pa haq khehq vid lehq, chaw u ve teq pa haq ca pehg car vid cuh che yaog.

17 I hehd teq pa kha buhz gha cad peg nuhr, kawq ghawz khuhq che awg lex ve teq chi niq khuhr luhd kawq cawg chehd ser che yaog.

Yer suq awg lawn Per troq sax khiz khanr che

18 Teq ni thad huh, Yer suq yawd te ghad lehax bon lawg chehd huh, awg laq ghuhd teq pa phoz lag lehq yawd i hehd haq na ngawx lehq koz che, "Su ngag haq a suawg lehd koz chehd-aq le."

19 Awg laq ghuhd teq pa kawq koz che, "Su koz che nawg awr lehr, baz tiz sar pehar var Yod hanr yaog lehd koz chehd-aq. Ted pehg vawr, Ghig sa ve cuh kar var Ed lid yaq law lehd koz chehd-aq. Kheh te lehq ted pehg pehar ver, a sawehd lo ve Ghig sa ve cuh kar var te ghad ghad kawq teaq che law lehd koz chehd-aq," lehd koz vid che yaog.

20 Kheh te lehq Yer suq i hehd haq kawq na che, "Kheh te ver, nig hehd vawr hehq, ngag haq a suawg lehd koz chehd cheawg lehq." Per troq yawd haq kawq yaw khuhq vid lehq koz che, "Nawg awr lehr, Ghig sa ve Khreq* yaog," lehd koz vid che yaog.

21 Awg lawn u ve su te ghad-eg haq maq gha koz vid tug, Yer suq i hehd haq tawd chuhd lar haz vehr che yaog.

22 Kheh te lehq yawd koz che, "Chaw yad ve Yad phu awr lehr, laex ceng haq gha tuq gha khanr tug yaog. Awg hox chaw mawd teq pa, Ghig sa ve paw khod nux teq pa he lehq liq buhq var teq pa liz yawd haq chid bag lehq su dawz

---

* **9:20 9:20 Khreq** Ghig sa lez yug lar che Khreq.

vehr tug yaog. Kheh liz sehr ni gaeg ver, yawd kawq teq tuag tug yaog.”

A sug yawd ved laq kan gha taz che

²³ Kheh te lehq, Yer suq i hehd awg gha lia haq koz vid che, “Chaw khar ve te ghad lehd ma koz, ngag khaz nuhr ghaq gad ver, a sug yawd ved a lor haq teh lar haz lehq, ni gha lia a sug yawd ved laq kan haq taz[†] lehq ngag khaz nuhr ghaq laoq.

²⁴ Awg lawn ghod ver, a sug te ghad lehd ma koz, a sug yawd ved a saq pong tug te liz, yawd ved a saq gha sond tug yaog. Kheh ma khuhd, a sug te ghad lehd ma koz, ngag awg pun a saq gha sond liz, yawd ved a saq haq ngag yug pong vid tug yaog.

²⁵ Kheh te lehq, chaw te ghad ghad mig gig khod-aq kha cawg che awg ceng yawd saw gha vehr liz, yawd ved a saq gha sond vehr tug ver, a thoq awg bon cawag le.

²⁶ Chaw khar ve te ghad lehd ma koz, ngag haq he lehq ngag ved tawd khuhd haq yaq taw hawg ghod ver, Yad phu ved awg mig awg phond, Awr pa ve awg mig awg phond he lehq daq kehg che muhd nuh maq cuh yad teq pa ve awg mig awg phond khuhn lag che te yand, chaw yad ve Yad phu liz chaw u ve haq yaq taw tug yaog.

²⁷ Ngag nig hehd haq awg cehg mag koz ax laq, chuhr huh hox chehd che chaw teq pa ted pehg pehar awr lehr, Ghig sa ve muhd mig haq maq

---

[†] 9:23 9:23 **a sug yawd ved laq kan haq taz** Gha tuq gha khanr tug lehd koz gad che yaog.

gha mawg ser ver, maq ca suh ser hawg," lehz yawd koz vid che yaog.

Yer suq awg hoq awg han pa che

²⁸ Yer suq u kheh koz peg nuhr, hex ni kheh taw gaeg lehq, Yer suq awr Lehr Per troq, Yod hanr he lehq Yar koq i hehd teq pa haq sir ve lehq bon ca laweg tug kehaq lo kae che yaog.

²⁹ Yawd bon lawg chehd-ag huh, yawd ved mehz khuhd awg hoq awg han pa lehq, Yawd ved veq kad liz, phux u ghad he lehq awg ghiz lawd lawd te tuhaz che yaog.

³⁰ Awg yand u ve khuhn, Mod ser he lehq Ed lid yaq ix maq tuhaz lehq, Yer suq haq tawd yaw daq chehd lawz che yaog.

³¹ Ix mag awg mig awg phond cawg che khuhn tuhaz lehq tawd yaw daq che awg Lehr Yer ruq sar lehnr med khuhn, awg cehg mag Ghig sa awg khad te lar che heh phehaq tug Yer suq gha khanr suh che awg lawn u ve haq koz daq chehd che yaog.

³² Per troq he lehq yawd ved awg chawd ix mag yuhq mir geq lehq yuhq mir jo chehd che yaog. Kheh ma khuhd, i hehd kha nehax kawq nuhd-ag lehq, Yer suq ve awg mig awg phond he lehq yawd geh hox chehd che chaw ni ghad haq gha mawg che yaog.

³³ Chaw u ve ni ghad Yer suq haq phaz daq vehar lehd te chehd-ag huh, Per troq yawd haq koz vid che, "Jawd mawd-og, a nig chuhr huh chehd liz daq che yaog. Ngag hehd hax po seh lehd teag. Nawg awg pun ted mag, Mod ser awg pun ted mag he lehq Ed lid yaq awg pun ted mag

te tug yaog,” lehz ma nuhd maq theh phehq vehr che khuhn koz che yaog.

³⁴ Yawd tawd u ve yaw chehd-ag huh, mog dig lag lehq i hehd haq hoz beh vehr che yaog. U kheh te lehq Per troq he lehq yawd ved awg chawd ix mag kuhz jad che yaog.

³⁵ Mog u ve khuhn awg khuhd buhg tuhaz lehq koz che, “Chaw che ve phad awr lehr, ngag lez Yug lar che ngag ved Yad phu yaog. Yawd ved tawd khuhd haq na yuor,” lehd koz che yaog.

³⁶ Awg khuhd u ve buhg tuhaz peg lehq, Yer suq yawd te ghad lehax chehd lawz cheaq i hehd gha mawg che yaog. I hehd teq pa gha mawg gha sir che awg lawn u ve teq pa, awg yand u ve khuhn i hehd ve ni ma khuhn taq hiax teh lar lehq, su te ghad-eg haq liz ma koz vid che yaog.

Yad par nehax te ghad haq Yer suq ned ghaq tuhz vid che

³⁷ Awg khaz nuhr teq ni gaeg lehq, Yer suq he lehq awg laq ghuhd seh ghad u ve teq pa kehaq lo phoz yaq che te yand, chaw mor nux yawd haq ca mawg daq che yaog.

³⁸ Chaw awg mor nux u ve khuhn chehd che chaw te ghad phad kug lehq koz che, “Sar lar-og, ngag ved yad par haq a cehax ngawax laoq, ngag lawg khawx che yaog. Awg lawn ghod ver, ngag yad par te ghad lehax cawg che yaog.

³⁹ Ned yawd khuhn geh kheh che yaog. Yawd ned geh che te yand, huh kug lar haz lehq kuhd veh ver, phez dawz lar lehq, mawq kaw khuhn sux ghig phoz buhd buhd te che yaog. Nag jad

tug te vid lar haz lehq a ceanax liz ma tuhez gad che yaog.

⁴⁰ Ned u ve haq ghaq tuhz vid tug, nawg ved awg laq ghuhd teq pa geh ngag lawg khawx jaw che yaog. Kheh liz, i hehd te maq gha," lehd koz che yaog.

⁴¹ Yer suq kawq koz che, "Yonr che mad cawg lehq yaw har jad che a meha teq co ve chaw-og, nig hehd teq pa geh ngag khawd-ehg muh maq awr gha yeg khanr chehd ser lawg le. Nawg yad chuhr huh sir vea laor," lehd koz vid che yaog.

⁴² Yad par nehax u ve lag tod-ag huh, ned u ve yawd haq miaq lo biz kuhd pe lehq phez dawz vid che yaog. Yer suq awr Lehr, ned chaq chiz u ve haq ghaq tuhz lehq chaw yad nehax u ve haq ghu na vid peg lehq, awr pa haq kawq khuhq pid che yaog.

⁴³ Kheh te lehq, chaw awg gha lia Ghig sa ve ir jad muh jad che kand pax haq gha mawg lehq and jad che yaog.

Yer suq yawd gha suh tug awg lawn te pawz kawq koz che

Yawd te che kanx teq pa haq su phoz and chehd-ag huh, Yer suq yawd awg laq ghuhd teq pa haq koz vid che,

⁴⁴ "Tawd khuhd che teq pa haq kha nehax na lehq tawnd laor. Awg lawn ghod ver, chaw yad ve Yad phu awr Lehr, cand par teq pa ve laq khuhn chid aq vid tug awg yand gag vehr tez che yaog," lehd koz vid che yaog.

⁴⁵ Kheh liz yawd koz chehd che tawd khuhd u ve haq i hehd na maq gha. I hehd na maq gha

vid tug te lar che yaog. Kheh te lar awg lawn u ve haq te ghad-eg liz kawq na ngawx maq pir.

A suawg le suaq keh ir jad che

46 Awg laq ghuhd teq pa i hehd khad nawad i hehd ve awg mor khuhn, a sug vawr suaq keh ir cheawg le ghod lehq, tawd ghawg daq che yaog.

47 Yer suq awr lehr, i hehd teq pa ve ni ma khuhn a thoq duhd chehd che haq sir lehq, chaw yad nehax te ghad sir vea lehq yawd pad huh hox vid lar che yaog.

48 Kheh te lehq, i hehd teq pa haq koz vid che, “Chaw yad nehax haq ngag ved awg meh khuhn haq yug che chaw te ghad awr lehr, a sug lehd ma koz, ngag haq haq yug che yaog. Ngag haq haq yug che chaw awr lehr, ngag haq lag pea che phad haq liz haq yug che yaog. Awg lawn ghod ver, nig hehd awg khuhn suaq keh i che chaw awr lehr, suaq keh ir che te ghad gha te tug yaog,” lehd koz vid che yaog.

Nig hehd haq maq tawr daq che teq pa nig hehd pax awr chehd che

49 Yod hanr Yer suq haq koz vid che, “Jawd mawd-og, chaw te ghad nawg ved awg meh haq uhx lehq ned ghaq kog cheaq ngag hehd gha mawg lehq tawr kha lar haz. Awg lawn ghod ver, yawd a nig geh lag che ma hez lehq,” lehd koz vid che yaog.

50 Yer suq Yod hanr haq koz vid che, “Yawd haq taq tawr kha. Awg lawn ghod ver, nig hehd haq maq tawr daq che teq pa awr lehr, su nig hehd pax awr chehd che yaog,” lehd koz vid che yaog.

*Sar mar riq khaz khuhn Yer suq haq mad haq
yug che*

⁵¹ Yer suq yawd muhd nuh kawag lo kawq taz koeq tug awg yand gag vehr tez lehq, Yer ruq sar lehnr med lo kae tug haq yawd duhd chez gad chez lar lehq kae tod che yaog.

⁵² Yawd-aq keh awg kawd yawd awg tan teq pa haq Sar mar riq[‡] khaz te khaz lo kae lehq, yawd lag tug awg khad ca te pe che yaog.

⁵³ Kheh liz yawd Yer ruq sar lehnr med lo veh tod cheaq te lehq, chaw u ve teq pa yawd haq mad haq yug vid che yaog.

⁵⁴ Yawd ved awg laq ghuhd Yar koq he lehq Yod hanr ix mag awg ceng u ve haq gha mawg che te yand koz che, "Jawd mawd-og, muhd nuh kawag lo ve a mir cheag vid lehq, chaw che teq pa haq saw toq kha vid che awr cawd gha hawg," lehd koz vid che yaog.

⁵⁵ Kheh liz Yer suq kuhr phuhz ngawx lehq ix mag haq ded kha lar che yaog.

⁵⁶ U kheh te lar haz lehq, i hehd teq pa awg nuz awr ve te khaz lo kawq veh che yaog.

*Yer suq khaz nuhr kae gag tug khawd-ehg gha
te che*

⁵⁷ I hehd teq pa kae tod-ag huh yaq kaw kanr chaw te ghad phad lag lehq, Yer suq haq koz vid che, "Nawg khar lo kae lehd ma koz, ngag liz

---

[‡] 9:52 9:52 **Sar mar riq** Yud daq chaw he lehq Sar mar riq chaw awg chawd maq te daq. Awg lawn ghod ver, Yud daq chaw vawr bon lawg kig Yer ruq sar lehnr lo lehax yaog. Kheh ma khuhd Sar mar riq chaw vawr ma hez hawg lehd koz che yaog.

nawg khaz nuhr ghaq kae tug yaog," lehd koz vid che yaog.

58 Yer suq yawd haq koz vid che, "Heh phid awr Lehr, awg kor cawg che yaog. Ngaz teq pa liz, awg phi cawg hawg. Keh ma khuhd chaw yad ve Yad phu awr Lehr, yuhq kig liz mad cawg hawg," lehz yawd haq koz vid che yaog.

59 Yer suq chaw te ghad haq kawq koz vid che, "Ngag khaz nuhr ghaq laoq," lehd koz vid che yaog. Chaw u ve phad kawq koz che, "Jawd mawd-og, ngag a cehax lawg lehq ngar pa haq ca tur vid lar haez sar,"[§] lehd koz vid che yaog.

60 Yer suq kawq koz che, "Chaw suh teq pa awr Lehr, i hehd khad nawad tur daq vid-oq. Keh te lehq, nawg vawr kae lehq Ghig sa ve muhd mig awg lawn ca mar vid-eq," lehz yawd haq koz vid che yaog.

61 Te ghad Yer suq haq koz vid che, "Jawd mawd-og, ngag nawg khaz nuhr ghaq kae tug yaog. Keh liz, ngag yehg lo koeq lehq yehg khuhn chehd che teq pa haq a cehax ca kawq koz vid lar haez sar," lehd koz vid che yaog.

62 Yer suq yawd haq koz vid che, "Thehx khen haq yug cid lar lehq kuhr tehx nuhr phuhz ngawx chehd che chaw teq pa awr Lehr, Ghig sa ve muhd mig haq maq kenr hawg,"* lehd koz vid che yaog.

---

§ 9:59 9:59 *ngar pa haq ca tur vid lar haez sar* Ngar pa haq ca hu suh vid lar haez lehd koz gad che yaog.   * **9:62 9:62 *Ghig sa ve muhd mig haq maq kenr hawg*** Ghig sa ve a lor haq ca lehq thed-e ghad gha te che yaog.

10

Awg laq ghuhd suhr chi ghad haq bon ca mar pe che

¹ U kkeh te lar haz Yer suq awr lehr, awg nuz awr ve awg laq ghuhd suhr chi ghad haq kawq lez Yug lehq, yawd kae tug med he lehq khaz teq pa lo ted kag ve ni ghad ni ghad te lehq yawd ghud med awr kae pe che yaog.

² Yawd awg laq ghuhd teq pa haq koz vid che, "A cag ghiq tug kha peh vad-ag cawg liz, a cag ghiq par a cehax lehax cawg che yaog. Kkeh te lehq, yawd ved a cag ghiq kig lo a cag ghiq par ca pea vid tug awg sehr phad geh bon lawg-or.

³ Nig hehd teq pa kae lor. Ngag nig hehd haq kae pea cheawg lehr, yawg nehax heh phid mor khuhn ca chehd pe vid che heh yaog.

⁴ Phu kaw pi, laq sax he lehq khi noz teq pa ta puhd ve kae. Kkeh te lehq, yaq kaw kanr su haq mawg daq ver tawd ta kaod yaw daq chehd.

⁵ Yehg khar ve khuhn gehe liz, 'Yehg che ve haq Ghig sa ve bon duhd sa ha lehg che cawg vid,' lehd koz lehq bon awg kawd naq vid ser.

⁶ Yehg u ve khuhn ha lehg duhd sa che chaw cawg chehd vehr ver, nawg naq vid che awg bon u ve i hehd geh cawg vehr che yaog. Kkeh ma khuhd, mad cawg chehd lawz ver, awg bon u ve nawg geh kawq kawaq tug yaog.

⁷ Yehg khar ve khuhn gha hax vehr liz, u ve khuhn lehax chehd lar, jiz taz jiz yaq ta kaod te. Su a thoq Yug vea car tawa liz u ve haq cad-oq. Awg lawn ghod ver, kanx te par awr lehr, ghad phuhd gha cawd che yaog.

⁸ Med khar ve ted kag khuhn gehe lehd ma koz, su nig hehd haq haq yug ax lehq, nig hehd mehz khuhd suhr huh cad tug a thoq hanr teha liz u ve haq cad-oq.

⁹ Kheh te lehq, u huh nag guhg chehd che chaw teq pa haq ghu na vid lehq i hehd haq ‘Ghig sa ve muhd mig nig hehd teq pa awg pad huh lag gag vehor,’ lehd koz mar vid-oq.

¹⁰ Kheh te lar lehq, med khar ve ted kag khuhn lehd ma koz, nig hehd kae lehq nig hehd haq mad haq yug ax ver, nig hehd tuhez lehq yaq kaw lo hox lar lehq i hehd haq che kheh koz vid.

¹¹ ‘Nig hehd ve med khuhn cawg che jeq mia teq pa ngag hehd ve khi ho haq hehr chehd che haq liz nig hehd yaq kig haq sir vid tug awg pun, ngag hehd siz kha lar haz che yaog. Kheh ma khuhd, nig hehd sir lar cawd che Ghig sa ve muhd mig nig hehd teq pa awg pad ned vehr che haq nig hehd sior,’ lehz i hehd haq koz vid-oq.

¹² Ngag nig hehd haq koz ax laq, Ghig sa suhx jehg che awg ni gaeg ver, med u ve awr lehr, haeg jad che Sawd donr* med-aq keh liz gha khanr jad tug yaog.

Maq yonr che chaw haq Yer suq ded che

¹³ Khawd rar senr chaw-og, nawg gha lug gha sez tug yaog. Ber sehd daq chaw-og, nawg liz gha lug gha sez tug yaog. Awg lawn ghod ver, nig hehd awg khuhn te peg che and tug awg ceng teq

---

* **10:12 10:12 *Sawd donr*** Mad daq maq na che med te lehq Ghig sa te lug che. Khiz 19:1-11

pa awr lehr, Tud ruq med he lehq Sid donr med[†] khuhn te che heh ver, i hehd awr lehr, a sawehd lo liz chi kud thux pu pha haq veq lar lehq khuhq ha khuhn tehd mi lar lehq paz huhg kehd huhg lehq vend bax duhd phuhz vehr tug yaog.

¹⁴ Suhx jehg che awg ni gaeg ver, nig hehd awr lehr Bid saz a naz chaw Tud ruq med he lehq Bid saz a naz chaw Sid donr med haq keh liz gha khanr tug yaog.

¹⁵ Kar per nar unr[‡] chaw-og, nawg haq muhd nuh kawag lo kha gag chid taz ax lawg lehd duhd lehq la. Ma hez hawg, nawg awr lehr, suh muhd mig lo kha gag gha yug yaq tug yaog.

¹⁶ Nig hehd ve tawd khuhd haq na yug che chaw teq pa awr lehr, ngag ved tawd khuhd haq na yug che chaw yaog. Nig hehd haq chid bag che chaw awr lehr, ngag haq liz chid bag che yaog. Ngag haq chid bag che chaw awr lehr, ngag haq lag pea che phad haq liz chid bag che yaog,” lehd koz vid che yaog.

Awg laq ghuhd suhr chi ghad kawaq che

¹⁷ Awg laq ghuhd u ve suhr chi ghad ha lehg ha ka che khuhn kawaq lehq koz che, “Jawd mawdog, nawg ved awg meh haq uhx ver, ned teq pa haq liz ngag hehd ghad che yaog,” lehd koz vid che yaog.

[†] **10:13 10:13 Tud ruq med he lehq Sid donr med** Ghig sa te lug vehr che haeg jad che Bid saz a naz ve med. Kheh te lehq Khawd rar senr he lehq Ber sehd daq med chaw vawr Tud ruq he lehq Sid donr chaw haq keh daq hawg lehd duhd che yaog. Ysk 26-28   [‡] **10:15 10:15 Kar per nar unr** Med u ve khuhn Yer suq mar lehq and tug laex ceng te liz i hehd maq yonr che yaog.

18 Yer suq i hehd teq pa haq koz vid che, “Sar tanr muhd pehq heh te lehq muhd-aq lo cheag che haq ngag gha mawg che yaog.

19 Nig hehd haeg che vig he lehq awg tuhq ma cawg che cir kox noz teq pa haq naz kix lar gha tug he lehq Sar tanr ve kand pax awg gha lia haq ghad tug, ngag nig hehd haq kand pax pehar lar che yaog. A thoq ted ceng lehd ma koz, nig hehd haq nag tug te maq gha hawg.

20 Kheh ma khuhd, ned teq pa haq nig hehd ghad cheaq te lehq taq ha lehg. Muhd nuh kawag lo nig hehd ve awg meh buhq ke lar che haq ha lehg chehd-oq,” lehz yawd i hehd haq koz vid che yaog.

Yer suq ha lehg che

21 Awg yand u ve khuhn Yer suq awr lehr, Daq che kehg che Awg ha phu awg khuhn ha lehg lehq koz che, “Muhd nuh maq he lehq mig gig haq uq penr sehr phad A pa-og, awg lawn che ve teq pa haq cud yiq cawg lehq sir vix che chaw teq pa maq gha sir vid tug nawg khuhd ceh lar lehq, chaw yad nehax heh te che teq pa haq nawg pheq mar ax cheaq te lehq, ngag nawg haq chid muh che yaog. A pa-og, che kheh te tug nawg ni ma cawd che yaog.

22 Ngar pa awr lehr, awg ceng gha lia ngag haq chid aq ax lar peor. Awr pa ma hez ver, Yad phu a sug lehq nar ghod che haq su te ghad-eg liz maq sir. Yad phu ma hez ver Yad phu pheq mar vid cuh gad che chaw ma hez ver, Awr pa a sug lehq nar ghod che haq su te ghad-eg liz maq sir hawg,” lehd koz vid che yaog.

²³ Kheh te lehq, yawd kuhr tehx nuhr phuhz ngawx lar lehq, awg laq ghuhd teq pa haq lehax koz vid che, "Awg ceng che ve teq pa haq nig hehd gha mawg cheawg lehr, awg bon ir che yaog.

²⁴ Awg lawn ghod ver, ngag nig hehd haq koz ax laq, nig hehd teq pa gha mawg chehd che awg ceng che ve teq pa haq Ghig sa ve cuh kar var laex ghad he lehq jawd mawd teq pa laex ghad mawg gad liz maq gha mawg. Nig hehd gha kad che awg ceng che ve teq pa haq i hehd teq pa kad gad liz maq gha kad," lehd koz vid che yaog.

Ni ma daq che Sar mar riq chaw te ghad

²⁵ Kheh te lehq, awg lid tawd khuhd sir var te ghad yawd haq lawd ngawx tug tuag lehq koz che, "Sar lar-og, ngag co tiq ha tiq gha tug khawd-ehg kheh gha te lawg le," lehd koz na ngawx che yaog.

²⁶ Yer suq yawd haq koz vid che, "Awg lid tawd khuhd khuhn khawd-ehg kheh koz buhq lar law le. Nawg ghawn ngawx che khawd-ehg kheh te gha siar le," lehz yawd haq na ngawx che yaog.

²⁷ Yawd kawq koz che, †"Nawg ved ni ma kha peg, nawg ved co ha kha peg, nawg ved awg ghad awg sax kha peg he lehq nawg ved duhd khad kha peg nawg ved Jawd mawd Ghig sa haq gha haq che yaog. †Nawg awg ton haq haq che heh, nawg pad huh chehd che haq gha haq che yaog," lehd koz vid che yaog.

²⁸ Yer suq kawq koz che, "Nawg yaw khuhq ax che awr lehr, cawd vehr che yaog. Nawg u kheh

ca te lor. U kheh te ver, nawg co ha gha teq tug yaog," lehz yawd haq koz vid che yaog.

²⁹ Kheh ma khuhd chaw u ve awr lehr, yawd ved mehz khuhd ma gha lug vid tug, "Ngag pad huh chehd che chaw a suawg le," lehz Yer suq haq na ngawx che yaog.

³⁰ Yer suq kawq koz che, "Yud daq chaw te ghad Yer ruq sar lehnr med lo tu lehq Yer riq khod med lo yaeq tod-ag huh, su chaw khuhd te lehq yawd ved veq kad teq pa saw kuhz saw lu yug peg lehq, ghawg phuhz dawz lehq a lag lag suh te teh lar haz lehq phaw veh che yaog.

³¹ Awg yand u ve khuhn, Ghig sa ve paw khod te ghad yaq kaw u ve te caz haq kae cawd lehq chaw u ve phad haq gha mawg che te yand, yaq kaw jad lo jaw veh che yaog.

³² U ve heh te lehq, Ler viq§ chaw te ghad liz u huh lag gag lehq chaw u ve phad haq gha mawg lehq, yaq kaw jad lo jaw veh che yaog.

³³ Kheh ma khuhd, Sar mar riq* chaw te ghad chaw u ve phad chehd che yaq kaw u ve haq lag lehq gha mawg che te yand, yawd haq har kax jad che yaog.

³⁴ Yawd chehd huh har naq kae lehq, yawd ved nag kig awg khuh teq pa haq nag mand he lehq a pehx med ghig juhd ke lehq hoz thiz vid che yaog.

§ **10:32 10:32 *Ler viq*** Yer ruq sar lehnr bon yehg nux khuhn kanx awg ceng gha lia haq te che chaw yaog. * **10:33 10:33**

Sar mar riq Yud daq chaw he lehq Sar mar riq chaw awg chawd maq te daq. Awg lawn ghod ver, Yud daq chaw vawr bon lawg kig Yer ruq sar lehnr lo lehax yaog. Kheh ma khuhd Sar mar riq chaw vawr ma hez hawg lehd koz che yaog.

U kheh te vid peg lehq yawd ved pix lar nehax thang chid taz vid ve lehq, chaw hax kig yehg ted yehg lo yug ve kae lehq yawd haq ngawx haq sax vid che yaog.

³⁵ Sawx awr teq ni kheha gaeg lehq, yawd phu nid thehq yug tuhz lehq yehg sehr phad haq pid lehq koz vid che, ‘Chaw cheaq kha nehax ngawx haq sax vid-oq. Cheaq keh kawq peg cawd ver, ngag kawaq ver nawg haq ngag kawq khuhq sehr ax lawg,’ lehd koz vid lar haz che yaog.

³⁶ Kheh te cheaq te lehq, nawg duhd che chaw che seh ghad awg khuhn khar ve te ghad awr law le. Su chaw khuhd te vid che phad pad huh chehd che haq sur che,” lehd koz Yer suq yawd haq na ngawx che yaog.

³⁷ Yawd kawq koz che, “Yawd haq har kax vid che te ghad yaog,” lehd koz yaw khuhq vid lehq Yer suq koz che, “Nawg liz u kheh ca te lor,” lehz yawd haq kawq koz vid che yaog.

Mar thaq he lehq Mar riq chehd lo Yer suq ca gid-eg che

³⁸ Yer suq he lehq awg laq ghuhd teq pa Yer ruq sar lehnر med lo kae tod-ag huh, yaq kaw kanr khaz te khaz khuhn gehe lehq, Mar thaq meh che yad mid te ghad yawd ved yehg khuhn i hehd haq haq yug vid che yaog.

³⁹ Mar thaq awr lehr, awg nax ma Mar riq meh che te ghad cawg che yaog. Mar riq awr lehr, Jawd mawd Yer suq ve khi pad huh mi lar lehq yawd mar che tawd khuhd haq na chehd che yaog.

⁴⁰ Kheh te lar Mar thaq vawr, te car te taw che kanx mad jad lehq ni ma soq saq che yaog. Yawd Yer suq chehd lo kae lehq koz vid che, "Jawd mawd-og, ngag nax ma che ve te car te taw tug kanx ngag haq lehax lar che nawg teq chaweh ma duhd lehq la. Ngag geh kanx ga tea tug yawd haq a cehax koz vid ser," lehd koz vid che yaog.

⁴¹ Jawd mawd Yer suq kawq koz che, "Mar thaq-og, Mar thaq-og, nawg awr Lehr laex ceng haq duhd har duhd khix chehd che yaog.

⁴² Kheh te lar, lor jad che ted ceag lehax cawg che yaog. Mar riq awr Lehr, daq che ted ceng haq lez yug vehor. U ve ted ceng su te ghad-eg liz, lu yug hinx yug maq gha hawg," lehz yawd haq koz vid che yaog.

11

Bon lawg che awg lawn Yer suq mar che

¹ Te pawz thad huh, Yer suq ted kag lo bon lawg chehd che yaog. Yawd bon lawg peg lehq, yawd ved awg laq ghuhd te ghad koz che, "Jawd mawd-og, Yod hanr yawd ved awg laq ghuhd teq pa haq bon lawg mar vid che heh te lehq ngag hehd haq liz bon lawg mar laoq," lehz yawd haq koz vid che yaog.

² Kheh te lehq yawd koz che, "Nig hehd bon lawg thad ver, che kheh koz lawg-o.

Awr pa-og, nawg ved awg meh haq
yawz yawz yan yan te vid-oq.
Nawg ved muhd mig gag vid-oq.

³ Ngag hehd lor che cad tug dawg tug teq pa, ni
gha lia ngag hehd haq
pehar laoq.

⁴ Ngag hehd ve vend bax haq liz
phehd kha laoq.

Awg lawn ghod ver, ngag hehd haq kha te yaq ax
lar che chaw teq pa ve vend bax haq liz
ngag hehd phehd kha vid che yaog.

Vend bax ber che awg khad khuhn ngag hehd
haq
taq kae cuha laoq,”
lehz i hehd haq mar vid che yaog.

⁵ Kheh te lehq yawd kawq koz che, “Tawd par
hax te ver, nawg awg chawd te ghad muhd khax
te khend lo nawg yehg lo lag lehq, nawg yawd
haq teq chaweh yug car vid tug mad cawg te
lehq, awg chawd te ghad chehd lo kae lehq awg
chawd haq koz vid che, ‘Ngag haq khaor mod
sehz dig a cehax chiad lar ser.

⁶ Awg lawn ghod ver, ngag ved awg chawd te
ghad ca gid-ag lehq, yawd haq teq chaweh yug
car vid tug mad cawg,’ lehd koz vid che yaog.

⁷ Yehg khuhn chehd che awg chawd te ghad
kug lehq koz che, ‘Ngag haq tad soq saq lor. Ghaz
mir liz khawnr vehr cheawg. Ngag yad phoz sir
lehq yuhq phi khuhn yuhq chehd vehr lehq nawg
haq tu yug ax tug te maq gha,’ lehd koz vid che
yaog.

⁸ Ngag nig hehd teq pa haq koz ax laq, yawd
awr lehr, yawd awg chawd daq cheawg lehd
duhd che khuhn maq tu yug vid liz, chaw u
ve hax ceh kaod lawg don chehd cheaq te lehq,

yawd tuag lehq awg chawd u ve kha lor che yawd pid tug yaog.

⁹ Te pawz ngag nig hehd haq koz ax laq, lawg lor. Lawg ver gha tug yaog. Ca lor. Ca ver mawg tug yaog. Ghaz mir haq thuhz lor. Thuhz ver nig hehd haq phawa tug yaog.

¹⁰ Awg lawn ghod ver, lawg che chaw awg gha lia gha tug yaog. Ca che chaw liz mawg tug yaog. Ghaz mir haq thuhz che chaw teq pa haq liz, ghaz mir phaw vid tug yaog.

¹¹ Nig hehd teq pa awg khuhn a sug te ghad cawg hawg le. A pa te che yad ngad lawg ver, ngad awg tan vig yug pid tuawg la.

¹² Ma hez ver, ghaz ghu lawg ver, cir kox noz yug vid tuawg la.

¹³ Kheh te lehq, nig hehd chaw haeg phehq liz, nig hehd ve yad teq pa haq med nged daq maq pid khuhd nuhd chehd ver, u veaq keh lex lehq muhd nuh kawag lo chehd che nig hehd ve Awr pa Ghig sa geh kha lawg che chaw teq pa haq Daq kehg che Awg ha phu yawd pid tug ma hez hawg la,” lehd koz vid che yaog.

Yer suq Ghig sa ve kand pax haq cud lehq ned haq ghaq che

¹⁴ Te pawz thad huh, kar che ned teq kheh haq Yer suq ghaq kog lehq, ned tuhz veh peg khaz nuhr, chaw kar u ve tawd yaw gha vehr lehq su and jad che yaog.

¹⁵ Kheh te lehq te pehg koz daq che, “Yawd awr Lehr, ned haeg Sar tanr* ve kand pax haq cud

---

* **11:15 11:15 ned haeg Sar tanr** Ber sar bud laq ned haeg Sar tanr ve awg meh yaog.

lehq ned teq pa haq ghaq kog che yaog," lehd koz daq che yaog.

16 Chaw ted pehg yawd haq te ngawx gad che khuhn, Yer suq geh muhd nuh kawag lo ve and tug awg hez lawg che yaog.

17 Kheh te lehq, Yer suq i hehd ve ni ma khuhn duhd chehd che haq sir lehq koz che, "Muhd mig khar ve te pez lehd ma koz, ma cawd maq hawr daq vix ver gha lug tug yaog. Yehg ka khar ve ted mag lehd ma koz, ma cawd maq hawr daq vix ver gha phaz daq tug yaog.

18 Ngag awr Lehr, Ber sar bud laq haq cud lehq ned teq pa haq ghaq kog che yaog lehz nig hehd koz che yaog. Kheh ma khuhd, Sar tanr i hehd teq pa ma cawd maq hawr daq ver, i hehd ve muhd mig khawd-ehg te yeg chehd gha hawg le.

19 Ngag Ber sar bud laq haq cud lehq ned ghaq kog che law ghod ver, nig hehd chaw teq pa awr Lehr, a sug haq cud lehq ghaq kog lar cheawg le. Kheh te cheaq te lehq, nig hehd ve chaw nig hehd khad nawag haq suhx jehg chehd che yaog.

20 Kheh te lar, ngag Ghig sa ve kand pax haq cud lehq ned haq ghaq tuhz lar che ver, Ghig sa ve muhd mig nig hehd geh gag vehr che yaog.

21 Awg ghad hehnd jad che chaw te ghad laq khen laq cax yug lehq yawd yehg haq paog chehd ver, yawd ved med nged haq su te ghad-eg mad lag kaod hawg.

22 Kheh ma khuhd, yawd-aq keh awg ghad hehnd jad che chaw te ghad lag lehq, yawd haq hez daq lehq ghad ver, yawd yehd chehd che laq cax teq pa haq lu yug ve peg nuhr, yawd ved med

nged teq pa haq liz yug lehq pehg daq vehr tug yaog.

²³ Ngag phawd awr ma chehd che chaw awr Lehr, ngag ved cand par yaog. Ngag geh yawg awg mor maq ga saw phoz ax che chaw teq pa awr Lehr, yawg awg mor te phaz daq che yaog.

Ned chaq chiz chehd kig pir lo kawaq che

²⁴ Ned chaq chiz teq kheh awr Lehr, chaw te ghad khuhn tuhez lehq, muhd-aq miaq awg god khehz teag huh ghad jehd kig ca kaod ngawx tod che yaog. Yawd ca mad mawg che te yand, 'Ngag tuhaz che ngag ved yehg lo kaw koeq sar,' lehd koz che yaog.

²⁵ Yawd kawq gag che te yand, yehg u ve kehr ghad kha nehax te siz lar lawz cheaq gha mawg che yaog.

²⁶ Kheh te lehq, yawd-aq keh haeg jad che ned suhr kheh haq ca kawq sir vea lehq, yehg u ve khuhn chehd che yaog. Kheh te cheaq te lehq, chaw u ve te ghad awr Lehr, awg khaz nuhr te tuhaz che awg ceng teq pa, awg kawd thad veaq keh liz kawq haeg jad vehr che yaog."

Awg cehg mag awg bon ir che chaw

²⁷ Yawd u kheh koz chehd-ag huh, chaw mor nux khuhn chehd che yad mid te ghad kug lehq koz che, "Nawg haq hu che ux peg he lehq nawg haq gha nux vid che cux pehz awr Lehr, awg bon ir che yaog," lehz yawd haq koz vid che yaog.

²⁸ Yer suq kawq koz che, "Yaog. Kheh te lar, awg cehg mag awg bon ir che chaw teq pa awr Lehr, Ghig sa ve tawd khuhd haq na yug lehq

ghaq te che chaw teq pa yaog," lehd koz vid che yaog.

Haeg che awg coaq ve chaw and tug awg hez haq ghaq ca che

²⁹ Chaw awg mor nux phoz lag lehq ghaq te ghaq mad te lehq yawd koz che, "Chaw a meha teq co ve awr lehr, haeg che chaw teq pa yaog. I hehd teq pa and tug awg hez haq lehax lawg chehd che yaog. Kheh ma khuhd, Yod naq ve awg hez ma hez ver, awg nuz awr ve awg hez teq chaweh haq liz maq mar vid.

³⁰ Yod naq[†] awr lehr, Nid nar ver med yad teq pa ve and tug awg hez heh te lehq, chaw yad ve Yad phu liz chaw a meha teq co ve and tug awg hez te tug yaog.

³¹ Awg lawn ghod ver, awg huhx muhd mig ve jawd mawd ma awr lehr, Sawd laq monr ve cud yiq tawd khuhd haq na tug, mig gig leh med lo tu lehq lag che yaog. Kheh te cheaq te lehq, Ghig sa suhx taz che awg niaq ver, awg huhx muhd mig ve jawd mawd ma awr lehr, tu lehq a meha teq co ve chaw haq vend bax tar tug yaog. Ngawx lor, chuhr huh Sawd laq monr haq keh ir che te ghad chehd chehd che yaog.

³² Ghig sa suhx taz che awg ni haq gaeg ver, Nid nar ver med yad teq pa liz tuag lehq, a meha teq co ve chaw haq vend bax tar tug yaog. Awg lawn ghod ver, Yod naq bon mar che haq te lehq, Nid nar ver med yad teq pa a sug yawd ved vend bax haq duhd phuhz che yaog. Ngawx lor, chuhr

---

[†] **11:30 11:30 Yod naq** Yod naq Bid saz a naz chaw haq bon mar vid lehq chaw u ve teq pa ni ma awg cehg mag pa vehr che yaog.

huh Yod naq haq keh ir che te ghad chehd chehd che yaog.

Awg ton ve awg ghiz

³³ A mir khehd tox lehq mad mawg kig lo tar che ma koz, khuhr luhd cuhr muhq lar che ma koz, chaw te ghad-eg liz maq te hawg. Chaw kha lag che awg gha lia awg ghiz haq gha mawg vid tug, a mir khehd tox lehq a mir khehd tar kig lo tar lar che yaog.

³⁴ Nawg ved mehz sir awr lehr, awg ton ve a mir khehd heh yaog. Nawg ved mehz sir daq ver, nawg ved awg ton awg ghiz kha nehax cawg tug yaog. Nawg ved mehz sir mad daq ver, nawg ved awg ton awg naz tud awg naz hoq saw phehq vehr che yaog.

³⁵ Kheh te cheaq te lehq, nawg awg ton khuhn cawg che awg ghiz u ve awg naz tud awg naz hoq maq gha phehq vehr vid tug sa tiq teo.

³⁶ Nawg awg ton khuhn ted kaer liz naz hoq che mad cawg lehq, teq ton maq ve awg ghiz kha nehax cawg hawg ghod ver, a mir khehd awg ghiz nawg haq thiag che heh te lehq, nawg awg ton awr lehr, awg ghiz pawd-aw ghad cawg tug yaog,” lehz yawd koz vid che yaog.

Phar rir sehd he lehq awg lid tawd khuhd sir var teq pa haq Yer suq ded mar che

³⁷ Yer suq u kheh koz chehd-ag huh, Phar rir sehd te ghad yawd geh awr cad-eg tug Yer suq haq kug che yaog. Kheh te yawd kae lehq, teh cuh pad huh mi chehd che yaog.

³⁸ Awr ma cad ser huh, yawd awg lid cawg che heh laq kuhr ma chuhd che haq Phar rir sehd u ve gha mawg lehq and che yaog.

³⁹ Jawd mawd Yer suq yawd haq koz vid che, "Nig hehd Phar rir sehd teq pa awr lehr, a khehd he lehq kawz khehd chuhd ver, awg thang phawd awr lehax chuhd che yaog. Kheh te lar, nig hehd awg khuhn phawd awr ver, haeg che ted ceng he lehq lawd phaq ir che kha peh vad-ag cawg chehd che yaog.

⁴⁰ Chaw kar chaw thaw teq paog, awg thang phawd awr te par Ghig sa u ve, awg khuhn phawd awr liz te lar che ma hez hawg la.

⁴¹ Kheh te cheaq te lehq, nawg cawg lar che med nged u ve teq pa chaw har yad teq pa haq pid-oq. U kheh te ver, nig hehd awg khuhn cawg che awg ceng gha lia daq kehg tug yaog.

⁴² Phar rir sehd teq paog, nig hehd gha lug gha sez tug yaog. Awg lawn ghod ver, a sur, i khend he lehq ghawd phaq muhq nuha teq pa nig hehd teq chi pun teq pun kha nehax te che yaog. Kheh te lar, Ghig sa ve haq che pehnd che he lehq chaw yad haq thed che khuhn suhx mad jehg che yaog. Che teq pa haq liz nig hehd te lehq awg kag awg nuz awr ve awg ceng teq pa haq liz nig hehd te cawd che yaog.

⁴³ Phar rir sehd teq paog, nig hehd gha lug gha sez tug yaog. Awg lawn ghod ver bon lawg kig huh awg mig awg phond cawg che mi kig haq ma koz, kax khuhn lo nig hehd haq yawz yan ax vid tug haq ma koz nig hehd he gad jad che yaog.

⁴⁴ Nig hehd gha lug gha sez tug yaog. Awg lawn ghod ver, nig hehd awr lehr, teq chaweh awg hez

maq te lar che chaw tur phuh haq sur lehq, su maq sir che khuhn te tod chehd che yaog."

45 Awg lid tawd khuhd sir var te ghad yawd haq kawq koz vid che, "Sar lar-og, nawg ix kheh koz cheawg lehr, ngag hehd haq liz nawg maq sawnr ma caz koz che yaog," lehd koz vid che yaog.

46 Yer suq kawq koz che, "Nig hehd awg lid tawd khuhd sir var teq pa liz gha lug gha sez tug yaog. Awg lawn ghod ver, Nig hehd awr lehr, puhd har jad che med nged teq pa[‡] heh te che su haq puhr vid che yaog. Nig hehd teq pa vawr, a cehax liz maq ga puhd vid lehq a sug yawd ved laq nuh mead liz med nged u ve haq mad duhq.

47 Nig hehd gha lug gha sez tug yaog. Awg lawn god ver, nig hehd awr lehr, nig hehd ve awg pux awr pi teq pa dawz vehr lar che Ghig sa ve cuh kar var teq pa ve tur phuh teq pa haq kawx che yaog.

48 Kheh te lehq, nig hehd ve awr pux awr pi teq pa te che kanx haq nig hehd sax khiz khanr lehq ni ma cawd che yaog. Awg lawn ghod ver, i hehd vawr Ghig sa ve cuh kar var teq pa haq dawz vehr lehq, nig hehd vawr tur phuh u ve teq pa haq kawx che yaog.

49 Kheh te cheaq te lehq, Ghig sa cud yiq ma yiq cawg che che kheh koz lar che yaog. 'Ngag awr lehr, i hehd teq pa chehd lo ngag ved cuh kar var he lehq cuh yad teq pa kae pe tug yaog. Ted

---

[‡] **11:46 11:46 puhd har jad che med nged teq pa** Phar rir sehd teq pa i hehd lor che heh Ghig sa ve tawd khuhd haq kawq ghu te che.

pehg i hehd dawz vehr lehq ted pehg haq awr
lehr du deh vid tug yaog.'

⁵⁰ Kheh te cheaq te lehq, Ghig sa mig gig haq
tanr phanr thad loar ve cuh kar var teq pa haq
dawz vehr lehq awg suhr sez lar che toq u ve a
meha teq co ve chaw haq gag tug yaog.

⁵¹ U ve awr lehr, Ar ber laq ve awg suhr haq
tanr lehq, tox tand kig he lehq daq kehg che Ghig
sa ve chehd kig Yer ruq sar lehnر bon yehg nux
awg kanr huh dawz vehr lar che Yar khar riq§
ve awg suhr u ve a meha teq coaq ve chaw awg
cehg mag gha khanr puhd tug yaog.

⁵² Awg lid tawd khuhd sir var teq paog, nig
hehd awr lehr, gha lug gha sez tug yaog. Awg
lawn ghod ver, cud yiq ma yiq haq phaw tug
sawnd nig hehd yug cid lar lehq, nig hehd a sug
yawd awg ton liz maq gehe he lar lehq, su gehe
gad che chaw teq pa haq liz nig hehd law tawr
lar che yaog," lehd koz vid che yaog.

⁵³ Yer suq u huh tuhz veh che te yand, liq buhq
var he lehq Phar rir sehd teq pa awr lehr, yawd
haq chaq nag che khuhn koz gid lehq

⁵⁴ Yer suq tawd yaw yaq che haq ca gha vid
tug, yawd haq tawd hax ceh na lehq laex ceng
yaw cuh vid lar lehq jaz na jaz ngawx chehd che
yaog.

12

*Awg thang phawd ted ceng ni ma khuhn ted
ceng te che haq sa tiq tar*

---

§ 11:51 11:51 **Yar khar riq** Ghig sa ve pawd khod nux yaog.
2Rsv 24:20-22

¹ Awg yand u ve khuhn, chaw awg hinx awg mir ghad phoz lag lehq biz daq caq daq te chehd-ag huh, Yer suq yawd ved awg laq ghuhd teq pa haq koz vid che, "Phar rir sehd teq pa ve did haq sa tiq tar. Did ghod che u ve awr Lehr, pha yax te che haq koz che yaog.

² Kha hoz tehr lar che awg ceng awg gha lia mad pheq tuhaz tug awg ceng teq chaweh mad cawg hawg. Kha khuhd ceh lar che awg ceng liz maq sir tug teq chaweh mad cawg hawg.

³ Kheh te lehq, awg naz tud teag lo nig hehd khuhd koz daq che awg ceng liz muhd kaw awg ghiz cawg kig lo su gha kad tug yaog. Nig hehd ve bawehd awg khuhn nar puh pad-ag khuhd sad daq lar che liz yehg thag lo* koz tuhaz tug yaog.

A sug haq kuhz cawd che

⁴ Ngag ved awg chawd teq paog, ngag nig hehd haq koz ax laq, awg ton haq lehax dawz vehr gha che chaw yad haq ta kuhz. U ve nuz awr, yawd nawg haq teq chaweh kawq te maq gha vehr che yaog.

⁵ Kheh ma khuhd, nig hehd a sug haq gha kuhz cawd che ngag koz ax laq. Awg ton haq liz dawz vehr peg nuhr, muhd naz hoq khuhn liz kawq Yug chid bag ke gha che kand pax ir jad che Ghig sa u ve haq nig hehd kuhz-oq. Ngag nig hehd haq awg cehg mag koz ax laq, yawd haq kuhz-oq.

⁶ Jar mead ngad kheh veaq nid pehq lehax huhd che ma hez hawg la. Jar mead u ve teq

* **12:3 12:3 yehg thag lo** Yud daq chaw ve yehg awg thag lo tawr ghad te lehq chehd lar gha che yaog.

pa teq kheh haq liz Ghig sa yawd ma lend lar haz.

⁷ Nig hehd ve cuhz kheh muh awg gha lia haq liz yawd saw ghawn ngawx lar peor. Nig hehd awr lehr, Jar mead u ve teq pa laex khehaq keh awg phuhd khaz jad che yaog. Kheh te cheaq te lehq, ta kuhz.

*Chaw yad mehz khuhd suhr Yer suq haq khanr
yug che*

⁸ Ngag nig hehd haq koz ax laq, a sug lehd ma koz, chaw yad mehz khuhd suhr ngag haq khanr yug che chaw teq pa awr lehr, Ghig sa ve muhd nuh maq cuh yad teq pa ve mehz khuhd suhr chaw yad ve Yad phu liz yawd haq khanr yug tug yaog.

⁹ Chaw yad mehz khuhd suhr ngag haq chid bag che chaw awr lehr, Ghig sa ve muhd nuh maq cuh yad mehz khuhd suhr chaw yad ve Yad phu liz yawd haq chid bag tug yaog.

¹⁰ Chaw yad ve Yad phu haq kha koz yaq che chaw khar ve te ghad lehd ma koz, yawd vend bax phehd vid tug yaog. Kheh te lar, Daq kehg che Awg ha phu haq maq sawnr ma caz koz che chaw teq pa ve vend bax haq ma phehd vid hawg.

¹¹ Su nig hehd haq bon lawg kig khuhn ma koz, jawd mawd teq pa he lehq kand pax cawg che chaw teq pa mehz khuhd suhr ma koz, yug ve kae ax ver, nig hehd khawd-ehg kheh gha koz khuhq vid tug ta duhd har.

¹² Awg lawn ghod ver, awg yand u ve awg khuhn nig hehd khawd-ehg kheh gha koz gha te

tug, Daq kehg che Awg ha phu nig hehd haq koz mar ax tug yaog,” lehd koz vid che yaog.

Kar che paw sa var awg lawn tawd par hax te mar che

¹³ Chaw awg mor nux u ve khuhn chehd che te ghad Yer suq haq koz vid che, “Sar lar-og, ngag haq ngar pa ve awg sinx pehg ax tug nawg ngag vix var haq a cehax kud viad,” lehd koz vid che yaog.

¹⁴ Kheh ma khuhd Yer suq kawq koz che, “Yad par-og, nig mag kanr huh suhx taz lehq awg sinx pehg ax tug a sug ngag haq teha lar cheawg le,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

¹⁵ Yawd i hehd teq pa haq kawq koz vid che, “Sa tiq te, su ved med nged jeg kor haq sex lae che ni ma tad cawg vid. Awg lawn ghod ver, med nged jeg kor cawg mad cheaq te lehq, chaw yad a saq gha teq che ma hez hawg,” lehd koz vid che yaog.

¹⁶ Kheh te lehq, yawd i hehd haq tawd par hax te mar vid lehq koz che, “Paw sa che chaw te ghad yawd ved ti mi he lehq ha mig gig awg ti daq jad lehq, awg sir awg no gha mad jad che yaog.

¹⁷ Paw sa var u ve phad yawd ved ni ma khuhn duhd che, ‘Ngag khawd-ehg kheh te cawd lehq nar. Awg sir awg no kheh ma ma ve tar kig liz mad kawq cawg.’

¹⁸ Kheh te lehq yawd duhd che, ‘Ngag cag yehg che teq pa phaz kha lehq cag yehg cheaq keh ir che teq pa awg suhx kawq te sar. Kheh te lehq, cag yehg u ve teq pa khuhn med nged he lehq awg sir awg no awg gha lia ke teh lar tug yaog.

19 Kheh te lehq, ngag ved ni ma haq che kheh koz vid tug yaog. “Ngag cad tug dawg tug he lehq med nged jeg kor daq maq kha peh vad-ag laex khuhq awg pun ghawz phoz lar peor. Kheh te cheaq te lehq, ghad jehd lar cad chehd dawg chehd lar lehq ha lehg ha ka pehor pehor sar sar te chehd lar cawd vehr che yaog.”

20 Kheh ma khuhd Ghig sa yawd haq koz vid che, ‘Chaw lug kid-og, yaq pehax loar nawg ved co ha haq ngag yug khuhq vehr tug yaog. Kheh te lehq, nawg ghawz phoz lar che med nged u ve teq pa a sug gha vehr lawg le,’ lehd koz vid che yaog.

21 A sug yawd awg ton pua lehax med nged jeg kor saw ghawz phoz lar lehq Ghig sa phawd awr vawr har ghuhd che chaw teq pa awr Lehr, u ve heh lag che yaog,” lehz i hehd teq pa haq koz vid che yaog.

Duhd har duhd khix che

22 Peg lehq, Yer suq yawd ved awg laq ghuhd teq pa haq koz vid che, “Kheh te cheaq te lehq ngag nig hehd teq pa haq koz ax laq, nig hehd teq pa khawd-ehg te ver gha cad gha dawg lehq, a saq gha teq chehd tuawg le ghod che haq ta duhd khix. Khawd-ehg te ver gha veq gha deh lehq awg ton gha teq chehd tuawg le ghod che haq nig hehd ta duhd khix.

23 Awg lawn ghod ver, a saq teq che ted ceng awr Lehr, cad tuaq keh a yed ir lehq, awg ton liz veq kad-aq keh a yed ir che yaog.

24 Naz kag teq pa haq ngawx-oq. I hehd teq pa awr Lehr, a cag liz maq kha mad ghiq. Cag pheh

cag yehg he lehq ca phoz lar che liz ted kaer mad cawg. Kheh liz, Ghig sa i hehd teq pa haq car vid taw vid che yaog. Nig hehd teq pa awr Lehr, ngaz u ve teq pa haq keh a yed khawd-ehg taw maq iar le.

²⁵ Nig hehd teq pa awg khuhn chaw a sug te ghad lehd ma koz, duhd khix cheaq te lehq a sug yawd ved a saq teq nia liz kawq te yehg vid gha hawg le.

²⁶ Kheh te lehq, awg ceng nehax kheh tawa ve haq liz te maq gha ver, awg kag awg nuz awr ve awg ceng nux maz haq a thoq te nig hehd ca duhd khix chehd cheawg le.

²⁷ Suhz vez khawd-ehg kheh te iar che haq duhd ngawx-oq. Yawd kanx maq te, ghoq kheh liz mad ghawg. Kheh te lar, ngag nig hehd haq koz ax laq, jawd mawd Sawd laq monr awg mig awg phond cawg jad che veq kad veq lar cheaq keh liz yawd daq che yaog.

²⁸ Kha nehax maq yonr che nig hehd teq paog, yaq ni teq chehd liz sawx vawr ver a mir khuhn bag tox vehr tug muhq cehg nehax haq liz Ghig sa kheh taw taw fex vid deh vid chehd hawg ghod ver, u ve haq keh lex lehq nig hehd haq feax tug deha tug ma hez hawg la.

²⁹ Nig hehd teq pa a thoq yug cad yug dawg tug nar ghod che haq taq ca duhd har lehq ni ma khuhn liz duhd khix che tad cawg vid ser.

³⁰ Awg lawn ghod ver, awg ceng u ve teq pa haq mig gig chaw yad Ghig sa haq maq sir che chaw teq pa ghaq ca chehd che yaog. Kheh te lar, nig hehd awg pun vawr, nig hehd ve Awr pa awr Lehr, nig hehd awg ceng u ve teq pa haq lor che

haq sir chehd che yaog.

³¹ Kheh te cheaq te lehq, nig hehd teq pa Ghig sa ve muhd mig haq awg kawd ghaq ca ser. U kheh te ver, yawd nig hehd lor chehd che awg ceng u ve teq pa haq kawq thehr ax tug yaog.

Muhd nuh kawag lo med nged ghawz phoz laor

³² Yawg awg mor nehax teq paog, ta kuhz. Nig hehd ve Awr pa awr lehr, nig hehd haq muhd mig u ve pehar tug ni ma cawd che yaog.

³³ Nig hehd cawg lar che med nged teq pa haq huhd lehq, chaw har yad teq pa haq ca pehg videoq. Maq pir vix maq sax vix che a sug yawd ved phu kaw pi haq teo. Chaw khuhd khuhd yug maq gha lehq, puhd ma cad gha che muhd nuh kawag lo mad peg maq leh vix che nig hehd ve med nged ghawz phoz laor.

³⁴ Awg lawn ghod ver, nig hehd ve med nged khar lo cawg liz nig hehd ve ni ma u huh cawg che yaog.

Kha nehax ghu hehnd lar lehq paog chehd che awg ceg var teq pa

³⁵ Kanx te tug beg ke kha nehax veq lar lehq a mir khehd tox teh lar lehq paog lar.

³⁶ A sug yawd ved awg sehr phad khehx cad kig lo kae lar haz kawaq lehq, ghaz mir haq thuhz ver, teq pear lehax phaw vid gha tug heh te lehq, nig hehd liz u kheh te paog lar.

³⁷ Awg sehr phad kawaq lehq, paog chehd lawz ser che awg ceg var u ve phad awr lehr, awg bon ir che yaog. Ngag nig hehd haq awg cehg mag koz ax laq, awg sehr phad awr lehr, yawd ved beg ke kawq pa kha lehq awg ceg teq pa haq cad

phenx pad huh phoz mi vid lar lehq, yawd awg ton i hehd haq kha nehax te car te taw vid tug yaog.

³⁸ Awg sehr phad te khend lo la muhd thid-ag phawd awr lo kawaq lehq u kheh te paog chehd lawz ser che awg ceg var teq pa awr lehr, awg bon ir che yaog.

³⁹ Yehg sehr phad awr lehr, chaw khuhd lag tug awg yand awg kawd loar sir lar ver, chaw khuhd maq gha gehag tug yawd kha nehax paog lar tug yaog lehz nig hehd sir chehd che yaog.

⁴⁰ U ve heh te lehq, nig hehd teq pa liz kha nehax ghu lar hehnd laor. Awg lawn ghod ver, nig hehd ma duhd ma gad che awg yand khuhn chaw yad ve Yad phu kawq yaq tug yaog,” lehz Yer suq i hehd haq koz vid che yaog.

Maq ghu hehnd law lar che awg ceg var

⁴¹ Kheh te lehq, Per troq Yer suq haq na lehq koz che, “Jawd mawd-og, tawd par hax che ngag hehd haq lehax koz chehd cheawg la. Ma hez ver, chaw awg gha lia haq koz vid chehd cheawg la,” lehd koz che yaog.

⁴² Jawd mawd Yer suq kawq koz che, “A sug te ghad awr le. Thed lehq cud yiq cawg che med nged haq sax var te ghad awg hox te lehq, awg ceg teq pa haq awg yand kha cawd-aw lehd cad tug dawg tug pehg car vid tug, awg sehr phad kanx pid lar che.

⁴³ Awg sehr phad kawaq lehq, yawd pid lar haz che kanx haq yawd ved awg ceg var te chehd lawz che haq yawd gha mawg ver, awg ceg var u ve phad awr lehr awg bon ir che yaog.

44 Ngag nig hehd haq awg cehg mag koz ax laq, awg sehr phad awr lehr, yawd ved med nged awg gha lia haq ngawx haq sax vid tug, awg ceg var u ve phad haq te cuh vid tug yaog.

45 Kheh ma khuhd, awg ceg var u ve awr lehr, 'Yawd ved awg sehr phad har naq mad kawaq ser hawg,' lehd duhd lehq, thi cad thi dawg lehq juhg buhz ka buhz he lehq awg ceg var awg ceg ma haq kaod dawz kaod yaq chehd ver,

46 awg ceg var u ve ma duhd ma gad he lehq maq sir mad juhg che awg yand khuhn yawd ved awg sehr phad kawaq lehq, yawd haq hehnd che khuhn toq pid lehq maq na yug che chaw teq pa geh yug chehd vid tug yaog.

47 A sug yawd ved awg sehr phad ve a lor haq sir chehd liz, maq te law lar lehq, awg sehr phad ve a lor haq maq te che awg ceg te ghad awr lehr, hax ceh nux maz jawq che haq gha khanr tug yaog.

48 Maq sir che khuhn te yaq lehq jawq kenr jawq cawd che awg ceg var te ghad haq awr lehr, a cehax lehax jawq che haq gha khanr tug yaog. Mad chawa gha che chaw teq pa awr lehr, mad chawa gha khuhq sehr tug yaog. Mad chawa aq vid lar che phad awr lehr, mad chawa yawd geh kawq lawg khuhq tug yaog.

Yer suq haq te lehq gha phaz daq che

49 Mig gig haq a mir toq vid tug ngag lag che yaog. Ngag khar thad liz a mir u ve toq chehd lar vid gad che yaog.

50 Kheh te lar, ngag gha khanr tug baz tiz sar[†] ted mag cawg che yaog. U ve haq ngag maq gha khanr peg ser ver, ngag ni ma khuhn duhd har jad chehd che yaog.

51 Nig hehd duhd ver, ngag mig gig-aq lo lag che cawd daq hawr daq tug ca teag cheawg lehd duhd lehq la. Ma hez hawg. Su phaz daq gid daq tug ngag ca teag che yaog.

52 Awg lawn ghod ver, a meha haq tanr lehq, yehg ted yehg khuhn chehd che chaw ngad ghad u ve phaz daq lehq, ni ghad teq mor te lehq, seh ghad teq mor te vehr tug yaog.

53 Awr pa he lehq awg yad par, awr ye he lehq awg yad mid, awr pi ma he lehq awg khed maliz, te ghad haq te ghad ma cawd maq hawr daq lehq phaz daq vehr tug yaog,” lehd koz vid che yaog.

Awg cuhx awg yand haq fir daq pehg daq che

54 Kheh te lehq, Yer suq chaw mor nux haq phuhz ngawx lar lehq koz vid che, “Muhd ni kehg phawd awr lo mog naz dig chid tuag che haq nig hehd gha mawg ver, ‘Muhd yeg lag lehd te che yaog,’ lehd koz tuhaz che yaog. Nig hehd koz che heh te lehq awg cehg mag lag che yaog.

55 Awg huhx phawd awr lo ve muhd huh mez taz che haq nig hehd gha mawg ver, ‘Huh jad chiz jad tug yaog,’ lehz nig hehd koz che yaog. Koz lar che heh lag che yaog.

56 Chaw pha yax te var teq paog, mig gig he lehq muhd nuh maq haq nig hehd ngawx sir lehq

---

[†] **12:50 12:50 baz tiz sar** Yer suq laq kan thag huh gha khanr suh tug haq koz che yaog.

fir daq pehg daq gha che yaog. Kheh te lar, a meha phehq chehd che awg lawn[‡] haq a thoq te nig hehd fir daq pehg daq maq gha cheawg le.

Nawg haq ma cawd daq che phad haq cawd daq tug teo

⁵⁷ A thoq te lehq khar ve ted ceng te cawd maq te cawd che haq nig hehd khad nawag duhd te maq gha cheawg la.

⁵⁸ Nawg haq ma cawd daq che phad geh sax nax lo kae tod-ag huh, yaq kaw kar lo yawd haq kawq cawd daq tug hax ceh teo. U kheh maq te ver, nawg awr Lehr, yawd suhx jehg suhx taz kig lo sir ve kae lehq, suhx taz peg ver, suhx taz var liz thawnr awg hox haq chid aq vid tug yaog. Thawnr awg hox u ve nawg haq thawnr khuhn yug ke huh tug yaog.

⁵⁹ Ngag nawg haq koz ax laq, nawg thawnr yehg u ve khuhn su maex che awg phuhd kha khuhq gha saw chehd kha peg heh ma hez ver, thawnr yehg u ve khuhn maq gha tuhez hawg," lehz Yer suq koz che yaog.

13

Ni ma awg suhx mad kawq pa ver, gha lug gha sez che

¹ Awg yand u ve khuhn chaw ted pehg lag lehq, jawd mawd Pid laq Gar liq lehd chaw teq pa tand tug tand chehd-ag huh dawz vehr cheaq te lehq, i hehd ve awg suhr he lehq i hehd tand chehd

---

[‡] **12:56 12:56 a meha phehq chehd che awg lawn** Ghig sa ve muhd mig lag gag vehr chehd che awg hez haq koz che yaog.

che to saz ve awg suhr haq phawng daq che awg lawn Yer suq haq koz vid che yaog.

² Yer suq kawq koz che, "Gar liq lehd chaw u ve teq pa haq su u kheh te suh vid cheawg lehr, awg kag awr ve Gar liq lehd chaw haq keh liz i hehd vend bax ir jad cheaq te cheawg lehz nig hehd duhd lehq la.

³ Ma hez hawg. Ngag nig hehd haq koz ax laq, i hehd teq pa suaq keh vend bax ir che ma cawg hawg. Nig hehd teq pa liz vend bax ma duhd phuhz ver, nig hehd awg gha lia liz i hehd teq pa heh te lehq gha lug gha sez tug yaog.

⁴ Ma hez ver, taz law ngawx kig Sid lonr yehg muh maq kuhd ter lehq, suh vehr che chaw teq chi hex ghad u ve teq pa awr lehr, Yer ruq sar lehnr med khuhn chehd che awg kag awr ve chaw teq pa haq keh i hehd te yaq cheawg lehz nig hehd duhd cheawg la.

⁵ Ma hez hawg. Ngag nig hehd haq koz ax laq, nig hehd teq pa vend bax ma duhd phuhz lehq ni ma maq pa ver, nig hehd teq pa awg gha lia liz i hehd teq pa heh te lehq gha lug gha sez tug yaog," lehz i hehd haq koz vid che yaog.

Awg sir mad nuhq che a kud cehg awg lawn tawd par hax te mar che

⁶ Yer suq yawd tawd par hax te mar lehq koz che, "Chaw te ghad yawd ved a pehx med kho khuhn a kud ted cehg kha lar che yaog. A kud cehg u ve haq yawd ca ngawx-ag liz awg sir mad mawg.

⁷ Kheh te lehq, kho haq sax var haq yawd koz vid che, 'Ngag a kud cehg che ve haq ca ngawx-ag

che seh khuhq gag vehor, awg sir liz mad mawg.
Awg cehg che ve haq thawq kuhd lor. A thoq
te lehq mig khid te pehz chea lehax te vid lar
cheawg le,’ lehd koz vid che yaog.

⁸ Kho haq sax var kawq koz che, ‘Jawd mawd-
og, cig ni khuhq teha lar ser. Ngag awg cehg cuhz
per caw kar lehq, khid kha nehax ke vid ngawx
sar.

⁹ Awg suhx-ag gaeg lehq awg sir nuhq ver,
daeq che yaog. Kheh te lar, awg sir heh mad
nuhq hawg ghod ver lehr, thawq kuhd vehr che
yaog,’ ” lehd koz vid che yaog.

*Cuhq khu nag che yad mid te ghad haq Sa ba
to awg ni huh ghu na vid che*

¹⁰ Sa ba to awg ni teq ni huh bon lawg kig ted
kag awg khuhn Yer suq mar vid chehd-ag huh,

¹¹ u huh ned geh lehq nag che teq chi hex
khuhq gaeq che yad mi te ghad chehd chehd che
yaog. Yawd awr lehr, cuhq khu biz maq phehq
vehr lehq, kawq thed maq gha vehr che yaog.

¹² Yer suq yad mid ma u ve haq gha mawg lehq
yawd kug veba lehq koz vid che, “Yad mid-og,
nawg ved a nar haq nawg gha pong vehor,” lehz
yawd haq koz vid che yaog.

¹³ Yad mid u ve thag huh yawd ved laq kuhr tar
vid lehq, teq pear lehx yad mid u ve cuhq kawq
thed gha vehr lehq, Ghig sa haq chid ir chid muh
che yaog.

¹⁴ Sa ba to awg niaq Yer suq chaw nag haq ghu
na vid cheaq te lehq, bon lawg kig huh ve awg
hox u ve phad yawd nez nag jad lehq su haq koz
vid che, “Kanx te cawd che awg ni khuhq ni cawg

che yaog. Nig hehd a nar ghu na tug, awg ni u ve teq pa khuhn laor. Sa ba to awg ni haq ver tad lag,” lehd koz vid che yaog.

¹⁵ Kheh te lehq, Yer suq yawd haq kawq koz vid che, “Chaw pha yax te var teq paog, nig hehd teq pa awg gha lia Sa ba to awg ni ver a sug yawd ved nud he lehq pix lar nehax haq caz kheh phi kha vid lehq, awg kho khuhn seh ve tuhez lehq a kaz ca taw vid chehd che ma hez hawg la.

¹⁶ Ar brar hanr ve yad mid che ve haq ned haeg Sar tanr pheh teh lar che teq chi hex khuhq gaeg che yaog. Pheh lar che u ve haq Sa ba to awg ni teq niaq phehd kha vid che ma cawd hawg la,” lehd koz vid che yaog.

¹⁷ Yer suq che kheh koz cheaq te lehq, yawd haq cand che chaw teq pa ve mehz khuhd lug lehq gha yaq taw che yaog. Kheh liz chaw mad awr lehr, yawd te che kanx teq pa daq jad che haq gha mawg lehq ha lehg jad che yaog.

A ghawd yuhd nehax awg lawn tawd par hax te mar che

¹⁸ Kheh te lehq Yer suq koz che, “Ghig sa ve muhd mig a thoq haq sur cheawg le. Ngag a thoq haq yug lehq gha tehz mar tuawg le.

¹⁹ Ghig sa ve muhd mig awr lehr, chaw te ghad yawd ved kho khuhn ser lar che a ghawd yuhd haq sur che yaog. Awg yuhd nehax u ve yeg lehq iar ver, awg cehg nux maz te vehr che yaog. Kheh te lehq muhd-aq lo pog che ngaz teq pa awg kax u ve thag huh awg phi te che yaog,” lehd koz che yaog.

Did awg lawn tawd par hax te mar che

20 Yer suq te pawz kawq koz che, “Ghig sa ve muhd mig haq ngag a thoq yug lehq gha tehz mar tug lehq na.

21 Ghig sa ve muhd mig awr lehr, did haq sur daq che yaog. Yad mid te ghad did yug lehq khaor mod te tug cag kha mia seh khuhr luhd khuhn ke ver, awg gha lia saw cid tuag vid che yaog,” lehd koz vid che yaog.

Mad kuhg che ghaz mir

22 U kheh te lar haz lehq Yer suq awr lehr, Yer ruq sar lehnr med lo kae che yaog. Yawd kae tod che yaq kaw kanr huh cawg che med he lehq khaz teq pa khuhn seh mar vid te kae che yaog.

23 Kheh te lehq chaw te ghad na che, “Jawd mawd-og, thaer khuhq cheaq gha tug chaw a cehax lehax cawg cheawg la,” lehd koz na che yaog. Yer suq i hehd haq kawq khuhq vid che,

24 “Mad kuhg che ghaz mir khuhn geh gag tug cud cad lehq hax ceh teo. Awg lawn ghot ver, ngag nig hehd haq koz ax laq, chaw laex ghot geh gad lehq kaod pawnx te liz geh mad gag che yaog.

25 Yehg sehr phad tuag lehq ghaz mir hoz lar haz peg ver, nig hehd awg bag lo hox lar lehq ghaz mir haq thuhz tug yaog. ‘Jawd mawd-og, ngag hehd haq ghaz mir a cehax phawa laoq,’ lehd koz vid ver, yehg sehr phad awr lehr, ‘Nig hehd khar lo lag cheaq ngag maq sir,’ lehd kawq koz khuhq ax tug yaog.

26 Kheh te ver, nig hehd koz che, ‘Ngag hehd teq pa nawg geh teq geha cad jaw dawg jaw lehq, ngag hehd ve med khuhn cawg che yaq kaw teq

pa huh liz nawg ngag hehd haq mar jaw peg che yaog,’ lehd koz tug yaog.

²⁷ Yehg sehr phad kawq koz vid che, ‘Nig hehd khar lo te lag cheaq ngag maq sir. Chaw haeg var teq paog, kae lor. Ngag mawg kig huh liz ta chehd-oq,’* lehd koz vid tug yaog.

²⁸ Ar brar hanr, Id caq, Yar koq he lehq Ghig sa ve cuh kar var teq pa awg gha lia Ghig sa ve muhd mig khuhn chehd chehd cheaq nig hehd gha mawg lehq, nig hehd awg ton haq vawr su awg bag phawd awr ghaq kog ax ver, nig hehd awr lehr, cig geq yuhz cheq lar lehq gha huhg tug yaog.

²⁹ Awg yand u ve khuhn muhd ni tuhz muhd ni kehg, awg kiz awg naz awr lo chehd che chaw teq pa phoz lag lehq, Ghig sa ve muhd mig khuhn phoz mi lar thi cad thi dawg tug yaog.

³⁰ Su khaz nuhr chehd che chaw teq pa, su ghud med awr chehd lawz tug yaog. Su ghud med awr chehd che chaw teq pa, su khaz nuhr lo chehd lawz tug yaog,” lehd koz vid che yaog.

Yer ruq sar lehnr med awg pun Yer suq duhd har che

³¹ Awg yand u ve khuhn, Phar rir sehd ted pehg lag lehq Yer suq haq koz vid che, “Nawg chuhr huh tuhez lor. Awg lawn ghod ver, jawd mawd Her roq nawg haq dawz vehr gad che yaog,” lehd koz vid che yaog.

---

* **13:27 13:27 Ngag mawg kig huh liz ta chehd-oq** Ghig sa ve muhd mig khuhn Ghig sa awg leh med te pawz suhx jehg suhx taz tug yaog.

³² Yer suq i hehd haq kawq koz vid che, “Nig hehd kae lehq heh phid u ve haq che kheh ca kud vid-eq. ‘Yaq ni sawx vawr, ned teq pa haq ngag ghaq kog lehq chaw nag teq pa haq ngag ghu na vid tug yaog. Sehr ni teq niaq gaeg ver, ngag ved kanx peg vehr che yaog,’ lehd ca kud vid-eq.

³³ Kheh ma khuhd, yaq ni sawx vawr he lehq phehq ni awr vawr, ngag gha kae ser lawg. Awg lawn ghod ver, Yer ruq sar lehnr med khuhn, Ghig sa ve cuh kar var haq gha dawz vehr lawg.

³⁴ Yer ruq sar lehnr med-og, Yer ruq sar lehnr med-og, nawg awr lehr, Ghig sa ve cuh kar var teq pa haq khar thad liz dawz vehr lehq, nawg chehd lo pea lar che chaw teq pa haq khar thad liz huhx meh saw bag suh vehr che yaog. Ghaz ye ma yawd ved awg yad teq pa haq yawd ved tawg laq huhx-uh saw phoz chehd vid che heh te lehq, nawg ved awg yad awg dug teq pa haq laex pawz ngag phoz chehd lar vid gad liz nawg maq te leq.

³⁵ Ngawx lor, nig hehd ve yehg[†] awr lehr, awg kawd naz he lehq tor ghad yen ghad lag tug yaog. Ngag nig hehd haq koz ax laq, [†]‘Jawd mawd Ghig sa ve awg meh khuhn lag che chaw te ghad haq awg bon ir vid-oq,’ lehd ma koz ser che kheh ceh, nig hehd ngag haq maq gha kawq mawg hawg,” lehd koz che yaog.

14

[†] **13:35 13:35 nig hehd ve yehg** Yer ruq sar lehr bon yehg nux he lehq Yer ruq sar lehr med haq koz che yaog.   [†] **13:35 13:35 Chid 118:26**

Ux peg khuhn a kaz cawg che chaw te ghad haq Yer suq ghu na vid che

¹ Sa ba to awg ni huh Yer suq awr lehr, Phar rir sehd awg mor khuhn chehd che awg hox te ghad ve yehg khuhn awr ca cad-eg lehq, i hehd teq pa kha nehax jaz ngawx chehd che yaog.

² U huh chehd che haw khaz te ghad ux peg khuhn a kaz cawg lehq khi kud laq kuhr awg phoq chuhd he lar lehq Yer suq mehz khuhd suhr huh lag hox chehd che yaog.

³ Yer suq na che, "Sa ba to awg ni khuhn chaw nag haq te na vid ver yaq hawg la. Mad yaq hawg la," lehd koz lehq awg lid tawd khuhd sir var he lehq Phar rir sehd teq pa haq na ngawx che yaog.

⁴ Kheh liz, i hehd teq pa te ghad-eg liz teq chaweh ma koz. Kheh te lehq, Yer suq chaw nag u ve phad haq yug cid lar lehq ghu na vid peg lehq, kawq pe vehr che yaog.

⁵ U kheh te peg lehq, Yer suq kuhr phuhz ngawx lar lehq i hehd haq na che, "Nig hehd a sug yawd ved yad par la, ma hez ver, nawg ved nud Sa ba to awg ni haq nag baw khuhn che geh chehd lawz ver, har naq mad yug tuhz vid che a sug cawg hawg le," lehd koz vid che yaog.

⁶ I hehd teq pa awr lehr, tawd u ve haq kawq khuhq vid maq gha che yaog.

A sug yawd ved awg ton haq a yed ir jad che chawg lehd ta duhd

⁷ Khehx cad kig lo kug lar che khehx chaw teq pa lag lehq awg mig awg phond cawg che mi kig

haq lez mi che haq Yer suq gha mawg lehq, tawd par hax te mar vid lehq koz che,

⁸ "Chaw te ghad ghad nawg haq khehx cad kig lo kug ver, awg mig awg phond cawg che mi kig haq taq ca mi. Awg lawn ghod ver, nawaq keh awg mig awg phond cawg che chaw liz lag ver,

⁹ nig mag haq kug che phad lag lehq, 'Nawg tu. Che phad mi vid,' lehd koz tug yaog. U kheh te ver, nawg awr lehr, gha yaq taw nuhr liz, su kheh tawa liz awg mig awg phond mad cawg che mi kig lo gha kawq yaq mie tug yaog.

¹⁰ Chaw te ghad ghad nawg haq ca kug ax cawd ver, nawg kae lehq awg mig awg phond mad cawg che teq pa mi kig huh awg kawd ca mi lar ser. U kheh te ver, nawg haq kug che phad lag lehq, 'Awg chawd-og, cheaq keh awg mig awg phond cawg che mi kig haq kawq taz mi lag,' lehd koz ax tug yaog. U kheh te ver, nawg geh mi chehd che chaw teq pa ve mehz khuhd suhr nawg awg mig awg phond gha tug yaog.

¹¹ Awg lawn ghod ver, a sug yawd awg ton haq tar ir che chaw khar ve te ghad lehd ma koz, tar nehg cheaq gha tug yaog. A sug yawd awg ton haq tar nehg che chaw khar ve te ghad lehd ma koz, tar ir cheaq gha tug yaog," lehd koz che yaog.

¹² Kheh te lehq, Yer suq yawd haq kug che yehg sehr phad haq koz vid che, "Muhd kaw awr cad tug ma koz, muhd phiq awr cad tug ma koz, nawg su haq ca kug ver, nawg ved awg chawd, a vix a nax, awg ceng awg khad he lehq awg pad awg ki huh chehd che paw sa che teq pa haq tad kug. U kheh te che chaw haq kug ver, i hehd

liz nawg haq kug lehq awg bon kawq te khuhq
ax tug yaog.

¹³ Kheh te ver, nawg thi cad thi dawg tug su
haq ca kug che te yand, har ghuhd che chaw, khi
theh che chaw, laq kuhr mad daq che chaw he
lehq mehz cox che chaw teq pa haq ca kug lor.

¹⁴ U kheh te ver, nawg awg bon ir che yaog.
Awg lawn ghod ver, i hehd nawg haq awg bon
kawq te khuhq ax maq gha. Thed che cawd che
chaw teq pa kawq teq tuag che awg yand gaege
ver, Ghig sa nawg haq awg bon kawq te khuhq
ax tug yaog,” lehz Yer suq koz vid che yaog.

*Pawehd nux te lehq thi cad thi dawg cheaq
tawd par hax te mar che*

¹⁵ Yawd geh teq geha mi cad chehd che chaw te
ghad phad tawd u ve haq gha kad lehq koz che,
“Ghig sa ve muhd mig khuhn thi cad thi dawg
kig huh gha geh cad tug chaw awr lehr, awg bon
ir che yaog,” lehz Yer suq haq koz vid che yaog.

¹⁶ Yer suq kawq koz che, “Chaw te ghad yawd
pawehd nux te lehq, thi cad thi dawg tug chaw
kha peh vad-ag haq kug lar che yaog.

¹⁷ Thi cad thi dawg tug awg ceng gha lia saw
hanr saw te peg lehq, yawd ved awg ceg var haq
kug lar che chaw teq pa chehd lo, ‘Cad laoq. Awg
ceng gha lia saw hanr saw te peor,’ lehd ca koz
vid pe che yaog.

¹⁸ Chaw u ve teq pa te ghad peg te ghad pong
kig ca che khuhn koz khuhq che yaog. Awg kawd
te ghad koz che, ‘Ngag ti mi awg suhx te pez vig
lar lehq gha ca ngawx-eg ser tug law mehr. Kae
mad gag ser law,’ lehd koz vid che yaog.

19 Ni għad te għad kawq koz che, ‘Ngag nud ngad ceh vig lar lehq, a cehax għa ca sir ve lehq te ngawx-eg ser tug law. Kae ma tand ser law,’ lehd koz vid che yaog.

20 Seh għad te għad koz che, ‘Ngag yad mid he che maq muh ser lehq, lag mad gag,’ lehd koz vid che yaog.

21 Kheh te lehq, awg ceg var u ve kawaq lehq, yawd ved awg sehr phad haq awg lawn u ve teq pa saw khae mar vid che yaog. Yehg sehr phad u ve yawd nez nag jad lehq, awg ceg var haq koz vid che, ‘Har naq med khuhn kae lehq, yaq kaw nux yaq kaw neħax teq pa lo kae lehq, har ghuhd che chaw, laq kuhr mad daq che chaw, mehz cox che chaw, khi theh che chaw teq pa haq ca sir vea laoq,’ lehd koz vid che yaog.

22 U kheh te peg lehq, awg ceg var kawq koz che, ‘Jawd mawd-og, nawg koz ax lar che heh te peor. Kheh liz chehd kig kawq cawg chehd sear,’ lehd koz vid che yaog.

23 Yehg sehr phad kawq koz che, ‘Kheh te ver, med bag lo kawq kae lehq, yaq kaw nux yaq kaw neħax teq pa he lehq su ti mi lo kae khad yaq kaw lo liz har naq ca cex beg vid lehq, ngag ved yehg che ve haq peh lawq lawq ca sir vea kawq laoq.

24 Awg lawn ghod ver, ngag nig hehd haq koz ax laq, awg kawd thad loar kug lar che chaw u ve teq pa te għad-eg liz ngag ved cad tug haq maq għa cend ngawx lar haz hawg,’ lehz awg ceg var haq koz vid che yaog.”

Awg bon cawg che mad cawg che tawd par hax te mar che

25 Kheh te lehq, Yer suq yawd khaz nuhr ghaq tod che chaw mor nux haq phuhz ngawx lar lehq koz vid che,

26 “Ngag khaz nuhr ghaq che chaw a sug lehd ma koz, a sug yawd ved awr pa awr ye, awg mid awg yad, a vix a nax teq pa haq ma koz, a sug yawd ved a saq haq liz ma koz, maq ngawx bawg ver, ngag ved awg laq ghuhd te maq gha hawg.

27 Chaw a sug te ghad lehd ma koz, a sug yawd ved laq kan* haq taz lehq ngag khaz nuhr mad ghaq ver, ngag ved awg laq ghuhd te maq gha hawg.

28 Tawd par hax te ver, nig hehd khuhn ve chaw te ghad ghad yehg muh maq nux ted mag te gad ver, phu khawd-ehg ma gha peg tug khawd-ehg ma ver, lawq che haq kha sehax maq sawnr ngawx lehq te che chaw cawg hawg la.

29 U kheh te maq sawnr ngawx ver, yehg haq tanr kawx peg ver, yug te tug mad cawg he lehq kawq cax te maq gha ver, su kha lag mawag che chaw koz gid ghig gid tug yaog.

30 ‘Chaw che ve phad tanr kawx chea lehax gha che law. Te peg maq gha che law,’ lehz su koz gid tug yaog.

31 Ma hez ver, jawd mawd te ghad yawd su ved jawd mawd te ghad haq bawz daq lehd te ver, su ved maq yad niq mir ghad lag che haq yawd ved maq yad teq mir ghad bawz ghad tug nar, ma ghad tug nar, lehz mi lar lehq awg kawd kha nehax ma duhd ngawx ser che jawd mawd te

* **14:27 14:27 a sug yawd ved laq kan** A sug yawd ved gha tuq gha khanr tug haq gha khanr tug yaog.

ghad ghad cawg hawg la.

³² Ma ghad tug haq yawd sir ver, su lag che mad gag tag ser loar, awg tan te sehr phad haq har naq kae pe lehq, su haq cawd daq tug gha ca te pe che yaog.

³³ Che hehd teq pa awg khuhn liz a sug te ghad lehd ma koz, nawg kha cawg che awg ceng gha lia Ghig sa haq ma chid aq vid ver, ngag ved awg laq ghuhd te maq gha hawg.

Pehz vehr che a lehq awg lawn

³⁴ A lehq awr lehr, daq che yaog. Kheh te lar mehg che pehz vehr ver, kawq mehg tug te maq gha hawg.

³⁵ A lehq u ve awr lehr, mig gig awg pun lehd ma koz, mig khid te tug awg pun lehd ma koz, teq chaweh awg bon mad cawg vehr lehq, su yug lehq cag kawx khi lo chid bag pe vehr che yaog. Kad tug nar puh cawg che chaw naog,” lehd koz vid che yaog.

15

Mehx vehr che yawg awg lawn tawd par hax te mar che

¹ Awg yand u ve khuhn awg khawnr saw var he lehq vend bax yad teq pa,* Yer suq mar che haq na tug yawd awg pad huh phoz lag che yaog.

² Phar rir sehd teq pa he lehq liq buhq var teq pa koz che, “Che phad vend bax yad teq pa haq haq yug lehq, i hehd teq pa geh thi cad thi dawg che law,” lehd koz khaex che yaog.

---

* **15:1 15:1 vend bax yad teq pa** Ghig sa ve awg lid awg khad haq mad ghraq te che teq pa yaog.

³ Yer suq i hehd haq tawd par hax te mar vid che,

⁴ "Nig hehd teq pa khuhn chaw te ghad yawg teq ha kheh cawg lehq teq kheh mehx vehr ver, kuhd chi kuhd kheh haq kaz cad kig muhq de khuhn teh lar haz lehq, mehx vehr che yawg teq kheh haq mawg thad kha gag mad ghaq cae hawg la.

⁵ Yawg u ve haq yawd ca mawg vehr ver, ha lehg jad che khuhn yug lehq laq boz thang chid taz vea lehq kawaq vehr che yaog.

⁶ Yawd ved yehg lo kawq gag ver, yawd ved awg chawd teq pa he lehq awg pad awg ki huh ve chaw teq pa haq kug lehq, 'Ngag geh ga ha lehg laoq. Awg lawn ghod ver ngag ved yawg mehx vehr che kawq ca mawg vehor,' lehz yawd koz tug yaog.

⁷ Ngag nig hehd haq koz ax laq, u ve haq sur daq che yaog. Vend bax haq duhd phuhz tug maq lor lehd duhd che thed che cawd che chaw kuhd chi kuhg ghad haq keh, vend bax yad te ghad vend bax haq duhd phuhz lehq kaw kawaq ver, muhd nuh kawag lo ha lehg tug lex lehq cawg mad che yaog.

Mehx vehr che phu awg lawn tawd par hax te mar che

⁸ Tawd par hax te ver, yad mid ma te ghad yawd awg phuhd khaz che phu teq chi thehq cawg che ted thehq yehg khuhn che mehx vehr cawd ver, a mir khehd tox lar lehq yehg jawq siz lehq, mawg thad kha gag mad ghaq ca che yad mid ma cawg hawg la.

⁹ Yawd phu u ve haq kawq mawg vehr che te yand, yawd awg chawd teq pa he lehq yawd pad huh chehd che chaw teq pa haq koz vid che, ‘Ngag geh ga ha lehg laoq. Awg lawn għod ver, ngag ved phu mehx vehr che kawq ca mawg vehor,’ lehd koz vid tug yaog.

¹⁰ Ngag nig hehd haq koz ax laq, u ve haq su daq che yaog. Ghig sa liz, vend bax yad te għad vend bax haq duhd phuhz lehq kaw kawaq ver, yawd ved muhd nuh maq cuh yad mehz khuhd suhr ha lehg tug cawg che yaog.”

Mehx vehr che yad par awg lawn tawd par hax te mar che

¹¹ Yer suq te pawz kawq koz che, “Chaw te għad phad yawd yad par ni għad cawg che yaog.

¹² Awg nax var te għad awr pa haq koz vid che, ‘Ngar pa-og, ngag għa cawd che ngag ved awg sinx teq pa ngag haq pehar laoq,’ lehd koz vid che yaog. Kheh te lehq, awr pa ix mag haq awg sinx peħġi vid che yaog.

¹³ Awg khaz nuhr maq muh tand, awg nax var te għad yawd ved med nged jeg kor teq pa saw yug ve lehq, vid-ag lo muhd mig ted mag khuhn ca chehd-eg che yaog. U huh yawd mig gig a lor tand pehor haq għaq te lehq, yawd ved phu he lehq med nged saw cad saw yehd bag vehr che yaog.

¹⁴ Yawd kha cawg che saw cad saw yehd peg che te yand, muhd mig u ve khuhn meq nux kaz nux cawag lehq, yawd teq chaweh yug cad tug mad cawg che yaog.

¹⁵ Kheh te lehq, yawd muhd mig u ve khuhn chehd che chaw te ghad geh ca chehd lehq kanx ca te che yaog. Su yawd haq ha lo vaq hu cuh vid che yaog.

¹⁶ Yawd meq jad lehq, vaq cad chehd che a nuhz sir u ve teq pa kha buhz cad gad jad che yaog. Kheh liz, su yawd haq cad tug teq chaweh maq car vid che yaog.

¹⁷ Kheh te lehq, yawd kawq sir kawq nuhd-ag lehq koz che, 'Ngar pa geh chehd lehq kanx canr te cad chehd che chaw teq pa liz, cad mad peg dawg mad peg te chehd-aq. Ngag awr lehr, chuhr huh meq jehd kaz jehd lehq suh vehr tug yaog.

¹⁸ Ngag tu lehq ngar pa chehd lo koeq lehq, "Ngar pa-og, ngag awr lehr Ghig sa haq liz nawg haq liz te yaq vehr che yaog.

¹⁹ Yaq ni khaz nuhr ver, ngag awr lehr, nawg ved yad-awg lehd liz koz maq kenr. Nawg ngag haq nawg ved kanx canr te par kheh tawa sawnr tar ax laoq," lehz yawd koz vid tug yaog,' lehd koz che yaog.

²⁰ Yawd tu lehq awr pa chehd lo koeq che yaog. Yawd vid-ag lo kawaq tod ser huh loar, awr pa gha mawg lehq, yawd haq har kax che khuhn yawd chehd lo cex kae lehq kuhr haq vuhz cuhx lar lehq bux vid che yaog.

²¹ Kheh te lehq, awg yad par yawd haq koz vid che, 'Ngar pa-og, ngag awr lehr Ghig sa haq liz nawg haq liz te yaq vehr cheaq te lehq, yaq ni khaz nuhr ver nawg ved yad-awg lehd liz koz ax maq kenr vehr che yaog,' lehd koz vid che yaog.

²² Kheh liz awr pa awg ceg var teq pa haq kuhr phuhz ngawx lar lehq koz vid che, 'Daq jad che

a poq nux maz yug vea lehq yawd haq har naq deh vid laoq. Yawd ved laq nuh haq laq per liz nuhx vid laoq. Khi haq khi noz liz cuhx vid laoq.

²³ Kheh te lar haz lehq, nud nehax awg phoq chuhd te che teq kheh ca seh vea dawz laoq. Ha lehg ha ka thi cad thi dawg lehq pawehd teag veg.

²⁴ Awg lawn ghod ver, ngag yad par che suh vehr cheawg lehd duhd liz, a meha kawaq vehor. Mehx vehr peg liz a meha kawq ca mawg vehor,' lehd koz lehq i hehd teq pa ha lehg ha ka pawehd te che yaog.

²⁵ Awg vix var vawr, ha khuhn kanx te chehd che yaog. Yawd kawaq lehq yehg pad huh gaeg lehq, nuhr mez ka khez chehd che awg khuhd haq gha kad che yaog.

²⁶ Yawd awg ceg var te ghad haq kug na che, 'A thoq te chehd cheawg le,' lehd koz na ngawx che yaog.

²⁷ Awg ceg var koz vid che, 'Nawg nax var yawd mad nag mad guhg lehq mad lug ma sez che khuhn kawq gag vehr lehq, nawr pa nud nehax awg phoq chuhd te che teq kheh dawz cad lar pawehd te chehd cheawg,' lehd koz vid che yaog.

²⁸ Awg vix var nez nag jad lehq, yehg khuhn liz mad kawq gehe che yaog. Kheh te lehq, awr pa tuhaz lehq yawd haq caw beg lehq lawg che yaog.

²⁹ Yawd awr pa haq kawq koz vid che, 'Ngawx hehq. Ngag nawg ved awg ceg lehax te chehd che kheh muh muh gaeg lehq, nawg ved tawd khuhd haq te khuhad liz mad pong lex jaw. Kheh liz,

ngag ved awg chawd teq pa geh ha lehg ha ka te tug, a chiq nehax teq kheha liz nawg ngag haq maq pehar jaw.

³⁰ Kheh te lar, meh mar lanx teq pa haq awg chawd te lehq, nawg ved phu si muhd jeg haq saw yehd saw cad bag vehr che nawg ved yad par che te ghad kawaq gha mehx, nud par nehax awg phoq chuhd te che dawz car vid che law hehq,’ lehz koz vid che yaog.

³¹ Awr pa kawq koz vid che, ‘Yad par-og, nawg awr a pa geh khar thad liz chehd chehd che yaog. Ngag kha cawg lar che med nged awg gha lia nawg ved lehax yaog.

³² Nawg nax var vawr, suh vehr lehq a meha kawq teaq heh te lehq, mehx vehr lehq a meha kawq ca mawg vehr che haq te lehq, ha lehg ha ka te vid cawd che yaog,’ lehz awr pa yawd haq kawq koz vid che yaog.”

16

Ma thed che med nged haq sax var

¹ Awg laq ghuhd teq pa haq Yer suq tawd par hax te mar vid lehq koz che, “Paw sa var te ghad yawd ved med nged haq sax var te ghad cawg che yaog. Med nged haq sax var u ve yawd awg sehr phad ve med nged haq kheha saw kaod te kog vehr chehd che haq su sir lehq, su awg sehr phad haq khuhq kud vid che yaog.

² Awg sehr phad yawd haq kug lehq, ‘Nawg ved awg lawn ngag gha kad che, nawg khawd-ehg kheh te cheawg le. Nawg med nged haq sax var te chehd che, cag land ngag chehd lo yug khuhq

vea. Awg lawn ghod ver, yaq ni khaz nuhr ver, nawg haq med nged haq sax che mad kawq te cuha vehr che yaog,' lehz yawd haq koz vid che yaog.

³ Kheh te lehq, med nged haq sax var u ve phad yawd ved ni ma khuhn duhd che, 'Ngag khawd-ehg te ver cawd tug lehq na. Ngag ved awg sehr phad awr lehr, ngag haq yawd ved med nged haq sax che kanx khuhn yug tuhz vehr tug yaog. Mig giaq ha kawd cad tug liz ngag te tug duhd ma tuhz. Su geh ca lawg cad-eg liz ngag yaq taw che yaog.

⁴ Med nged haq sax che kanx khuhn su ngag haq ghaq tuhz ax ver, ngag khawd-ehg te ver, su ved yehg khuhn ngag haq su haq yug ax tug u ve ngag sir vehor,' lehd yawd duhd che yaog.

⁵ Yawd ved awg sehr phad geh jeg kha cawg lar che chaw te ghad peg te ghad haq yawd kug vea lehq, awg kawd maq te ghad haq koz vid che, 'Ngag ved awg sehr phad geh nawg jeg khawd-ehg ma cawg lar hawg le,' lehd koz na ngawx che yaog.

⁶ 'Nag mand teq ha piz cawg lar che yaog,' lehz kud vid che yaog. Kheh te lehq, med nged haq sax var koz vid che, 'Nawg ved cag land haq yug vea lehq har naq mi lar lehq ngad chi piz lehax buhq keog,' lehz koz vid che yaog.

⁷ Kheh te peg lehq, ni ghad te ghad haq yawd kawq na lehq koz che, 'Nawg jeg khawd-ehg ma cawg lar hawg le,' lehd koz na che yaog. 'Cag sir teq ha taz cawg lar che yaog,' lehd koz vid che yaog. Kheh te lehq, med nged haq sax var koz che, 'Nawg ved cag land yug vea lehq hex chi taz

lehax buhq keog,* lehz yawd haq koz vid che yaog.

8 Ma thed che med nged haq sax var u ve phad cud yiq yehd vix cheaq te lehq, awg sehr phad yawd haq chid muh che yaog. Awg lawn ghod ver, mig gig chaw yad teq pa awr Lehr, mig gig chaw yad teq pa haq cawd daq tug te vix che awr Lehr, Ghig sa ve awg ghiz yad teq pa haq keh te vix che yaog.

9 Kheh te lehq, ngag nig hehd haq koz ax laq, mig gig-aq lo cawg che phu si muhd jeg haq yehd lehq awg chawd te daq lar. Awg lawn ghod ver, phu si muhd jeg u ve peg vehr khaz nuhr ver, muhd nuh kawag lo Ghig sa nawg haq haq yug ax tug yaog.

10 A cehax lehax te che haq thed che chaw teq pa awr Lehr, kha peh vad-ag te che haq liz te thed tug yaog. Kanx nehax khuhn te lehq ma thed che chaw teq pa awr Lehr; kanx nux maz khuhn te liz ma thed tug yaog.

11 Kheh te lehq, mig gig-aq lo ve phu si muhd jeg haq liz nig hehd ma thed ma cawd ver, awg cehg mag muhd nuh kawag lo ve med nged jeg kor a sug nig hehd haq chid aq ax ghag le.

12 Nig hehd teq pa su ved med nged haq ma thed ma cawd ver, a sug nig hehd ve med nged nig hehd haq ca aq ax piar le.

13 Awg ceg khar ve te ghad lehd ma koz, jawd mawd ni ghad ve awg ceg te maq gha hawg. Awg lawn ghod ver, te ghad haq cand ver, te ghad haq

* **16:7 16:7 Nawg ved cag land Yug vea lehq hex chi taz lehax buhq keog** Yawd haq cawd vid tug te che yaog.

haq tug yaog. Ma hez ver, te ghad haq yawz yan ver, te ghad haq maq sawnr ma caz te tug yaog. Nig hehd liz Ghig sa ve awg ceg loar, phu si muhd jeg ve awg ceg loar teq geha te maq gha hawg,” lehd koz vid che yaog.

¹⁴ Phar rir sehd teq pa awr lehr, i hehd phu si haq sex lae che chaw te lehq, tawd khuhd u ve haq gha kad che te yand, Yer suq haq i hehd koz gid ghig gid che yaog.

¹⁵ Yer suq i hehd haq koz vid che, “Nig hehd awr lehr, chaw yad ve mehz khuhd suhr huh ver, a sug yawd awg ton thed che cawd che heh te liz, Ghig sa awr lehr, nig hehd ve ni ma haq sir che yaog. Awg lawn ghod ver, chaw yad tar ir che awg ceng haq awr lehr, Ghig sa ngawx bawg che yaog.

*Awg lid tawd khuhd he lehq Ghig sa ve muhd
mig awg lawn*

¹⁶ Awg lid tawd khuhd he lehq Ghig sa ve cuh kar var teq pa ve tawd khuhd awr lehr, Yod hanr ve awg coaq lehax gag che yaog. U ve khaz nuhr lag cheawg lehr, Ghig sa ve muhd mig awg lawn ha lehg che bon khuhd mar vid lehq, chaw awg gha lia muhd mig u ve khuhn biz daq caq daq gehe che yaog.

¹⁷ Mig gig muhd nuh maq lug vehr paz vehr cheaq keh, awg lid tawd khuhd liq khuhn ve awg maex nehax ted mag lug vehr mehx vehr tug vawr har jad che yaog.

*Awg mid ma haq chid bag che awg lawn Yer
suq mar che*

18 A sug yawd mid ma haq chid bag lar haz lehq awg nuz awr ve yad mid haq ca he che chaw teq pa awr lehr, hax chawd hax paz te che yaog. Awg phad mawd chid bag vehr che yad mid haq ca he che chaw teq pa liz hax chawd hax paz te che yaog.

Paw sa var he lehq Lar sar ruq awg lawn

19 Te pawz thad huh, paw sa var te ghad yawd awg phuhd khaz che poq sar pha awg naz miax te che haq veq lehq, ni gha lia thi cad thi dawg chehd che yaog.

20 Yawd ved yehg kho ghaz mir khuh pad huh, awg ton tad laod pawd ma kox lehax te che ca lawg cad var Lar sar ruq meh che te ghad haq su taz vea lehq teh lar che yaog.

21 Yawd awr lehr, paw sa var u ve cad sez dawg sez lar che teh cuh huhx uh ve cad tug ca ghawz cad gad che yaog. Phid teq pa liz yawd ved pawd ma kox haq sawz lehq chehd che yaog.

22 Teq ni awr gaeg lehq, har ghuhd jad lehq lawg cad var u ve phad suh vehr che yaog. Kheh te lehq, muhd nuh maq cuh yad teq pa lag sir ve lehq, Ar brar hanr pad huh muhd nuh kawag lo chehd vid vehr che yaog. Paw sa var u ve liz suh vehr lehq, su yawd haq taz tur vehr che yaog.

23 Muhd naz hoq khuhn, paw sa var u ve yawd gha tuq gha khanr jad che te yand, yawd kuhr ca chid ngawx pe lehq, Ar brar hanr he lehq Lar sar ruq ix mag vid-aq lo chehd lehq Lar sar ruq liz Ar brar hanr pad huh chehd chehd che haq yawd gha mawg che yaog.

24 Kheh te lehq, yawd huh kug lehq koz che, 'A pa Ar brar hanr-og, ngag haq a cehax har kax laoq. Ngag awr lehr, a mir che khuhn gha tuq gha khanr jad cheaq te lehq, Lar sar ruq yawd ved laq nuh med a kaz khuhn tiz ke lar haz lehq ngag ved ha lez gawg vid tug a cehax ca te pea viad laoq,' lehd koz vid che yaog.

25 Kheh te lehq Ar brar hanr kawq koz che, 'Yad par-og, nawg teq chehd thad huh daq che awg ceng teq pa haq lehax nawg gha lehq, Lar sar ruq vawr, mad daq che awg ceng teq pa haq lehax gha che haq nawg duhd nuhd-oq. A meha chuhr huh awr lehr, yawd duhd sa gad sa che khuhn gha chehd lehq, nawg awr lehr, tuq che khanr che khuhn gha chehd che yaog.

26 Lex lehq, a nig teq pa awg kanr huh lawg khoq nax maq nux cawg che yaog. Kheh te cheaq te lehq, ngag hehd chehd huh ve liz nig hehd chehd lo lag mad gag. Nig hehd chehd lo ve liz ngag hehd chehd huh lag mad gag hawg,' lehd kawq koz vid che yaog.

27 Paw sa var kawq koz che, 'Kheh te ver, A pa-og, nawg geh ngag che kheh lawg khawx che yaog.

28 Ngag nax var ngad ghad cawg ser hawg. I hehd teq pa tuq che khanr che chehd kig che ve huh maq gha lag tug, Lar sar ruq haq ngar pa yehg lo kae pe lehq i hehd haq kha nehax ca mar vid pe ser,' lehd koz vid che yaog.

29 Ar brar hanr kawq koz che, 'I hehd geh Mod ser he lehq Ghig sa ve cuh kar var teq pa ve tawd khuhd cawg chehd che yaog. Tawd khuhd u ve teq pa haq i hehd teq pa na yug vid-oq,' lehd koz

vid che yaog.

³⁰ Paw sa var kawq koz che, ‘U vea lehax mad lawq ser hawg. A pa Ar brar hanr-og, suh lar haz lehq kawq teq tuag che te ghad i hehd chehd lo kae ver, i hehd vend bax duhd phuhz tug yaog,’ lehd koz che yaog.

³¹ Ar brar hanr kawq koz che, ‘Mod ser he lehq Ghig sa ve cuh kar var ve tawd khuhd haq i hehd maq na yug ver, suh kig lo chaw te ghad kawq teq tuag liz, i hehd ca yonr tug ma hez,’ lehz kawq koz vid che yaog.’

17

Su te yaq vid tug te che

¹ Yer suq yawd ved awg laq ghuhd teq pa haq kawq koz vid che, “Su te yaq tug awg ceng vawr cawag tug yaog. Kheh liz su te yaq vid tug te che chaw teq pa awr lehr, gha lug gha sez jad tug yaog.

² Chaw te ghad, chaw yad nehax teq pa te ghad ghad te yaq vid tug te cheaq keh ver, yawd haq yug lehq cag kha mia giz tug huhx meh mawr yawd ved kuhr pehg haq pheh ku li lehq, ghig nuh maq khuhn chid bag ke che awr lex lehq daq che yaog.

³ Nig hehd teq pa kha nehax heog. Nawg vix nawg nax teq pa nawg haq te yaq ver, yawd haq mar vid-oq. Yawd vend bax haq duhd phuhz vehr ver, yawd ved vend bax haq phehd vid-oq.

⁴ Teq ni awg khuha lehax suhr pawz kha gag nawg haq te yaq lehq, suhr pawz pawz ax nawg chehd lo kawaq lehq, ‘Ngag vend bax haq duhd

phuhz vehor,’ lehd koz ver, nawg yawd haq vend bax phehd vid-oq,” lehd koz vid che yaog.

Yonr che ted ceng cawg mad-ag tug lawg che

⁵ Kheh te lehq, cuh yad teq pa Jawd mawd Yer suq haq koz vid che, “Ngag hehd teq pa yonr che ted ceng cawg mad-ag tug a cehax tea laoq,” lehz yawd geh lawg che yaog.

⁶ Jawd mawd Yer suq kawq koz che, “Nig hehd yonr che ted ceng ghawd pheh yuhd nehax kheh hia liz cawg heh ver, puhd cehg nux che ve haq, ‘Awg chi loar saw ghawg ve lehq ghig nuh maq lo ca cuhz-eq lor,’ lehd koz vid liz te pawaz lehax nig hehd koz vid che heh na vehr tug yaog.

Awg ceg ve kanx awg lawn

⁷ Nig hehd ve awg ceg te ghad ti mi lo ti mi thehox kawaq la, ma hez ver yawg ca huhx kawaq ver, ‘Har naq awr teq geha mi cad laoq,’ lehd koz vid che nig hehd teq pa awg khuhn a sug te ghad cawg hawg le.

⁸ Ma hez ver, awg ceg var u ve haq koz vid che, ‘Kanx te tug beg ke kha nehax veq lar lehq, ngag awg pun cad tug ca te lor. Ngag haq hanr car hanr tawa lehq ngag cad buhz dawg buhz vehr nuhr heh, nawg kawq cad kawq dawg lehd koz vid tug ma hez hawg la.’

⁹ Awg ceg var u ve awg sehr phad koz che heh te cheaq te lehq, awg sehr phad yawd haq chid muh vid tuawg la.

¹⁰ U ve heh te lehq nig hehd teq pa liz, nig hehd haq kha cuha che awg ceng gha lia haq saw te peg ver, che kheh koz cawd che yaog. ‘Ngag hehd awr lehr, maq kenr che awg ceg teq pa yaog.

Ngag hehd gha te cawd che kanx teq pa kheh tawa ngag hehd te lar che yaog.' "

Yer suq khir tuq var teq chi ghad haq ghu na vid che

¹¹ Yawd Yer ruq sar lehnر med lo kae tod che awg yand khuhn, Sar mar riq muhd mig he lehq Gar liq lehd muhd mig awg cuhx kanr phanr kae che yaog.

¹² Khaz te khaz awg khuhn Yer suq gehe che te yand, khir tuq kex che chaw teq chi ghad vid-ag lo chehd lar lehq yawd haq ca mawg daq che yaog.

¹³ I hehd teq pa awg khuhd pehz hehnd mehz te kug lehq koz che, "Jawd mawd Yer suq-og, ngag hehd haq a cehax har kax laoq," lehd koz che yaog.

¹⁴ Yer suq i hehd haq mawg lehq koz che, "Nig hehd teq pa kae lehq, Ghig sa ve paw khod teq pa haq awg ton ca maw vid-eq," lehd koz vid che yaog.

Kheh te lehq, i hehd kae tod-ag huh, i hehd teq pa na vehr lehq awg daq maq phehq vehr che yaog.

¹⁵ Awg mor u ve khuhn chehd che chaw te ghad awr lehr, yawd awg ton na vehr che haq yawd gha siar che te yand, yawd kaw kawaq lehq awg khuhd pehz hehnd mehz kug lehq Ghig sa haq chid ir chid muh che yaog.

¹⁶ Yer suq ve khi pad huh mehz khuhd miaq lo boz cuhx lar lehq yawd ved bon haq chid muh che yaog. Chaw u ve te ghad awr lehr, Sar mar riq chaw yaog.

¹⁷ Kheh te lehq Yer suq koz che, “Na vehr che chaw teq chi ghad ma hez hawg la. Kuhg ghad khar lo veh cheawg le.

¹⁸ Khawd-ehg te cheawg le. Lawd kir yad te ghad ma hez ver, kawaq lehq Ghig sa haq kawq chid ir chid muhag che chaw mad cawg vehr cheawg la,” lehd koz vid che yaog.

¹⁹ Peg lehq Yer suq yawd haq koz vid che, “Tu lehq koeq lor. Nawg yonr che haq te lehq, nawg ved a nar na vehr che yaog,” lehd koz vid che yaog.

Ghig sa ve muhd mig lag tug awg lawn

²⁰ Ghig sa ve muhd mig khar thad lag tug awg lawn Phar rir sehd teq pa na ngawx lehq, Yer suq koz che, “Ghig sa ve muhd mig lag che awr lehr, mehz sir ngawx lehq mawg gha che ted ceng ma hez hawg.

²¹ ‘Ngawx lag, chuhr huh cawg che yaog,’ ma hez ver, ‘O lo cawg che yaog,’ lehz chaw te ghad-eg liz koz ax maq gha hawg. Awg lawn ghod ver, Ghig sa ve muhd mig awr lehr, nig hehd awg khuhn cawg chehd che yaog,” lehz i hehd haq koz vid che yaog.

²² Awg laq ghuhd teq pa haq yawd kawq koz vid che, “Chaw yad ve Yad phu lag tug haq nig hehd mawg gad che awg yand cawag tug yaog. Kheh liz, nig hehd gha mawg tug ma hez.

²³ ‘Chor lo ngawx lag,’ ma hez ver, ‘O lo ngawx lag,’ lehz su nig hehd haq koz ax tug yaog. Kheh liz, nig hehd i hehd teq pa koz ax che awg khad haq tad ghaq kae.

24 Awg lawn ghod ver, muhd pehq cheawg lehr, muhd teq cir lo pehq liz teq cir lo awg ghiz thi gag che heh te lehq, Chaw yad ve Yad phu liz, yawd yaq che awg ni u ve haq sur daq che yaog.

25 Kheh ma khuhd, u kheh maq te ser huh yawd awr lehr, tuq che khanr che laex ceng haq gha khanr lehq a meha teq co ve chaw teq pa chid bag che haq liz gha khanr tug yaog.

26 Nod ar ve awg coag te lar haz che heh te lehq, chaw yad ve Yad phu ve awg co khuhn liz u kheh lag tug yaog.

27 Nod ar huh lawd kor khuhn gehe che teq ni kha gag, i hehd cad chehd dawg chehd lehq, awg phad mawd awg mid ma he daq chehd che yaog. Awg yand u ve khuhn a kaz thur lehq, chaw saw suh vehr che yaog.

28 Lawd tar ve awg coaq liz u ve heh te che yaog. I hehd cad chehd dawg chehd che, med nged vig daq pa daq chehd che, mig cad vad cad lehq, yehg te chehd che yaog.

29 Kheh ma khuhd, Lawd tar Sawd donr med khuhn tuhz vehr che teq ni haq, muhd nuh kawag lo a mir he lehq kang dig che yaq lehq, i hehd teq pa awg gha lia haq saw te lug vehr che yaog.

30 Chaw yad ve Yad phu tuhaz che awg ni haq gaeg ver, u ve heh lag tug yaog.

31 Awg ni u ve khuhn, yehg thag lo* chehd che chaw a sug yawd ved yehg khuhn med nged

* **17:31 17:31 yehg thag lo** Yud daq chaw ve yehg awg thag lo tawr ghad te lehq chehd lar gha che yaog.

cawg chehd ver, taq ca yaq yug laoq. U ve heh te lehq ha khuhn chehd che chaw liz, tad koeq.

³² Lawd tar ve awg mid ma[†] haq duhd nuhd-oq.

³³ A sug yawd ved a saq pong tug te che chaw khar ve te ghad lehd ma koz, yawd ved a saq gha sond tug yaog. A sug yawd ved a saq sond che chaw khar ve te ghad lehd ma koz, yawd ved a saq gha pong tug yaog.

³⁴ Ngag nig hehd haq koz ax laq, u ve teq hax khuhn haw khaz ni ghad teq geha yuhq phi ted mag khuhn lehax yuhq chehd liz, te ghad haq sir ve lehq, te ghad haq lehax teh lar haz tug yaog.

³⁵ Yad mid ni ghad teq geha huhx meh mawr haq cag kha mia giz chehd che liz, te ghad haq sir ve lehq, te ghad haq lehax teh lar haz tug yaog,” lehd koz vid che yaog.

³⁷ Kheh te lehq, awg laq ghuhd teq pa Yer suq haq na che, “Awg lawn che ve teq pa khar lo phehaq tuawg le.” Yawd kawq koz che, “Chaw suh khar lo cawg liz nag beg ngaz u huh chehd che yaog,” lehd koz vid che yaog.

18

Meh chuhd ma he lehq suhx taz var awg lawn tawd par hax te mar che

¹ Awg laq ghuhd teq pa ni ma maq gha lug lehq khar thad liz bon lawg che awg ghad maq gha

---

[†] **17:32 17:32 Lawd tar ve awg mid ma** Ghig sa khuhd maq na lehq kuhr tehx nuhr kawq phuhz ngawx pe lehq, a lehq yehg khuhd duh phehq vehr che yaog.

nud vid tug, Yer suq tawd par hax te mar vid lehq koz che,

² “Med ted mag khuhn chehd che suhx taz var te ghad cawg che yaog. Yawd Ghig sa haq liz ma kuhz lehq chaw yad te ghad-eg haq liz ma yawz maq yan che chaw yaog.

³ Med u ve khuhn meh chuhd ma te ghad cawg che yaog. Yawd suhx jehg suhx taz var u ve phad chehd lo te thawz te thawz lag lehq kaod koz don chehd che, ‘Ngag haq kaod yaq chehd che awg lawn che ve teq pa thed che cawd che khuhn ngag haq a cehax jehg ax laoq,’ lehd koz vid che yaog.

⁴ Yawd har naq mad jehg vid che yaog. Kheh liz, awg khaz nuhr yawd ni ma khuhn duhd che, ‘Ngag Ghig sa haq ma kuhz lehq chaw yad haq ma yawz yan liz,

⁵ meh chuhd ma che ve ngag haq lag kaod soq saq cheaq te lehq, ngag yawd haq thed che cawd che khuhn har naq te vid sar. U kheh maq te vid ver, yawd khar thad liz, ngag ved ni ma haq lag kaod te soq saq don vehr tug yaog,’ lehd duhd che yaog.”

⁶ Kheh te lehq Jawd mawd Yer suq i hehd haq kawq koz vid che, “Ma thed ma cawd che suhx jehg suhx taz var ve ni ma khuhn liz che kheh duhd lehq che kheh koz che haq duhd ngawx-oq.

⁷ Ghig sa lez Yug lar che chaw teq pa, muhd kaw muhd khax yawd haq lawg khawx chehd ver, Ghig sa thed cawd che khuhn i hehd awg pun maq te vid tuawg la. Yawd pehz muh mehz law chehd leq tuawg la.

⁸ Ngag nig hehd haq koz ax laq, thed che cawd

che ted ceng yawd nig hehd awg pun har naq tea
vehr tug yaog. Kheh ma khuhd, chaw yad ve Yad
phu lag gag ver, mig gig-aq lo yonr che ted ceng
cawg chehd che haq gha mawg tuawg la,” lehd
koz vid che yaog.

*Phar rir sehd he lehq awg khawnr saw var awg
lawn tawd par hax te mar che*

⁹ A sug yawd awg ton haq daq kehg thed cawd
jad vehor lehd duhd lehq, su haq tar nehg che
teq pa haq Yer suq tawd par hax te mar vid lehq
koz che,

¹⁰ “Chaw ni ghad bon laweg tug Yer ruq sar
lehnrr bon yehg nux lo taez che yaog. Te ghad
awr Phar rir sehd, te ghad awr awg khawnr saw
var yaog.

¹¹ Phar rir sehd te ghad tu hox lar lehq ni ma
khuhn bon lawg che, ‘Ghig sa-og, ngag awr lehr
awg kag awr ve chawaq maq sur cheaq te lehq,
nawg ved bon haq chid muh che yaog. I hehd teq
pa awr lehr, su ved ca lu yug hinx yug che chaw,
ma thed ma cawd che chaw, hax chawd hax paz
te che chaw teq pa yaog. Lex lehq ngag awr lehr,
awg khawnr saw var che phad haq liz maq sur
ax cheaq te lehq, nawg haq chid muh che yaog.

¹² Teq sinx awg khuhn nig ni ngag cad tug ce
che yaog. Ngag kha ca gha che awg khuhn teq
chi pun teq pun tand che yaog,’ lehd koz lehq
yawd bon lawg che yaog.

¹³ Kheh ma khuhd, awg khawnr saw var te
ghad vawr, vid-ag lo hox lar lehq muhd-aq lo liz
kuhr chi ngawx mad phehq lehq duhd har jad
che khuhn yawd ved ni ma pi huh tha lar lehq,

'Ghig sa-og, ngag vend bax ir jad che haq a cehax har kax laoq,' lehd koz lawg khawx che yaog.

¹⁴ Kheh te lehq, ngag nig hehd teq pa haq koz ax laq, awg khawnr saw var che phad awr lehr, yawd ved yehg lo koeq che te yand, Ghig sa mehz khuhd suhr chaw daq chaw thed phehaq che yaog. Phar rir sehd vawr, thed che cawd che chaw mad phehq. Awg lawn ghod ver, a sug yawd awg ton haq tar ir che chaw teq pa awr lehr, tar nehg cheaq gha khanr che yaog. A sug yawd awg ton haq tar nehg che chaw teq pa awr lehr, tar ir cheaq gha haq yug che yaog."

Chaw yad nehax teq pa haq Yer suq bon naq vid che

¹⁵ Chaw yad nehax teq pa haq Yer suq vad lar lehq bon naq vid tug, su yawd chehd lo sir vea lag che yaog. Awg laq ghuhd teq pa u ve haq gha mawg lehq, sir vea che chaw teq pa haq ded che yaog.

¹⁶ Kheh te lehq, Yer suq chaw yad nehax teq pa haq kug lehq koz che, "Chaw yad nehax teq pa ngag chehd lo lag pea vid. I hehd haq taq tawr chuhd. Awg lawn ghod ver, Ghig sa ve muhd mig awr lehr, chaw yad nehax u ve teq pa heh te che chaw ve muhd mig yaog.

¹⁷ Ngag nig hehd haq awg cehg mag koz ax laq, chaw yad nehax teq pa heh te lehq, Ghig sa ve muhd mig haq mad haq yug che chaw a sug te ghad lehd ma koz, yawd ved muhd mig awg khuhn maq gha gehe hawg," lehd koz vid che yaog.

Paw sa che chaw hax var awg lawn

18 Bon phawd awr ve awg hox jawd mawd te ghad, yawd haq na che, “Daq jad che Sar lar-og, co tiq ha tiq haq gha tug ngag khawd-ehg kheh gha te lawg le,” lehd koz che yaog.

19 Yer suq kawq koz che, “A thoq te nawg ngag haq daq jad che lehd koz cheawg le. Ghig sa te ghad ma hez ver, daq jad che te ghad-eg liz mad cawg hawg.

20 Awg lid tawd khuhd teq pa haq nawg sir che yaog. †‘Hax chawd hax paz taq te, chaw haq ta dawz vehr, su ved med nged ta khuhd, su haq ma hez hez che awg ceng sax khiz taq khanr, nawr ye nawr pa haq yawz yawz yan yan teo,’ ” lehz yawd haq koz vid che yaog.

21 Chaw u ve phad koz che, “Awg ceng che ve teq pa vawr, ngag chaw yad nehax te chehd ser thad loar saw na yug lehq te peor,” lehd kawq koz vid che yaog.

22 Yer suq tawd khuhd u ve haq gha kad lehq yawd haq koz vid che, “Nawg ted ceng lor ser che yaog. Nawg kha cawg che med nged jeg kor teq pa haq ca huhd lehq, har yad ghuhd yad teq pa haq ca pehg vid-oq. Muhd nuh kawag lo med nged awg phuhd khaz che awg ceng nawg cawg lar tug yaog. U kheh te lar haz lehq, nawg vawr kawaq lehq ngag khaz nuhr ghaq laoq,” lehd koz vid che yaog.

23 Chaw u ve, yawd tawd khuhd u ve haq gha kad che te yand, yawd duhd har jad che yaog. Awg lawn ghod ver, yawd paw sa jad che chaw te ghad te lehq.

---

† **18:20 18:20** Tuhz 20:12-16, Bon 5:16-20

24 Yer suq chaw u ve phad duhd har jad cheaq gha mawg lehq yawd koz che, “Paw sa che chaw teq pa awr Lehr, Ghig sa ve muhd mig khuhn gehe tug har jad che yaog.

25 Awg lawn ghod ver, kar lar oq teq kheh ghoq nar khuhn gehe che vawr, paw sa var te ghad Ghig sa ve muhd mig khuhn gehe tuaq keh sa che yaog,” lehd koz vid che yaog.

26 Tawd khuhd che ve haq gha kad che chaw teq pa koz che, “Kheh te ver, a sug te ghad thaer khuhq cheaq gha tuawg le,” lehd koz che yaog.

27 Yawd kawq koz che, “Chaw yad te maq gha che awg ceng teq pa haq Ghig sa te gha che yaog,” lehd koz vid che yaog.

28 Per troq koz che, “Kheh te ver, Ngag hehd awr Lehr, awg ceng gha lia saw teh lar haz lehq nawg khaz nuhr lag tod vehr che yaog,” lehd koz vid che yaog.

29 Yer suq kawq koz che, “Ngag nig hehd haq awg cehg mag koz ax laq, Ghig sa ve muhd mig awg pun, a sug yawd ved yehg, a sug yawd ved awg mid ma, a sug yawd ved a vix a nax, a sug yawd ved awr pa awr ye he lehq a su yawd ved awg yad awg dug teq pa haq teh lar haz che chaw khar ve te ghad lehd ma koz,

30 a meha ve teq co haq loar, u veaq keh lex lehq kawq gha nuhr, lex lehq awg khaz nuhr ve teq coaq lo liz co tiq ha tiq haq gha tug yaog,” lehd koz vid che yaog.

*Yer suq yawd gha suh tug awg lawn sehr pawz
te pawz kawq koz che*

³¹ Yer suq yawd ved awg laq ghuhd teq chi ni
ghad haq kug lehq koz vid che, "A nig Yer ruq
sar lehnر med lo kae tod che yaog. Chaw yad ve
Yad phu awg lawn Ghig sa ve cuh kar var teq pa
kha buhq lar che awg gha lia phehaq tug yaog.

³² Awg lawn ghod ver, yawd haq lawd kir yad
teq pa ve laq khuhn chid aq vid lehq, su koz gid
ghig gid che, maq sawnr ma caz te che he lehq
cux ghig pheq puhr cheaq gha khanr tug yaog.

³³ Su yawd haq jawq peg ver, dawz vehr tug
yaog. Kheh te peg lehq sehr ni teq ni gaeg ver,
yawd kawq teq tuag tug yaog," lehz i hehd haq
koz vid che yaog.

³⁴ Kheh ma khuhd, awg lawn che teq pa haq
i hehd a cehax liz maq sir. I hehd haq koz vid
che tawd khuhd che teq pa awr lehr, i hehd haq
cuhx kig khuhd ceh lar vid cheaq te lehq, yawd
koz chehd che haq i hehd na maq gha.

*Yer riq khod med pad huh Yer suq mehz cox
var haq ghu na vid che*

³⁵ Yer suq lag lehq Yer riq khod med pad huh
gaeg che te yand, mehz cox var te ghad yaq kaw
pad huh mi lar lawg cad chehd che yaog.

³⁶ Mehz cox var u ve chaw mor nux phanr veh
che khuhd haq gha kad lehq, su haq a thoq maq
te cheawg le lehd koz na che yaog.

³⁷ "Nar sar rehq* chaw Yer suq phanr veh tod
che yaog," lehz su yawd haq koz vid che yaog.

---

* **18:37 18:37 Nar sar rehq** Yer suq chehd lehq iar che med.

³⁸ Kheh te lehq yawd kug lehq koz che, “Dar viq ve Yad phu Yer suq-og, ngag haq a cehax har kax laoq,” lehd koz che yaog.

³⁹ Yawd mehz khuhd suhr veh tod che chaw teq pa awr lehr, “Taq chuhax chehd-oq,” lehd koz lehq yawd haq ded vid liz, “Dar viq ve Yad phu-og, ngag haq a cehax har kax laoq,” lehd koz ghaq te ghaq hehnd hax ceh kawq kug che yaog.

⁴⁰ Yer suq jehd lehq hox lar koz che, “Yawd haq ngag chehd lo sir vea laor,” lehd koz vid che yaog. Mehz cox var u ve yawd pad huh lag gag lehq Yer suq koz che,

⁴¹ “Nawg haq ngag a thoq tea vid gad lehq le,” lehd koz na ngawx che yaog. “Jawd mawd-og, ngag mehz mawg gha tug nawg tea vid gad che yaog,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

⁴² Yer suq kawq koz vid che, “Mehz mawag videoq. Nawg yonr che ted ceng haq te lehq, nawg na vehor,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

⁴³ Chaw u ve phad teq pear lehx mehz mawag lehq, Ghig sa haq seh chid ir seh chid muh lehq Yer suq khaz nuhr ghaq veh che yaog. Chaw awg gha lia u ve haq gha mawg lehq, Ghig sa ve bon haq chid muh che yaog.

19

Yer suq he lehq Sar kehd awg lawn

¹ Yer suq awr lehr, Yer riq khod med khuhn gehe lehq tod phanr vehr tod che yaog.

² Med u ve khuhn paw sa jad che awg khawnr saw var awg hox Sar kehd meh che te ghad phad cawg che yaog.

³ Yer suq khar ve te ghad lehq na lehz yawd mawg gad lehq ca ngawx-eg liz, chaw mor nux kha peh te lehq, yawd awg ton maq muh lehq ngawx mad mawg.

⁴ Awg lawn ghod ver, Yer suq yaq kaw u ve haq lag tod cheaq te lehq, Yer suq haq gha mawg tug yawd awg ghud med awr cex kae lehq nuhg cehg ted cehg haq taez che yaog.

⁵ Yer suq lag lehq u huh gaeg che te yand, yawd haq kuhr chid ngawx lar lehq koz vid che, "Sar kehd-og, har naq yaq laoq. Yaq ni ngag nawg ved yehg lo gha ca hax-eg tug yaog," lehd yawd haq koz vid che yaog.

⁶ Kheh te lehq, Sar kehd har naq yaq lehq ha lehg ha ka yawd haq haq yug vid che yaog.

⁷ U kheh te cheaq su gha mawg che te yand Yer suq haq ca khaex lehq koz che, "Yawd vend bax yad te ghad ve yehg lo ca hax-eg che law," lehd koz daq che yaog.

⁸ Sar kehd tu lehq Jawd mawd Yer suq haq koz vid che, "Jawd mawd-og, ngag ved med nged jeg kor awg gha lia te khod chaw har chaw ghuhd teq pa haq pehq vid tug yaog. Chaw te ghad ghad ve med nged haq ngag pha yax te lar cawd ver, uhd pun kheh taw ngag kawq khuhq vid tug yaog," lehz Jawd mawd Yer suq haq koz vid che yaog.

⁹ Yer suq kawq koz vid che, "Yehg che ted mag awg khuhn yaq ni thaer khuhq che ted ceng lag gag vehor. Awg lawn ghod ver, yawd liz Ar brar hanr ve yad te ghad yaog.

¹⁰ Chaw yad ve Yad phu awr lehr, mehx vehr che chaw teq pa haq ca lehq thaer khuhq vid

tug lag che yaog," lehz Sar kehd haq koz vid che yaog.

Phu teq chi cawehg awg lawn tawd par hax te mar che

¹¹ Tawd khuhd u ve teq pa haq i hehd teq pa na chehd-ag huh, Yer suq yawd i hehd teq pa haq tawd par hax kawq te mar vid che yaog. Awg lawn ghod ver, yawd Yer ruq sar lehnr med pad huh gag vehr cheaq te lehq, Ghig sa ve muhd mig awr lehr, maq muh tand ver gha mawg vehr tug law lehz i hehd duhd che yaog.

¹² U kheh te lehq yawd koz che, "Jawd mawd ve awg ceng awg khad te ghad, yawd jawd mawd te tug a yad vid kig muhd mig te pez lo ca yug vea kawaq tug yawd ka veh che yaog.

¹³ Yawd maq kae ser huh, yawd ved awg ceg teq chi ghad haq kug Yug lehq i hehd haq phu te ghad ve ted cawehg pid lehq koz vid che, 'Ngag kawaq gag thad kha gag phu che Yug ve lehq tad kag ca te mehr,' lehz i hehd haq koz vid lar haz che yaog.

¹⁴ Kheh ma khuhd, yawd ved muhd mig yad teq pa yawd haq cand lehq, i hehd ve awg tan te var yawd khaz nuhr ghaq kae pe lehq, 'Chaw che ve phad haq ngag hehd ve jawd mawd te lehq, ngag hehd haq uq penr vid tug ngag hehd maq he gad,' lehd ca koz vid pe che yaog.

¹⁵ Yawd jawd mawd te tug a yad gha vea kawaq lehq, yawd phu pid lar haz che awg ceg var teq pa tad kag te che awg mehaq gha maq gha che haq sir gha tug, i hehd teq pa haq ca kug pe che yaog.

¹⁶ Awg kawd ve te ghad lag lehq koz che, 'Jawd mawd-og, nawg ved phu ted cawehg haq yug lehq ngag ca kag che teq chi cawehg kawq gha che yaog,' lehd koz vid che yaog.

¹⁷ Awg jawd mawd kawq koz vid che, 'Daq che awg ceg var-og, nawg te lar cheawg lehr, daq veahr che yaog. Awg ceng nehax haq loar nawg thed cheaq te lehq med teq chi kag haq uq penr lor,' lehz yawd haq koz vid che yaog.

¹⁸ Ni ghad te ghad lag lehq koz che, 'Jawd mawd-og, nawg ved phu ted cawehg haq ngag yug ve lehq ca kag che, ngad cawehg kawq gha che yaog,' lehd koz vid che yaog.

¹⁹ Awg jawd mawd awg ceg var haq kawq koz vid che, 'Med ngad kag haq nawg uq penr lor,' lehd yawd haq koz vid che yaog.

²⁰ Seh ghad te ghad lag lehq koz che, 'Jawd mawd-og, ner, nawg ved phu ted cawehg che ve haq ngag pha khuhn kha nehax thiz lehq teh lar che yaog.

²¹ Nawg vawr, te hehnd jad che chaw te ghad te lehq, ngag nawg haq kuhz che yaog. Nawg ved maq teh lar kig lo liz nawg saw yug lehq, nawg maq gha ser lar kig lo liz nawg ghiq yug che yaog,' lehd koz vid che yaog.

²² Kheh te lehq, awg jawd mawd kawq koz vid che, 'Haeg che awg ceg var-og, nawg koz lar che tawd khuhd haq ngag yug lehq suhx jehg suhx taz ax tug yaog. Ngag awr lehr, te hehnd jad che chaw te lehq, ngag maq teh lar kig lo liz saw yug lehq maq ser lar kig lo liz ghiq yug che haq nawg sir chehd ver,

²³ a thoq te ngag ved phu che ve yug ve lehq,

phu chid vid kig phu thawnr khuhn maq ca ke lar cheawg le. U kheh ca te lar heh ver, ngag kawaq ver, ngag ved phu haq liz gha lehq awg mehaq liz kawq gha tug yaog,' lehd koz vid che yaog.

²⁴ Kheh te lehq, awg pad huh hox chehd che chaw teq pa haq yawd koz vid che, 'Yawd geh cawg che phu u ve ted cawehg haq yug khuhq lehq, phu teq chi cawehg cawg che phad haq pid-oq,' lehd koz vid che yaog.

²⁵ Chaw u ve teq pa koz che, 'Jawd mawd-og, yawd phu teq chi cawehg cawg vehr cheawg,' lehz yawd haq koz vid che yaog.

²⁶ 'Ngag nig hehd haq koz ax laq, cawg chehd che chaw teq pa haq kawq ke thehnr vid tug yaog. Mad cawg che chaw teq pa geh, cawg chehd ser che liz kawq yug ve tug yaog.

²⁷ Kheh te lehq, ngag ved cand par ngag haq i hehd ve jawd mawd maq te cuha gad che chaw teq pa haq, chuhr ngag mehz khuhd suhr huh yug vea dawz vehr laoq,' lehd koz vid tug yaog."

*Yer suq pix lar nehax haq cind lehq Yer ruq sar
lehnر med khuhn gehe che*

²⁸ Yer suq u kheh koz peg lehq, yawd Yer ruq sar lehnر med lo kawq taz vehr che yaog.

²⁹ Yawd lag lehq Sar lonr keh pad huh cawg che Ber phar ger khaz he lehq Ber tar niq khaz huh gaeg che te yand, awg laq ghuhd ni ghad haq kae pe lehq koz vid che,

³⁰ "Nig mag mehz khuhd suhr huh cawg chehd che khaz u ve khuhn gehe. U gehe ver, chaw te ghad-eg liz ma cind jaw ser che pix lar nehax

pheh teh lar che haq nig mag gha mawg tug yaog.
Phi lehq chuhr huh seh vea kawq lag.

³¹ Nig mag haq su te ghad ghad lag lehq, ‘A thoq te phi cheawg le,’ lehd koz na ver, ‘Jawd mawd lor che yaog,’ lehd kawq koz vid-oq,” lehz ix mag haq koz vid che yaog.

³² Awg laq ghuhd u ve ni ghad kae che te yand,
Yer suq koz lar che heh saw te chehd lawz cheaq
gha mawg che yaog.

³³ Ix mag kae lehq pix lar nehax haq phi chehd-ag huh, awg sehr phad ca na-ag che, “A thoq te pix lar nehax haq phi kha chehd cheawg le,” lehd koz che yaog.

³⁴ “Jawd mawd lor che yaog,” lehz ix mag kawq khuhq vid che yaog.

³⁵ Kheh te lehq, ix mag pix lar nehax u ve Yer suq chehd lo seh vea lag lehq, pix lar nehax cuhq thag huh a poq kuhz kaq vid peg lehq Yer suq haq cind cuh vid che yaog.

³⁶ Yawd cind ve lehq kae tod che te yand, yawd kae tod che yaq kaw u ve haq med yad teq pa a sug yawd ved a poq kuhz lehq khawd vid che yaog.

³⁷ Yawd lag lehq Sar lonr kehaq lo yaeq che yaq kaw kag thuhd thawq penr gaeg lehq, awg laq ghuhd teq pa awg gha lia i hehd gha mawg lar haz che and tug teq pa haq ha lehg ha ka te lehq, hax ceh kug lehq Ghig sa haq chid muh che yaog.

³⁸ I hehd koz che, †“Jawd mawd Ghig sa ve awg meh khuhn lag che Jawd mawd te ghad awr lehr, awg bon ir vid-oq. Muhd nuh kawag lo duhd sa

---

† 19:38 19:38 Chid 118:26

gad sa che cawg vid-oq. Muh jad kig lo liz awg mig awg phond cawg vid-oq," lehd koz che yaog.

³⁹ Chaw mor nux u ve khuhn chehd che Phar rir sehd ted pehg Yer suq haq koz vid che, "Sar lar-og, nawg ved awg laq ghuhd teq pa haq, 'U kheh ta koz,' lehd koz vid-oq."

⁴⁰ Kheh te lehq, yawd kawq koz vid che, "Ngag nig hehd haq koz ax laq, chaw che ve teq pa taq chuhax chehd vehr liz huhx meh dig che teq pa kug tug yaog," lehd koz vid che yaog.

⁴¹ Med awg pad lo gaeg che te yand, med haq gha mawg vehr lehq yawd huhg lar koz che,

⁴² "Khawd-ehg te lehq nawg gawr ghad gha chehd tug haq yaq ni nawg sir heh ver daq jad tug yaog. Kheh ma khuhd, a meha awr lehr gawr ghad gha chehd tug ted ceng awr lehr, nawg ved mehz khuhd suhr huh khuhd ceh lar vehr che yaog.

⁴³ Awg lawn ghod ver, nawg ved cand par teq pa nawg jad huh taq dud lehq, nawg haq kha caw yuhd awg phawd gha lia saw caw hoz che awg ni cawag tug yaog.

⁴⁴ Kheh te lehq, nawg awr lehr nawg awg khuhn chehd che nawg ved awg yad awg dug teq pa haq su miaq lo yug chid bag lar haz tug yaog. Nawg awg khuhn huhx meh ted dig thag huh ted dig mad cawg lar haz thad kha gag su te lug vehr lar haz tug yaog. Awg lawn ghod ver, Ghig sa yaq tug awg yand nig hehd maq sir cheag te lehq," lehd koz vid che yaog.

Bon yehg awg vaw khuhn daq kehg vid tug te che

45 Kheh te lehq, yawd Yer ruq sar lehnr bon yehg nux khuhn gehe lehq med nged huhd chehd che chaw teq pa haq ghaq kog che yaog.

46 Yawd koz che, †“Ngag ved yehg haq bon lawg kig yehg te tug yaog, lehz Liq phu khuhn buhq lar liz, nig hehd vawr yehg che ve haq chaw khuhd chehd kig yehg yug te vehr che law,” lehz i hehd haq koz vid che yaog.

47 Yawd Yer ruq sar lehnr bon yehg nux khuhn ni gha lia mar vid chehd che yaog. Ghig sa ve paw khod nux teq pa, liq buhq var teq pa he lehq Yud daq chaw ve awg hox awg nax teq pa yawd haq dawz vehr khad ca che yaog.

48 Kheh ma khuhd, i hehd khawd-ehg te liz dawz vehr tug awg khad ca mad mawg. Awg lawn ghod ver, chaw gha lia yawd mar che khuhd haq na gad jad che yaog.

20

Yer suq kand pax gha che awg lawn su yawd haq na ngawx che

1 Teq ni thad huh, Yer suq Yer ruq sar lehnr bon yehg nux khuhn chaw kha peh haq mar vid lehq ha lehg che bon khuhd mar chehd-ag huh, Ghig sa ve paw khod nux teq pa, liq buhq var teq pa he lehq awg hox chaw mawd teq pa teq geha lag lehq koz che,

2 “Nawg khar lo kand pax gha lehq su med nged huhd chehd che haq ghaq kog cheawg le. A sug nawg haq kand pax pehar cheawg le. Ngag

---

† **19:46 19:46** Isy 56:7

hehd haq liz a cehax koz ax laoq," lehd koz na che yaog.

³ Kheh te lehq, Yer suq kawq koz che, "Ngag liz ni hehd haq tawd te khuhd na ngawx sar. Nig hehd kawq yaw khuhq ax ngawx ser.

⁴ Yod hanr yawd baz tiz sar pid chehd che, muhd nuh kawag lo lag cheawg la, ma hez ver, chaw yad teq pa geh lag cheawg la," lehz i hehd teq pa haq na che yaog.

⁵ I hehd teq pa phoz jehg daq lehq koz che, " 'Muhd nuh kawag lo lag cheawg' lehd koz ver, 'Nig hehd a thoq te yawd haq maq yonr cheawg le,' lehz yawd kawq koz tug yaog.

⁶ 'Chaw yad teq pa geh lag cheawg' lehd koz ver, chaw che ve teq pa a nig haq huhx meh ga bag vehr tug yaog. Awg lawn ghod ver Yod hanr awr lehr, Ghig sa ve cuh kar var awg lehz i hehd yonr che yaog," lehd koz daq che yaog.

⁷ Kheh te lehq, i hehd teq pa yawd haq kawq koz vid che, "Khar lo lag che nar ngag hehd maq sir," lehd koz vid che yaog.

⁸ Kheh te lehq, Yer suq liz i hehd haq koz vid che, "Ngag liz kand pax khar lo lag lehq kanx che kheh te che, nig hehd heh te lehq ma koz ax hawg," lehz i hehd haq kawq koz vid che yaog.

A pehx med kho he lehq kho ngar te cad var awg lawn tawd par hax te mar che

⁹ Kheh te lehq, Yer suq chaw awg gha lia haq tawd par hax che kheh te mar vid che, "Chaw te ghad phad yawd a pehx med kho te lehq saw kha ke lar haz lehq, su kho te cad var teq pa haq awg phuhd kawq ghawz cad tug ngar vid lar haz

lehq, awg bag muhd mig lo muh chawa ca chehd tod che yaog.

¹⁰ Awg yand gaeg che te yand, kho ngar te var chehd lo yawd gha cawd che awg sir awg no ca ghawez tug, yawd ved awg ceg var te ghad kae pe che yaog. Kho ngar te var u ve awg ceg var u ve haq ghawg phuhz dawz lehq, teq chaweh ma pid lehq ghaq kawq pe che yaog.

¹¹ Awg khaz nuhr te pawz, yawd ved awg ceg var te ghad i hehd chehd lo kawq kae pe che yaog. U ve te ghad haq liz ghawg phuhz dawz lehq kha muhd kha na kaod te gid peg lehq, awg ton kawad kawq pe che yaog.

¹² Kheh te lehq, awg ceg var seh ghad te ghad haq yawd kawq kae pe che yaog. U ve te ghad haq liz ghawg dawz nag vid peg lehq ghaq kog vehr che yaog.

¹³ Kheh te ver, kho sehr phad koz che, 'Ngag khawd-ehg kheh te ver cawd tuawg le. Ngag haq che yad par haq ngag kae pe sar. I hehd teq pa yawd haq yawz yan vawd gha hawg,' lehd koz che yaog.

¹⁴ Kheh ma khuhd, kho ngar te var u ve teq pa, yad par u ve haq gha mawg lehq koz daq che, 'Chaw cheawg lehr, awg sinx gha var te ghad yaog. Laor, yawd ved awg sinx a nig gha tug yawd haq dawz vehar veg,' lehd koz daq che yaog.

¹⁵ Kheh te lehq, i hehd yawd haq kho awg bag lo ghawg ve lehq dawz chid bag vehr che yaog.

Kheh te cheaq te lehq, kho awg sehr phad i hehd haq khawd-ehg te vid tuawg le.

¹⁶ Yawd lag lehq, kho ngar te var teq pa haq

saw dawz vehr lehq, kho u ve yug lehq awg kag awg nuz awr ve chaw teq pa haq kawq ngar vid tug yaog," lehz Yer suq koz che yaog.

Tawd khuhd u ve haq gha kad lehq i hehd koz daq che, "U kheh te maq gha hawg," lehd koz che yaog.

¹⁷ Kheh te lehq, Yer suq i hehd teq pa haq ngawx cuhx lar lehq koz vid che,

† "Yehg kawx var yehg bag lo ghawz chid bag lar che huhx meh dig awr Lehr,

awg cuhz penr awg cir huh kawx lar che a yed ir jad che huhx meh phehq vehor,

lehd koz lehq Liq phu khuhn buhq lar che tawd che ve te khuhd a thoq haq koz gad cheawg le.

¹⁸ Huhx meh u ve thag huh kuhd kaq che chaw awr Lehr, khod lehq theh vehr tug yaog. Chaw a sug te ghad lehd ma koz, huhx meh u ve che kaq ver Lehr, chaw u ve awg mi tehz veh tug yaog," lehz Yer suq koz vid che yaog.

Jawd mawd nux Kehd sar haq awg khawnr ke che

¹⁹ Liq buhq var he lehq Ghig sa ve paw khod nux teq pa awr Lehr, tawd par hax u ve te mar che i hehd haq koz chi chehd che yaog lehz gha sir che yaog. Kheh te lehq, awg yand u ve khuhn yawd haq pheh yug tug te che yaog. Kheh liz, su haq i hehd kuhz che yaog.

²⁰ Yer suq haq muhd mig jawd mawd ve kand pax khuhn chid aq vid gha tug, i hehd chaw jaz phehd lehq, yawd tawd yaw yaq che haq ca gha

---

† 20:17 20:17 Chid 118:20

tug chaw daq chaw thed heh te lehq yawd geh kae pe lar che yaog.

²¹ Jaz ngawx par u ve teq pa koz che, “Sar larog, nawg vawr thed-e ghad mar vid koz vid lehq, chaw yad ve mehz khuhd haq liz maq ngawx che khuhn Ghig sa ve kanx khad haq thed-e ghad cawd aw ghad mar vid cheawg, lehz ngag hehd sir che yaog.

²² A nig muhd mig jawd mawd nux Kehd sar haq awg khawnr ke vid cawd hawg la, maq ke vid cawd hawg la,” lehd koz na ngawx che yaog.

²³ Kheh liz, Yer suq awr lehr, i hehd cud yiq te lehq khuhd na chehd che haq sir lehq koz vid che,

²⁴ “Phu ted thehq yug vea ngag ngawx-ag. A sug ved awg han, a sug ved awg meh cawg lehq nar,” lehd koz na ngawx gha mehx, “Muhd mig jawd mawd nux Kehd sar ve cawg che yaog,” lehz kawq koz vid che yaog.

²⁵ Kheh te lehq, Yer suq koz che, “Kheh te ver, muhd mig jawd mawd nux Kehd sar ve med nged ver, muhd mig jawd mawd nux Kehd sar haq pid-oq. Ghig sa ve med nged ver, Ghig sa haq kawq khuhq pid-oq,” lehz kawq koz vid che yaog.

²⁶ Chaw mor nux mehz khuhd suhr huh yawd tawd yaw yaq kig haq ca maq gha. Kheh te lar, yawd yaw khuhq che tawd haq i hehd and lehq taq chuhax chehd chehd che yaog.

Kawq teq tuag che awg lawn su yawd haq na ngawx che

²⁷ Kawq teq tuag che mad cawg hawg ghod che Sar duq kehd chaw ted pehg pehar yawd chehd lo lag lehq koz che,

²⁸ "Sar lar-og, Mod ser ngag hehd awg pun che kheh koz buhq ax lar che, [†]chaw te ghad awg mid ma ca lehq, yad mad cawg ser lehq suh vehr ver, awg nax var u ve awg vix var mid ma haq kawq he lehq awg vix var ve awg ceng awg khad gha cawg vid che yaog, lehd koz buhq lar che yaog.

²⁹ Pong lag thad awg vix awg nax suhr ghad cawg che yaog. Awg vix kaog te ghad awg mid ma he lehq yad mad cawg ser huh suh vehr che yaog.

³⁰ Ni ghad te ghad liz,

³¹ seh ghad te ghad liz yad mid u ve haq he che yaog. Awg vix awg nax suhr ghad kha gag yad mid u ve haq he lehq yad mad cawg he lar haz lehq saw suh vehr che yaog.

³² Awg khaz nuhr gaeg lehq, yad mid u ve liz suh vehr che yaog.

³³ Kheh te cheaq te lehq, kawq teq tuag ver, yad mid u ve te ghad a sug mid ma te tuawg le. Awg lawn ghod ver, i hehd suhr ghad yad mid u ve haq saw he peg che yaog," lehd koz na ngawx che yaog.

³⁴ Yer suq kawq koz che, "A meha mig gig cheaq chehd che chaw teq pa awr lehr, awg phad mawd awg mid ma he daq lehq na ka pawehd te che cawg che yaog.

³⁵ Kheh ma khuhd, awg khaz nuhr ve teq coaq suh kig lo kawq teq tuag che ted ceng haq gha kenr che chaw teq pa awr lehr, awg phad mawd

---

[†] **20:28 20:28** Bon 25:5

awg mid ma he daq lehq na ka pawehd te che
mad kawq cawg vehr che yaog.

³⁶ Suh kig lo i hehd teq pa kawq tea tuag vehr
cheaq te lehq Ghig sa ve muhd nuh maq cuh yad
heh phehq vehr che yaog. Suh che ted ceng i
hehd khuhn mad kawq cawg vehr cheaq te lehq
Ghig sa ve awg yad awg dug phehq vehr che
yaog.

³⁷ Suh vehr che chaw kawq teq tuag che awg
lawn, Mod ser liz a chud bid haq a mir toq che
awg lawn buhq thad huh pheq mar lar che yaog.
†Yawd awr lehr Jawd mawd Ghig sa haq, Ar brar
hanr ve Ghig sa, Id caq ve Ghig sa he lehq Yar
koq ve Ghig sa phehq che yaog, lehd koz lar che
yaog.

³⁸ Ghig sa awr lehr, suh vehr che chaw teq pa
ve Ghig sa phehq che ma hez. Teq chehd che
chaw teq pa ve Ghig sa phehq che yaog. Yawd
haq te lehq, suh vehr che chaw awg gha lia teq
chehd che yaog,” lehz koz vid che yaog.

³⁹ Kheh te lehq, liq buhq var teq pa ted pehg
koz che, “Sar lar-og, nawg koz cheawg lehr cawd
jad vehr che yaog,” lehd kawq koz vid che yaog.

⁴⁰ Kheh te lehq, i hehd teq pa te ghad-eg liz, Yer
suq haq kawq na ngawx maq pir vehr che yaog.

*Dar viq ve yad awg lawn Yer suq i hehd haq na
che*

⁴¹ Kheh te lehq, yawd i hehd teq pa haq na lehq
koz che, “Khreq awr lehr, Dar viq ve yad yaog,
lehz a thoq te su koz cheawg le.

---

† 20:37 20:37 Tuhz 3:6

⁴² Awg lawn ghod ver, Dar viq yawd awg ton koz che,

†'Jawd mawd Ghig sa awr lehr, ngag ved Jawd mawd haq koz vid che,

⁴³ Nawg ved cand par teq pa haq nawg ved khi huhx lo nawg ved khi tar kig ngag yug tea peg thad kha gag,

ngag ved laq yaq awr phawd awr lo mi laoq,' lehz chid muh che liq khuhn koz lar che yaog.

⁴⁴ Kheh te lehq, Dar viq liz yawd haq Jawd mawd lehd koz ver, khawd-ehg te lehq yawd ved yad te ghag le," lehz na ngawx che yaog.

Liq buhq var teq pa haq Yer suq ded mar vid che

⁴⁵ Chaw kha peh vad-ag phoz na chehd-ag huh, yawd awg laq ghuhd teq pa haq koz vid che,

⁴⁶ "Liq buhq var teq pa haq sa tiq kha nehax tar-oq. I hehd awr lehr, a poq yehg maq te che haq deh lehq ca te tod gad lehq kax khuhn lo liz, su i hehd haq yawz yan ax vid gad lehq bon lawg kig awg khuhn lo liz awg mig awg phond cawg che mi khuhd haq mi lehq thi cad thi dawg kig huh liz, awg mig awg phond cawg che mi kig haq lehax i hehd ca mi gad che yaog.

⁴⁷ Chaw che ve teq pa awr lehr, meh chuhd ma ve yehg liz pha yax te lehq, yawd ved vend bax maq gha tuhaz tug bon pehz muh mehz te lawg che yaog. Suaq keh lex lehq ir jad che toq haq i hehd teq pa gha khanr tug yaog," lehd koz vid che yaog.

---

† **20:42 20:42-43** Chid 110:1

21

Meh chuhd ma phu tand ke che

¹ Yer suq kuhr chid ngawx lehq bon yehg khuhn phu tand ke kig huh paw sa che chaw teq pa phu tand ke chehd che haq mawg che yaog.

² Har ghuhd jad che meh chuhd ma te ghad pehq sanr nid pehq ke che haq liz yawd gha mawg che yaog.

³ Kheh te lehq yawd koz che, “Ngag nig hehd haq awg cehg mag koz ax laq, har ghuhd che meh chuhd ma che te ghad awr lehr, suaq keh ke mad che yaog.

⁴ Awg lawn ghod ver, su teq pa vawr cad lex yehd lex che teq pa yug vea ke che yaog. Kheh ma khuhd, yad mid che te ghad awr lehr, har ghuhd jad che khuhn yawd a saq hu tug teh lar che awg gha lia haq saw yug tuhz lehq ke vehr che yaog,” lehd koz che yaog.

Yer ruq sar lehr bon yehg nux gha lug tug awg lawn Yer suq koz vid che

⁵ Yer ruq sar lehnır bon yehg nux u ve haq daq jad ngawx sa jad che huhx meh sir haq yug te lehq tand tug med nged awg ceng yug tand che awg lawn haq chaw ted pehg koz daq che te yand Yer suq koz che,

⁶ “Nig hehd gha mawg chehd che che teq pa awr lehr, huhx meh ted dig awg thang ted dig mad cawg gha thad kha gag lug vehr sez vehr tug awg ni gag tug yaog,” lehd koz vid che yaog.

⁷ I hehd teq pa kawq koz che, “Sar lar-og, Yer ruq sar lehr bon yehg nux u ve lug vehr lehd te ver, awg ceng u ve teq pa khar thad phehaq lawg

le. Phehaq lehd te ver, a thoq awg hez tuhaz lawg le," lehd koz na ngawx che yaog.

⁸ Yer suq i hehd haq kawq koz vid che, "Su nig hehd haq pha yax maq gha te tug, sa tiq teo. Awg lawn ghod ver, chaw mad awr ve ngag ved awg meh haq puhd vea lehq, 'Ngag awr lehr, yawd yaog.' 'Awg yand gag vehr tez-or,' lehd koz tug yaog. I hehd koz che khaz nuhr tad ghaeq.

⁹ Nig hehd teq pa maq bawz che he lehq muhd mig khuhn phuhz daq che awg lawn haq gha kad che te yand ta kuhz. Awg lawn ghod ver, awg ceng che ve teq pa awg kawd gha kex-ag ser tug yaog. Kheh ma khuhd, teq pear lehax awg leh med mad gag ser hawg," lehd koz che yaog.

Awg leh med gag vehr lehd te che awg hez

¹⁰ Kheh te lehq, yawd i hehd teq pa haq kawq koz vid che, "Chaw ceng ted ceng he lehq ted ceng, muhd mig te pez he lehq te pez yaq daq jiz daq tug yaog.

¹¹ Mig hax ceh nux hiz lehq, meq che kaz che he lehq a nar nag beg nux teq pa cawag tug yaog. Muhd nuh kawag lo kuhz tug ir jad che awg ceng he lehq awg hez teq pa tuhaz tug yaog.

¹² Kheh ma khuhd, awg ceng che ve teq pa maq kex-ag ser huh, su nawg haq pheh yug lehq tuq khanr cuha tug yaog. Bon lawg kig awg khuhn liz su nawg haq kug na kug jehg lehq, thawnr yehg teq pa khuhn liz su nawg haq yug ke huh tug yaog. Ngag ved awg meh haq te lehq, muhd mig phawd awr ve awg hox awg nax jawd mawd teq pa ve mehz khuhd suhr lo liz su nig hehd haq sir ve kae tug yaog.

¹³ Awg ceng che teq pa haq nawg gha khanr che vawr, ngag awg lawn nawg sax khiz gha khanr tug awg pun te che yaog.

¹⁴ Kheh te cheaq te lehq, nig hehd khawd-ehg kheh gha te gha koz tug ghod che haq ca duhd ngawx lar tug maq lor hawg.

¹⁵ Awg lawn ghod ver, nig hehd ve cand par teq pa awg gha lia tawr ma ghad lehq yaw khuhq maq gha lawq lawq te che tawd khuhd he lehq cud yiq ngag nig hehd haq pehar tug yaog.

¹⁶ A ye a pa, a vix a nax, awg ceng awg khad he lehq awg chawd awg paz teq pa thad kha gag liz, nig hehd haq kawq phuhz tug yaog. I hehd teq pa nig hehd ted pehg pehar haq liz dawz vehr tug yaog.

¹⁷ Ngag ved awg meh haq te lehq, su nig hehd haq cand jad tug yaog.

¹⁸ Kheh ma khuhd, nig hehd a koar ve cuhz kheh muh nehax ted maer liz maq gha te lug vid hawg.

¹⁹ Nig hehd ve ni ma yeg khanr vix cheaq te lehq, nig hehd ve co ha gha teq tug yaog.

*Yer ruq sar lehnر med lug vehr tug awg lawn
Yer suq koz che*

²⁰ Yer ruq sar lehnر med haq maq mor nux kha caw yuhd lag hoz vehr che haq nig hehd gha mawg che te yand, med u ve lug vehr lehd te cheaq nig hehd sior.

²¹ Awg yand u ve khuhn, Yud daq muhd mig awg khuhn chehd che chaw teq pa kehaq lo phawe lor. Med khuhn chehd che chaw teq pa

med khuhn tuhez lor. Med bag lo chehd che chaw teq pa med khuhn tad kawq gehe mehr.

²² Awg lawn ghod ver, Liq phu khuhn kha buhq lar che awg ceng saw phehaq tug, cir yanr che awg ni awg hax gaeg che yaog.

²³ Awg yand u ve khuhn, yad mid yad hu chehd che he lehq chaw yad nehax cux pehz nux chehd che chaw teq pa awr Lehr, gha lug gha sez jad tug yaog. Awg lawn ghod ver, mig gig che thag lo duhd har gad har jad tug yaog. Yud daq chaw ted ceng haq Ghig sa nez nag lehq cir yanr che yaog.

²⁴ I hehd teq pa awr Lehr, a teh chuh vehr cheaq gha khanr tug yaog. Su i hehd haq pheh yug ve lehq muhd mig awg gha lia khuhn awg ceg te vid tug yaog. Lawd kir yad teq pa awr Lehr, i hehd ve awg yand peg thad kha gag, Yer ruq sar lehnur med haq naz kix lar tug yaog.

Chaw yad ve Yad phu kawq yaq che

²⁵ Awg yand u ve khuhn, muhd ni, har pa, muhd ki sir teq pa khuhn awg hez tuhaz tug yaog. Lad chuhd ghig he lehq ghig bad teq pa awg khuhd buhg hehnd jad lehq, chaw ceng chaw yad teq pa and jad lehq duhd har gad har jad tug yaog.

²⁶ Chaw yad teq pa awr Lehr, mig gig khod-aq lo phehaq tug awg ceng teq pa haq duhd ngawx che te yand, kuhz jad cheaq te lehq ma nuhd maq theh phehq vehr tug yaog. Awg lawn ghod ver, muhd nuh kawag lo kand pax cawg che awg ceng teq pa liz, hiz hiz nad nad phehq vehr tug yaog.

²⁷ †U thad gaeg ver, chaw yad ve Yad phu awr lehr, awg mig awg phond he lehq kand pax ir che khuhn mog khuhn yaq che haq i hehd gha mawg tug yaog.

²⁸ Awg ceng u ve teq pa tanr teag lehd te che te yand, nig hehd tu lehq kuhr chid ngawx-oq. Awg lawn ghod ver, nig hehd haq thaer khuhq ax tug awg yand gag vehr tez che yaog,” lehd koz che yaog.

*Yer ruq sar lehnr med lug vehr tug awg lawn
Yer suq te pawz kawq koz che*

²⁹ Yawd i hehd haq tawd par hax te mar vid lehq koz che, “A kud cehg he lehq suhz cehg teq pa haq ngawx-oq.

³⁰ Awg car car-ag che te yand, muhd god yand gag vehr tez che haq nig hehd khad nawad duhd sir duhd mawg chehd che yaog.

³¹ U ve haq kha sur suar, awg ceng che teq pa phehaq chehd che haq nig hehd gha mawg che te yand, Ghig sa ve muhd mig awr lehr, awg pad huh lag vehr che haq nig hehd sior.

³² Ngag nig hehd haq awg cehg mag koz ax laq, chaw che te coaq ve mad pong veh ser huh, awg ceng che teq pa awg gha lia* phehaq tug yaog.

³³ Muhd nuh maq he lehq mig naz ma saw mehx vehr tug yaog. Kheh ma khuhd, ngag ved tawd khuhd awr lehr, mehx maq gha hawg.

Khar that liz sa tiq te tug Yer suq koz che

† 21:27 21:27 Dyl 7:13 * 21:32 21:32 **awg ceng che teq pa awg gha lia** Yer ruq sar lehr med he lehq Yer ruq sar lehr bon yehg nux gha lug tug awg lawn.

³⁴ Nig hehd teq pa a sug yawd awg ton haq sa tiq kha nehax teo. Sa tiq kha nehax maq te ver, cad pong cad lex lehq, juhg dawg sar cad lehq juhg buhz juhg ka lehq mig gig khod-aq duhd har gad har tug teq pa haq lehax duhd har chehd ver, awg ni awg yand u ve ngaz va yaw heh te lehq, nig hehd mad juhg ma khehz te chehd-ag huh, nig hehd haq yaw tug yaog.

³⁵ Awg lawn ghod ver, awg ni u ve awr lehr, mig gig khod-aq chehd che chaw awg gha lia geh saw gag tug yaog.

³⁶ Kheh te lehq, phehaq tug awg ceng u ve awg gha lia haq nig hehd gha pong lehq, chaw yad ve Yad phu mehz khuhd suhr lo hox yeg chehd tug khar thad liz bon lawg lehq law laor,” lehd koz che yaog.

³⁷ Yer suq awr lehr, muhd kaw ver, ni gha lia Yer ruq sar lehnr bon yehg nux lo mar vid lar haz lehq, muhd phiq ver, hax gha lia Sar lonr kehaq lo ca hax-eg che yaog.

³⁸ Su teq pa liz, yawd mar che tawd khuhd haq na tug, muhd sawx ted naq loar, Yer ruq sar lehnr bon yehg nux khuhn yawd chehd lo phoz lag che yaog.

22

Yer suq haq dawz vehr tug su jehg daq che

¹ Awg yand u ve khuhn, Par sar khar pawehd lehd koz che, Khaor mod khuhn did maq ke che pawehd te yand gag vehr tez che yaog.

² Ghig sa ve paw khod nux teq pa he lehq liq buhq var teq pa awr lehr, khawd-ehg te lehq yawd haq dawz vehr gha tug awg khad ca che

yaog. Awg lawn ghod ver, i hehd teq pa awr lehr, muhd mig yad teq pa haq kuhz che yaog.

³ Kheh te lehq, awg laq ghuhd teq chi ni ghad khuhn chehd che, Yud daq Id sar kar rir oq meh che te ghad ve ni ma khuhn ned haeg Sar tanr geh che yaog.

⁴ Yawd awr lehr, Ghig sa ve paw khod nux teq pa he lehq bon yehg nux ve maq yad awg hox teq pa chehd lo kae lehq, Yer suq haq i hehd ve laq khuhn khawd-ehg te chi aq vid gha tug ca jehg daeq che yaog.

⁵ I hehd teq pa ha lehg jad lehq, Yud daq haq phu pid tug kar tiq te daq lar che yaog.

⁶ Yawd liz kar tiq te daq lar che heh, chaw mor nux ma chehd ver, Yer suq haq i hehd ve laq khuhn chid aq vid tug, daq che awg yand haq yawd ca chehd che yaog.

*Yer suq yawd ved awg laq ghuhd teq pa geh
Par sar khar pawehd cad che*

⁷ Par sar khar pawehd* yawg nehax gha dawz che awg ni he lehq Khaor mod khuhn did maq ke che pawehd te che awg ni teq ni gaeg che yaog.

⁸ Kheh te lehq, Yer suq awr lehr, Per troq he lehq Yod hanr haq kae pe lehq, “A nig Par sar khar pawehd haq gha cad tug awg pun ca te,” lehd koz vid che yaog.

⁹ “Khar lo ve ted kag haq ca te le,” lehz ix mag yawd haq kawq na ngawx che yaog.

---

* **22:7 22:7 Par sar khar pawehd** Id sar rer laq chaw teq pa Ed jid tuq muhd mig khuhn tuhaz che haq duhd nuhd che pawehd te che yaog. Tuhz 12:11-27; Bon 16:1-8

¹⁰ Yer suq kawq koz vid che, “Kha nehax na lar. Nig mag med khuhn gehe ver, a kaz phud chid taz tod che te ghad phad haq gha mawg tug yaog. Yawd khaz nuhr kae lehq, yawd yehg khar ve khuhn geh veh liz, nig mag liz u huh ghaq gehe lehq,

¹¹ Yehg sehr phad haq che kheh koz vid, ‘Sar lar nawg haq na che, Ngag he lehq ngag ved awg laq ghuhd ngag hehd teq pa Par sar khar pawehd cad tug, khehx chaw bawehd khar lo awg le,’ lehz yawd haq na ngawx-oq.

¹² Kheh te ver, yawd te lar peg che awg thang ted thaeg bawehd ir che te bawehd yawd nig mag haq sir mar ax tug yaog. U huh te laor,” lehz ix mag haq koz vid che yaog.

¹³ Ix mag kae che te yand, Yer suq koz ax lar che heh gha mawg lehq, Par sar khar pawehd cad tug awg pun te lar che yaog.

Jawd mawd Yer suq ve pawehd cad che

¹⁴ Awg yand gaeg che te yand, yawd teh cuh pad huh mi lehq, cuh yad teq pa liz yawd geh teq geha mi cad che yaog.

¹⁵ Kheh te lehq yawd koz che, “Tuq che khanr che haq ngag maq gha khanr ser huh, nig hehd geh teq geha ngag Par sar khar pawehd che haq cad gad jad che yaog.

¹⁶ Awg lawn ghod ver, ngag nig hehd haq koz ax laq, Ghig sa ve muhd mig khuhn pawehd che ve ted mag mad gag maq chi ser che kheh ceh, pawehd che ted mag haq ngag mad kawq cad hawg,” lehz i hehd haq koz vid che yaog.

¹⁷ Kheh te peg lehq, yawd kawz khehd haq yug lehq bon chid muh peg khaz nuhr yawd koz che, "Kawz khehd che haq yug lehq nig hehd pehg dawor.

¹⁸ Ngag nig hehd haq koz ax laq, Ghig sa ve muhd mig mad gag ser che kheh ceh, yaq ni khaz nuhr ver, ngag a pehx med ghig haq mad kawq dawg hawg," lehd koz vid che yaog.

¹⁹ Khaor mod haq liz yawd yug lehq bon haq chid muh che yaog. U kheh te peg lehq, yawd khaor mod haq khehq lehq, awg laq ghuhd teq pa haq pid lehq koz vid che, "Cheawg lehr, nig hehd awg pun tand che ngag ved awg ton yaog. Ngag haq duhd nuhd tug che kheh teo," lehd koz vid che yaog.

²⁰ U ve heh te lehq, muhd phiq awr cad peg huh liz kawz khehd haq yawd yug lehq koz che, "Kawz khehd che awg lehr, nig hehd awg pun nger puhr lar che, ngag ved awg suhr haq yug te lar che kar tiq sax caz awg suhx phehq che yaog.

²¹ Ngawx lor. Ngag haq kawq phuhz che chaw te ghad liz, ngag geh a khehd che ve ted mag khuha lehax cad chehd che yaog.

²² Chaw yad ve Yad phu awr lehr, yawd haq Ghig sa duhd chez lar che heh khanr suh che khuhn gha te koeq tug yaog. Kheh ma khuhd, yawd haq kawq phuhz che chaw te ghad awr lehr, gha lug gha sez tug yaog," lehd koz che yaog.

²³ Kheh te lehq, awg laq ghuhd teq pa awr lehr, a nig awg khuhn a sug te ghad che kheh te tuawg le lehz i hehd koz daq che yaog.

A sug suaq keh gha ir tuawg le lehd koz tawd ghawg daq che

²⁴ Ghig sa ve muhd mig awg khuhn a sug suaq keh gha ir tuawg le lehd koz lehq, awg laq ghuhd teq pa tawd ghawg daq che yaog.

²⁵ Kheh te lehq Yer suq koz che, "Bid saz a naz ve jawd mawd teq pa awr Lehr, i hehd teq pa awg khod-aq uq penr che yaog. I hehd teq pa awg khod-aq kand pax cawg che chaw teq pa haq bon sehr phad, lehz i hehd koz che yaog.

²⁶ Kheh ma khuhd, nig hehd khuhn u kheh maq gha te hawg. Nig hehd awg khuhn suaq keh ir che chaw te ghad awr Lehr, suaq keh i jad che chaw te ghad heh teo. Awg hox te che chaw te ghad liz su ved awg ceg heh teo.

²⁷ Kheh te ver, teh cuh haq mi cad chehd che he lehq te car te taw chehd che a sug suaq keh ir cheawg le. Mi cad chehd che phad ma hez hawg la. Kheh ma khuhd, ngag vawr nig hehd geh chehd che te car te taw var heh te lehq chehd che yaog.

²⁸ Ngag ber che lawd che haq gha khanr thad nig hehd awr Lehr, ngag geh khar thad liz chehd che chaw teq pa yaog.

²⁹ Ngar pa ngag haq muhd mig pehar che heh te lehq, ngag liz nig hehd haq muhd mig pehar tug yaog.

³⁰ Kheh te lehq, ngag ved muhd mig khuhn ngag ved teh cuh haq nig hehd gha mi cad gha mi dawg tug yaog. Nig hehd awr Lehr, kaw jaw thag lo mi lehq, Id sar rer laq chaw teq chi nid ceng haq nig hehd suhx gha jehg lehq suhx gha taz tug yaog.

Per troq Yer suq haq maq sir daq lehd koz che

³¹ Sid monr-og, Sid monr-og, kha nehax na. Sar tanr nig hehd teq pa haq su a cag ha kha khenx kha che heh te lehq, nig hehd haq ha kha tug lawg chehd vehr che yaog.

³² Kheh ma khuhd, nawg yonr che ted ceng maq gha mehx vehr tug, ngag nawg awg pun bon lawg peor. Nawg kawq phuhz kawaq che te yand, nawg ved a vix a nax teq pa haq awg ghad pid-oq,” lehd koz vid che yaog.

³³ Kheh te lehq Per troq kawq koz che, “Jawd mawd-og, ngag nawg geh kae tug te lar peor. Thawnr yehg khuhn lehd ma koz, suh kig lo lehd ma koz, ngag kae tug yaog,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

³⁴ Yer suq kawq koz che, “Per troq-og, ngag nawg haq koz ax laq, yaq pehax ghaz phuh mad buhg tand, nawg ngag haq maq sir daq lehz sehr pawz kha gag koz tug yaog,” lehd koz vid che yaog.

Phu kaw pi, laq sax he lehq a teh awg lawn

³⁵ Yer suq yawd ved awg laq ghuhd teq pa haq na ngawx lehq koz che, “Ngag nig hehd haq kae pea lehq, phu kaw pi, laq sax he lehq khi noz mad Yug ve kae cuha ver, nig hehd lor che cuz che awg ceng cawg ser hawg la,” lehz Yer suq na ngawx che te yand, “Lor che cuz che ted clear liz, mad cawg,” lehz yawd haq kawq koz vid che yaog.

³⁶ Kheh te lehq yawd kawq koz vid che, “A meha a sug phu kaw pi he lehq laq sax cawg liz Yug ve kae. A teh mad cawg che chaw teq pa

ver, a sug yawd ved veq kad huhd lehq a teh ca vig yuer.

³⁷ Kheh te cheaq te lehq, ngag nig hehd haq koz ax laq, †‘yawd haq chaw haeg teq pa khuhn sawr ke tug yaog,’ lehd koz buhq lar che tawd khuhd u ve awr lehr, ngag awg khuhn gha kex gha phehaq che yaog. Awg lawn ghod ver, ngag awg lawn buhq lar che teq pa awg cehg mag phehaq tug yaog,” lehd koz che yaog.

³⁸ I hehd kawq koz vid che “Jawd mawd-og, ngawx-ehq chuhr a teh nid mag cawg vehr che yaog,” lehd koz vid che te yand, yawd koz che, “Pehog. Awg lawn cheaq tad kawq koz lor,” lehz yawd i hehd haq kawq koz vid che yaog.

Ger ser mar niq kho khuhn Yer suq bon ca laweg che

³⁹ U ve khaz nuhr, yawd tuhez lehq yawd kae jaw che heh te lehq, Sar lonr kehaq lo kae che yaog. Awg laq ghuhd teq pa liz, yawd khaz nuhr ghaq kae che yaog.

⁴⁰ Yawd kae lehq gaeg che te yand, “Ber che lawd che khuhn nig hehd maq gha gehe tug bon kha nehax lawg chehd-oq,” lehz yawd i hehd haq koz vid che yaog.

⁴¹ Awg laq ghuhd teq pa chehd kig huh te lehq, huhx meh bag chi miag huh gaeg lehq, yawd nar khehr teh mi lehq koz che,

⁴² “A pa-og, nawg ni ma cawd ver, kawz khehd che ve haq ngag gha pong tug a cehax tea laoq. Kheh ma khuhd, ngag ved a lor cawd che heh tad

---

† 22:37 22:37 Isy 53:12

phehq vid. Nawg ved a lor cawd che heh phehq vid," lehd koz bon lawg che yaog.

⁴³ Awg yand u ve khuhn, muhd nuh maq cuh yad te ghad muhd nuh kawag lo tuhaz lehq yawd haq awg ghad pid che yaog.

⁴⁴ Yawd ni ma khuhn tuq khaq jad cheaq te lehq, yawd bon hax ceh kawq lawg che yaog. Yawd a kir tuhz che liz awg suhr ghig heh te lehq mig kag lo sod yaq che yaog.

⁴⁵ Yawd bon lawg lar haz tu lehq awg laq ghuhd teq pa chehd lo koeq che te yand, i hehd duhd har jad che khuhn yuhq mir ka chehd che haq yawd gha mawg che yaog.

⁴⁶ Yawd i hehd haq koz vid che, "A thoq te nig hehd yuhq mir ka chehd cheawg le. Tu-og. Ber che lawd che khuhn maq gha gehe tug bon lawg chehd-oq," lehz i hehd haq koz vid che yaog.

Yer suq haq chid aq vid lehq pheh Yug che

⁴⁷ Yawd che kheh koz chehd che te yand, cuh yad teq chi ni ghad khuhn chehd che Yud daq meh che te ghad, chaw mor nux haq sir vea lag che yaog. Yer suq haq bux vid tug, awg pad huh yawd jiz gehag che yaog.

⁴⁸ Kheh te lehq Yer suq koz vid che, "Yud daq-og, nawg bux che haq te lehq chaw yad ve Yad phu haq chid aq vid che law lehg," lehd koz vid che yaog.

⁴⁹ Yer suq geh chehd che chaw teq pa awr lehr, khawd-ehg kheh te lag vehr che haq gha mawg che te yand, "Jawd mawd-og, ngag hehd a teh gha ghawg chuh lawg la," lehd koz vid che yaog.

50 I hehd awg khuhn ve chaw te ghad awr lehr, Ghig sa ve paw khod nux ve awg ceg var te ghad haq chuh lehq, laq yaq awr pax ve nar puh chez vehr che yaog.

51 Yer suq koz vid che, “Pehog. Tad kawq te lor;” lehd koz vid peg lehq, awg ceg var u ve nar puh haq yug lehq kawq ghu na vid che yaog.

52 Kheh te lehq, Yer suq yawd haq ca phehag che Ghig sa ve paw khod nux teq pa, Yer ruq sar lehnr bon yehg nux ve maq yad awg hox teq pa he lehq awg hox chaw mawd teq pa haq phuhz ngawx lar lehq koz vid che, “Nig hehd ngag chaw khuhd-awg lehd duhd lehq la. A teh taz, suhz tag taz vea lag che.

53 Ngag ni gha lia nig hehd geh Yer ruq sar lehnr bon yehg nux khuhn chehd thad ver, nig hehd ngag haq maq pheh yug. Kheh ma khuhd a meha ve awg yand awr lehr, nig hehd ve awg yand yaog. Naz hoq che kand pax ve awg yand yaog,” lehd koz vid che yaog.

Per troq Yer suq haq chid bag che

54 Kheh te lehq, i hehd yawd haq pheh ve lehq Ghig sa ve paw khod nux ve yehg lo seh ve kae che yaog. Per troq awr lehr, i hehd khaz nuhr vid vid-ag lo ghaq kae tod che yaog.

55 Yehg pad huh ko lar che awg kaw jen huh su a mir ceh lehq teq geha mi lehq a mir phoz lehg chehd-ag huh, Per troq liz su geh a mir ca mi leheg che yaog.

56 Yawd a mir ghiz pawd kig huh mi chehd lehq, awg ceg ma te ghad mawg lehq yawd kha nehax ngawx peg lehq koz che, “Che phad liz u

ve phad geh chehd che chaw te ghad yaog," lehd koz che yaog.

⁵⁷ Kheh liz Per troq pha yax te lehq koz che, "Yad mid-og, ngag yawd haq maq sir daq," lehd koz che yaog.

⁵⁸ Kheh te lehq, awg khaz nuhr maq muh tand chaw te ghad yawd haq kawq mawg lehq koz che, "Nawg liz u ve teq pa khuhn chehd che chaw te ghad yaog," lehd koz vid che te yand Per troq koz che, "Phad-og, ngag ma hez hawg," lehd koz che yaog.

⁵⁹ Teq nar lir kheh muha kawq gaeg lehq, chaw te ghad phad koz che, "Chaw che ve phad liz u ve phad geh chehd che te ghad cehg mag yaog. Awg lawn ghod ver, yawd liz Gar liq lehd chaw yaog," lehd koz lehq sax khiz khanr che yaog.

⁶⁰ Per troq koz che, "Phad-og, nawg koz chehd che yix ve ngag maq sir," lehd koz che yaog. Yawd u kheh koz chehd che mad peg tand ghaz phuh buhg vehr che yaog.

⁶¹ Kheh te lehq Jawd mawd Yer suq awr lehr, Per troq haq kuhr phuhz ngawx che yaog. "Yaq pehax ghaz phuh mad buhg tand, nawg ngag haq maq sir daq lehz sehr pawz kha gag koz tug yaog," lehd koz vid lar che haq Per troq duhd nuhd-ag che yaog.

⁶² Kheh te lehq, yawd awg bag lo tuhez lehq hax ceh nux huhg che yaog.

Yer suq haq koz gid ghig gid lehq dawz che

⁶³ Yer suq haq pheh lar che chaw teq pa awr lehr, yawd haq koz gid ghig gid lehq dawz che yaog.

⁶⁴ Yawd ved mehz khuhd haq pha yug hoz tehr lar dawz phehd lar lehq, “A sug nawg haq dawz che law le. Ghig sa ve cuh kar var heh te lehq ngag hehd haq koz ax laoq,” lehd yawd haq koz vid che yaog.

⁶⁵ I hehd yawd haq kaod koz gid lehq, maq sawnr ma caz kaod te gid che yaog.

Yer suq suhx taz var mehz khuhd suhr gaeg che

⁶⁶ Muhd thid-ag che te yand, Yud daq chaw teq pa ve awg hox chaw mawd te chehd che Ghig sa ve paw khod nux teq pa he lehq liq buhq var teq pa phawng daq che yaog. Su yawd haq jehg daq var awg mor u ve mehz khuhd suhr sir ve kae lehq koz che,

⁶⁷ “Nawg Khreq yaog la, ngag hehd haq a cehax koz ax,” lehd koz na che yaog.

Yer suq kawq koz che, “Ngag koz ax liz nig hehd yonr tug ma hez.

⁶⁸ Ngag nig hehd haq na liz, nig hehd kawq khuhq ax tug ma hez.

⁶⁹ †Kheh ma khuhd, chaw yad ve Yad phu awr lehr, yaq ni khaz nuhr ver, kand pax ir jad che Ghig sa ve laq yaq awr phawd awr mi chehd tug yaog,” lehz i hehd haq koz vid che yaog.

⁷⁰ Kheh te lehq, i hehd teq pa Yer suq haq na che, “Kheh te ver, nawg Ghig sa ve Yad phu yaog la,” lehd koz na che yaog.

Yer suq kawq koz vid che, “Nig hehd koz che heh yaog,” lehz i hehd haq koz vid che yaog.

---

† 22:69 22:69 Chid 110:1

71 Kheh te lehq i hehd koz che, “A nig a thoq sax khiz kawq ca tug lor ser hawg le. Awg lawn ghod ver, yawd koz che tawd khuhd haq a nig awg ton gha kad peor,” lehd koz che yaog.

23

Jawd mawd pid laq Yer suq haq na che

1 Kheh te lehq, phawng daq chehd che chaw awg gha lia phoz tuag lehq, Yer suq haq jawd mawd Pid laq chehd lo pheh ve kae lehq, yawd haq vend bax tar lehq koz che,

2 “Chaw che phad yaog, ngag hehd ve chaw ceng haq kaod mar phuhz lehq, Jawd mawd nux Kehd sar haq awg khawnr maq gha ke vid tug te lehq, yawd awg ton Khreq lehd koz che jawd mawd te ghad yaog lehd koz tod che haq ngag hehd gha sir gha mawg che yaog,” lehd koz vid che yaog.

3 Kheh te lehq, jawd mawd Pid laq Yer suq haq na che, “Nawg awr lehr, Yud daq chaw teq pa ve jawd mawd yaog la,” lehd koz na lehq Yer suq koz che, “Yaog, nawg koz che heh yaog,” lehz Yer suq yawd haq kawq koz vid che yaog.

4 Kheh te lehq jawd mawd Pid laq koz vid che, “Chaw che ve phad teq chaweh te yaq kig haq ngag mad mawg,” lehz Ghig sa ve paw khod nux teq pa he lehq chaw awg gha lia haq koz vid che yaog.

5 Kheh liz, i hehd ghaq te maq heh ghaq hehnd kawq koz che, “Chaw che ve phad awr lehr, muhd mig yad haq kaod mar phuhz lag che Yud daq muhd mig kha peg te lar haz lehq chuhr huh

Gar liq lehd muhd mig Yer ruq sar lehnر med huh kha gag gaeg che yaog," lehd koz vid che yaog.

Jawd mawd Her roq Yer suq haq na ngawx che

⁶ Tawd khuhd u ve haq jawd mawd Pid laq gha kad che te yand, "Yawd Gar liq lehd chaw yaog la," lehd koz na ngawx che yaog.

⁷ Yer suq awr lehr, jawd mawd Her roq uq penr chehd che muhd mig khuhn chehd che haq jawd mawd Pid laq sir vehr lehq, jawd mawd Her roq chehd lo sir ve kae vid che yaog. Awg yand u ve khuhn jawd mawd Her roq liz Yer ruq sar lehnر med khuhn chehd che yaog.

⁸ Jawd mawd Her roq awr lehr, Yer suq haq gha mawg che te yand ha lehg jad che yaog. Awg lawn ghod ver, yawd awg lawn haq gha kad jaw lehq yawd te mar che awg hez ted ceng cear haq gha mawag vawz gha hawg lehz yawd duhd law chehd cheaq te lehq, Yer suq haq mawg daq gad che muh chuhd vehr che yaog.

⁹ Kheh te lehq, yawd Yer suq haq tawd laex ceng na ngawx liz gha, Yer suq yawd haq tawd te khuhad liz mad kawq yaw khuhq vid che yaog.

¹⁰ Ghig sa ve paw khod nux he lehq liq buhq var u huh hox chehd che teq pa yawd haq vend bax hax ceh tar che yaog.

¹¹ Jawd mawd Her roq he lehq yawd ved maq yad teq pa liz Yer suq haq maq sawnr ma caz te lehq koz gid ghig gid che yaog. U kheh te peg lehq, yawd haq jawd mawd ve beg ke daq jad che veq vid lehq, jawd mawd Pid laq chehd lo kawq sir kog pe che yaog.

¹² U ve teq ni haq tanr lehq, jawd mawd Her roq he lehq jawd mawd Pid laq kawq cawd daq vehr che yaog. Awg lawn ghod ver, pong lag thad ix mag ma cawd daq te chehd che yaog.

Yer suq gha suh tug suhx taz lehq Bar rar baq haq phehd vid che

¹³ Kheh te lehq jawd mawd Pid laq awr lehr, Ghig sa ve paw khod nux teq pa, awg hox chaw mawd teq pa he lehq chaw kheh ma ve haq kug phawng lehq koz vid che,

¹⁴ “Chaw che phad, muhd mig yad haq mar phuhz mar yaq che chaw lehd koz lehq nig hehd ngag chehd lo pheh vea lar che yaog. Ngag nig hehd kheh ma ve mehz khuhd suhr huh yawd haq na ngawx liz, nig hehd yawd haq koz lehq vend bax ca lar che heh, ngag yawd yaq kig teq chaweh liz mad mawg.

¹⁵ Jawd mawd Her roq liz yawd awg khuhn te yaq kig mad mawg lehq, yawd haq a nig chehd lo kawq pea che yaog. Ngawx lor, yawd suh kenr che vend bax teq chaweh liz maq te.

¹⁶ Kheh te cheaq te lehq, ngag yawd haq jawq lehq phehd vid tug yaog,” lehz i hehd haq koz vid che yaog.

¹⁸ Chaw awg mor nux tawd te khuhad lehax te kug tuhaz lehq koz che, “Che ve phad haq yug ve dawz vehr lehq, Bar rar baq haq vawr ngag hehd chehd lo phehd pea,” lehd koz che yaog.

¹⁹ Bar rar baq awr lehr, med u ve khuhn chaw phuhz te lehq, chaw haq dawz vehr cheaq te lehq, su yawd haq thawnr yehg khuhn pheh ke lar che yaog.

20 Jawd mawd Pid laq awr lehr, Yer suq haq phehd vid gad cheaq te lehq, i hehd haq te pawz kawq koz vid che yaog.

21 Kheh liz, i hehd teq pa kug lehq koz che, "Laq kan thag huh thaq vehor, yawd haq laq kan thag huh thaq vehor," lehd koz che yaog.

22 Jawd mawd Pid laq sehr pawz te pawz kawq koz vid che, "A thoq maq haq te lehq le. Yawd haeg che a thoq ted ceng haq te cheawg le. Yawd awg khuhn suh lawq lawq ve toq ted cear liz ngag mad mawg. Kheh te cheaq te lehq, ngag yawd haq jawq lehq phehd vid tug yaog," lehz i hehd haq koz vid che yaog.

23 Kheh te lehq, i hehd awg khuhd pehz hehnd mehz te kug lehq koz che, yawd haq laq kan thag huh thaq vehr lor lehd koz hax ceh kug cheaq te lehq, i hehd phawd awr ghad vehr che yaog.

24 Kheh te lehq jawd mawd Pid laq awr lehr, i hehd koz che heh te koz chez vid che yaog.

25 Kheh te lehq, yawd Bar rar baq muhd mig haq phuhz lehq su haq dawz vehr che phad haq phehd vid lehq, Yer suq haq i hehd te gad che heh te vid tug chid aq vid che yaog.

Yer suq haq laq kan thag huh thaq vehr che

26 Yer suq haq maq yad teq pa sir ve tuhez tod-ag huh, kehaq lo chehd lehq med khuhn lag tod che Kud rer ner med yad Sid monr meh che te ghad haq i hehd yug lehq laq kan taz vid lehq Yer suq khaz nuhr ghaq kae vid che yaog.

27 Chaw awg mor nux yawd khaz nuhr ghaq tod lehq yad mid teq pa liz yawd haq har kax che khuhn ghaq paz huhg kehd huhg tod che yaog.

28 Yer suq i hehd haq kuhr phuhz ngawx lar lehq koz vid che, "Yer ruq sar lehnr ve yad mid teq paog, ngag haq har kax che khuhn tad huhg lor. Nig hehd a sug yawd khad awg ton haq he lehq nig hehd ve yad nehax dug nehax awg pun har kax che khuhn huhg lor.

29 Awg lawn ghod ver, teq ni ver che kheh koz tug yaog. 'Chaw meh ma teq pa awr lehr, awg bon ir che yaog. Yad maq hu jaw che ux peg he lehq yad nehax maq nux jaw che cux pehz teq pa awr lehr, awg bon ir che yaog,' lehd koz che awg ni awg hax gag tug yaog.

30 †Kheh te lehq, i hehd teq pa awr lehr, keh teq pa haq che kheh koz vid tug yaog. 'Ngag hehd haq a cehax paz ter ax laoq.' Keh nehax teq pa haq liz, 'Ngag hehd haq a cehax hoz beh ax laoq,' lehd koz vid tug yaog.

31 I hehd awr lehr, daq che thed che chaw haq liz kheh taw maq te gha cheawg lehr, mad daq ma thed che chaw teq pa haq ver, khawd-ehg taw maq teag lawg le," lehd koz che yaog.*

32 Kheh te lehq yawd geh teq geha dawz vehr tug liz, chaw haeg ni ghad sir vea che yaog.

33 A kor ghuhd lehd koz che chehd kig lo gaeg lehq, i hehd yawd haq laq kan thag huh thaq ke lar che yaog. Chaw haeg u ve ni ghad liz, yawd ved laq yaq awr te ghad he lehq laq vehr awr te ghad laq kan thag huh thaq ke lar che yaog.

---

† **23:30 23:30** Hs 10:8   * **23:31 23:31** Her lar saq liq awg khuhn che kheh koz buhq lar che yaog. "I hehd teq pa awr lehr, a suhz awg cehd maq haq che kheh taw te ver, a suhz awg vi ghod haq ver khawd-ehg taw maq teag lawg le," lehd koz che yaog.

³⁴ Kheh te lehq Yer suq koz che, “A pa-og, i hehd ve vend bax haq phehd vid-oq. Awg lawn ghod ver, i hehd khawd-ehg kheh te chehd che haq i hehd maq sir che yaog.”

U kheh te peg khaz nuhr, i hehd teq pa Yer suq ve veq kad pehg daq Yug tug nar bar kehx Yug che yaog.

³⁵ Chaw kha peh vad-ag phoz hox lar lehq ngawx chehd che yaog. Yud daq chaw ve awg hox teq pa awr lehr, yawd haq koz gid ghig gid lehq koz che, “Su haq ver yawd pong vid gha che yaog. Yawd awr lehr, Khreq lehd koz che Ghig sa lez Yug lar che chaw te ghad-awg lehd koz ver, yawd awg ton haq yawd kawq te pong ngawx vid,” lehd koz che yaog.

³⁶ Maq yad teq pa liz yawd haq koz gid ghig gid lehq, a pehx med ghig ce maq te che taw vid lehq koz che,

³⁷ “Nawg awr lehr, Yud daq chaw teq pa ve jawd mawd-awg lehd koz ver, nawg awg ton haq gha pong vid tug teo,” lehd koz vid che yaog.

³⁸ Yawd thang huh liz “Chaw che phad awr lehr, Yud daq chaw teq pa ve jawd mawd yaog,” lehd koz buhq nehx lar che yaog.

³⁹ Kheh te lehq, laq kan haq thaq ke lar che chaw haeg te ghad koz che, “Nawg Khreq ma hez lehq la. Nawg awg ton haq liz, ngag hehd haq liz te pong ax laoq,” lehz Yer suq haq maq sawnr ma caz te koz gid che yaog.

⁴⁰ Te ghad kawq koz che, “Nawg heh te lehq, su suhx taz lar che haq yawd liz gha khanr chehd cheaq te lehq nawg Ghig sa haq ma kuhz lehq la.

41 Awd nag che kheh te gha khanr cheawg lehr cawd vehr che yaog. Awg lawn ghod ver, awd nag te yaq cheaq te lehq, khanr kenr khanr cawd che heh gha khanr che yaog. Kheh te lar, chaw che phad vawr, teq chaweh liz maq te yaq hawg,” lehd koz lehq ded vid che yaog.

42 Kheh te peg lehq, yawd Yer suq haq lawg khawx lehq koz che, “Yer suq-og, nawg ved muhd mig khuhn gehe che te yand, ngag haq liz a cehax duhd nuhad laoq,” lehd koz vid che yaog.

43 Yer suq yawd haq kawq koz vid che, “Ngag nawg haq awg cehg mag koz ax laq, yaq ni nawg ngag geh teq geha Par rar tid suq[†] khuhn gha chehd tug yaog,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

Yer suq suh che

44-45 Awg yand u ve awr lehr, a lag teq khawr lehnd te lehq muhd phiq phawd awr sehr nar lir kha gag, muh ni awg ghiz liz mehx vehr lehq, mig giaq lo awg naz tud awg naz hoq phehq vehr che yaog. Yer ruq sar lehnr bon yehg nux khuhn kor lar che pha u ve liz, awg kaw jen khod vehr che yaog.

46 Kheh te lehq, Yer suq awg khuhd pehz hehnd mehz te kug lehq koz che, [†]“A pa-og, ngag ved co ha nawg ved laq kuhr khuhn chid aq ax che yaog,” lehd koz che yaog. Yawd che kheh koz lar haz lehq sax chez vehr che yaog.

47 Awg ceng che teq pa haq maq por te ghad gha mawg lehq koz che, “Chaw che phad awr lehr, awg cehg mag thed che cawd che chaw te

---

[†] **23:43 23:43 Par rar tid suq** Daq kehg thed cawd che co ha ghad jehg kig. [†] **23:46 23:46 Chid** 31:5

ghad yag lo," lehz yawd koz lehq Ghig sa haq chid muh che yaog.

48 Kheh te lehq, lag phoz ngawx chehd che chaw teq pa awr lehr, i hehd awg ceng u ve teq pa haq gha mawg che te yand duhd har gad har che khuhn a sug yawd ni ma pi tha hiz lar haz lehq kawq veh che yaog.

49 Yawd haq kha sir che chaw awg gha lia he lehq Gar liq lehd muhd mig loar te lehq yawd khaz nuhr ghaq tod che yad mid ma teq pa liz a cehax vid-ag lo hox lar ngawx chehd che yaog.

Yer suq haq tur vid che

50-51 Awg yand u ve haq, Yud daq muhd mig khuhn cawg che Ar riz mar thehr med lo lag che Yod sehq meh che chaw te ghad cawg che yaog. Yawd awr lehr, daq che thed che cawd che chaw te lehq, Ghig sa ve muhd mig haq duhd law chehd che chaw te ghad yaog. Yawd awr lehr, Yud daq chaw teq pa khuhn chehd che awg hox jehg daq var awg mor khuhn chehd liz, i hehd jehg chez lehq te lar che haq ni ma ma cawd che yaog.

52 Yawd jawd mawd Pid laq chehd lo kae lehq, Yer suq ve awg ton haq ca lawg yueg che yaog.

53 Yer suq ve awg ton haq yug yaq lehq, pha phua daq maq awg phuhd khaz jad che yug thiz peg lehq, te ghad-eg liz maq tur jaw ser che huhx meh thuhz lar che tur phuh khuhn ke teh lar che yaog.

54 Awg ni u ve awr lehr, ngad ni haq cawd lehq Sa ba to awg ni haq ver, jehd tug te law che awg ni teq ni gaeg che yaog.

55 Gar liq lehd muhd mig loar te lehq Yer suq khaz nuhr ghaq tod che yad mid teq pa liz ghaq kae lehq, tur phuh he lehq yawd awg ton haq loar khawd-ehg te tar vehr che haq i hehd gha mawg che yaog.

56 Kheh te lehq, i hehd teq pa koeq lehq sa huhx teq pa he lehq nag huhx teq pa haq te lar che yaog.

Awg lid tawd khuhd cawg lar che heh, Sa ba to awg ni teq ni haq i hehd ghad jehd che yaog.

24

Yer suq kawq teq tuag che

1 Awg kawd maq teq sinx u ve haq sinx ni naq mi sawx ted naq loar yad mid teq pa awr lehr, i hehd teq pa te teh lar che sa huhx teq pa haq yug ve lehq tur phuh lo kae che yaog.

2 I hehd tur phuh lo gaeg che te yand, tur phuh haq hoz beh lar che huhx meh dig u ve phuhz kha lar lawz cheaq gha mawg che yaog.

3 Kheh te lehq i hehd ca geh ngawx-eg lehq, Yer suq ve awg ton ma chehd lawz vehr che yaog.

4 Awg lawn u ve teq pa haq i hehd ca duhd ma tuhz te chehd-ag huh, awg ghiz lawd-aw vad-ag he lehq mehz pehz khehd mehz te che beg ke veq che haw khaz ni ghad i hehd pad huh hox chehd lawz che yaog.

5 Yad mid u ve teq pa kuhz jad lehq mig kag lo boz cuhx chehd-ag mehx, chaw u ve ni ghad koz che, "Nig hehd a thoq te teq chehd che chaw haq chaw suh che chehd kig lo ca tod cheawg le.

6 Yawd chuhr huh ma chehd hawg. Kawq teq tuag vehor. Gar liq lehd muhd mig khuhn chehd-ag huh, yawd nig hehd haq koz ax lar che tawd khuhd haq nig hehd duhd ngawx-oq.

7 Yawd koz che, ‘Chaw yad ve Yad phu awr Lehr, vend bax yad teq pa ve laq khuhn chid aq vid che haq gha khanr lehq, laq kan thag huh thaq vehr peg khaz nuhr, sehr ni gaeg ver, kawq teq tuag tug yaog,’ lehz nig hehd haq koz vid lar che yaog,” lehz i hehd haq koz vid che yaog.

8 Keh te lehq, Yer suq koz lar che tawd khuhd haq yad mid u ve teq pa kawq duhd nuhd-ag che yaog.

9 I hehd tur phuh lo kaw kawaq lehq, awg laq ghuhd teq chi te ghad he lehq su teq pa haq liz i hehd awg lawn khae mar vid che yaog.

10 Awg lawn u ve teq pa cuh yad teq pa haq ca koz vid-eg che yad mid teq pa awr Lehr, Mar riq Mar gar dar laq, Yod har naq, Yar koq ve awr ye Mar riq he lehq awg kag awg nuz awr ve yad mid teq pa yaog.

11 Yad mid teq pa koz che tawd khuhd haq, teq chaweh cuhx kig mad cawg hawg lehd duhd lehq, cuh yad teq pa i hehd haq maq na che yaog.

12 Keh te lehq, Per troq tuag lehq tur phuh lo ca cex ngawx-eg che yaog. Yawd Yer suq tar lar che tur phuh khuhn boz ngawx pe ngawx-ag mehx, Yer suq awg ton vawr mad mawg he lar, yawd haq thiz che pha lehax chehd lawz cheaq gha mawg lehq, yawd ca duhd ma tuhz he lehq yehg lo kawaq che yaog.

Ed mawr khaz lo kae tod che yaq kaw kanr

huh ve awg lawn

¹³ Awg ni u ve teq ni khuhn, awg laq ghuhd ni
ghad Yer ruq sar lehnr med haq suhr kid lod vid
daq che Ed mawr khaz lo kae tod che yaog.

¹⁴ Ix mag kae tod che yaq kaw kanr huh, Yer
suq haq caz daq che awg lawn teq pa kaod koz
daq kae che yaog.

¹⁵ Ix mag che kheh kaod koz daq jehg daq kae
tod-ag huh, Yer suq liz ix mag pad huh lag lehq,
ix mag geh teq geha kae che yaog.

¹⁶ Kheh ma khuhd, ix mag yawd haq maq sir
vid tug, ix mag ved mehz sir haq yug phuhz vid
lar che heh te che yaog.

¹⁷ Kheh te lehq Yer suq ix mag haq koz vid che,
“Nig mag yaq kaw kanr a thoq koz daq jehg daq
veh tod cheawg le,” lehd koz na ngawx che te
yand, ix mag awr lehr, hox lar lehq duhd har
cehar lehz te vehr che yaog.

¹⁸ Kheh te lehq, ix mag awg khuhn Kar lawd
phaq meh che phad koz che, “Yer ruq sar lehnr
med khuhn chehd che chaw teq pa awr lehr, che
teq cuhx med u ve khuhn a thoq phehq chehd
che awg lawn haq maq sir che chaw awr lehr,
khehx chaw nawg te ghad lehax cawg che gha
hawg,” lehz yawd haq koz vid che yaog.

¹⁹ Yer suq kawq koz che, “A thoq maq awg lawn
cawg law le,” lehd koz na ngawx che te yand, ix
mag kawq koz che, “Nar sar rehq chaw Yer suq
ve awg lawn yaog. Chaw u ve awr lehr, Ghig sa
mehz khuhd suhr, chaw yad kheh ma ve mehz
khuhd suhr, yawd koz che te che awg khuhn
kand pax cawg lehq Ghig sa ve cuh kar var te
ghad phehq che yaog.

20 Ghig sa ve paw khod nux teq pa he lehq ngag hehd ve awg hox chaw mawd teq pa awr lehr, yawd gha suh vid tug awg pun suhx jehg suhx taz tug chid aq vid lehq, laq kan thag huh thaq vehr che yaog.

21 Yawd awr lehr, Id sar rer laq chaw ceng haq thaer khuhq vid var te ghad yaog, lehz ngag hehd duhd law chehd che yaog. Kheh te lehq, awg lawn che ve phehaq che yaq ni haq sawnr ver, sehr ni gaeg che yaog.

22 Ngag hehd awg mor khuhn chehd che yad mid teq pa liz, ngag hehd haq and tug awg lawn koz ax che yaog. Yaq sawx ted naq i hehd teq pa tur phuh lo ca ngawx-eg che, yawd ved awg ton haq mad mawg lehd koz che yaog.

23 Kheh te lehq i hehd kawaq lehq koz che, awg ha awg khuhn muhd nuh maq cuh yad teq pa haq i hehd teq pa gha mawg lehq, yawd teq chehd che yaog lehz i hehd yad mid teq pa haq koz ax che yaog lehd koz che yaog.

24 Ngag hehd awg mor khuhn chehd che chaw te pehg tur phuh lo ca ngawx-eg che liz, yad mid teq pa koz che heh te gha mawg che yaog. Kheh ma khuhd i hehd teq pa liz Yer suq awg ton haq mad mawg," lehd koz che yaog.

25 Kheh te lehq, Yer suq ix mag haq koz vid che, "A thoq te lehq nig hehd kheh maq kar lehq yonr har cheawg le. Khawd-ehg te lehq Ghig sa ve cuh kar var teq pa koz lar che tawd khuhd haq maq na yug cheawg le.

26 Khreq awr lehr, che kheh te gha tuq gha khanr lehq, yawd ved awg mig awg phond

khuhn gha chehd tug ma hez hawg la," lehz ix mag haq koz vid che yaog.

²⁷ Kheh te lehq, Mod ser haq tanr lehq Ghig sa ve cuh kar var teq pa awg gha lia he lehq Liq phu awg gha lia khuhn yawd ved awg lawn kha buhq lar che teq pa, ix mag haq cuhx kig saw yug tuhz mar vid che yaog.

²⁸ Ix mag kae tod che khaz lo gag vehr lehq Yer suq awr lehr, khaz u ve haq pong ka vehag lehd te che yaog.

²⁹ Kheh te lehq ix mag koz vid che, "Ngag nid-ag geh hax lar haz ser. Awg lawn ghod ver, muhd ni liz kehg vehr lehq, muhd liz phiq vehr tez-or," lehd koz lehq yawd haq hax ceh lawg khawx che yaog. Kheh te lehq, yawd ix mag geh hax tug kae che yaog.

³⁰ Yawd ix mag geh teh cuh pad huh mi lehq cad tug cad che te yand, yawd khaor mod haq Yug lehq bon chid muh peg khaz nuhr, khaor mod khehq lehq ix mag haq pid che yaog.

³¹ U huh gaeg lehq, ix mag mehz sir kha nehax kawq cehar lehq, Yer suq yaog lehz gha kawq siar che yaog. Kheh te lehq Yer suq awr lehr, ix mag mehz khuhd suhr huh mehx vehr che yaog.

³² Ix mag koz daq che, "Yaq kaw kar lo awd nag haq tawd yawa lehq Liq phu cuhx kig pheq mar che te yand, awd nag ved ni ma khuhn geh jad che ma hez hawg la," lehz ix mag koz daq che yaog.

³³ Awg yand u ve khuhn ix mag har naq tu lehq Yer ruq sar lehnr med lo kawq kae che yaog. Kae lehq gaeg che te yand, cuh yad teq chi te ghad he

lehq i hehd geh chehd che chaw teq pa phawng daq chehd lawz che haq gha mawg che yaog.

³⁴ Chaw u ve teq pa ix mag haq koz vid che, "Jawd mawd Yer suq awg cehg mag kawq teq tuag vehr che yaog. Sid monr haq yawd ved awg ton maw vid peor," lehd koz che yaog.

³⁵ Kheh te lehq ix mag liz, yaq kaw kar lo gha phud gha mawg lar haz che awg lawn teq pa he lehq khaor mod khehq ax lehq yawd yag lo, lehz gha kawq siar che awg lawn liz, i hehd haq koz vid che yaog.

Yer suq yawd awg ton cuh yad teq chi te ghad haq maw vid che

³⁶ I hehd u kheh koz daq chehd-ag huh, Yer suq yawd awg ton i hehd teq pa kar huh hox lar lehq, "Nig hehd teq pa duhd sa gad sa tug cawg vid-oq," lehz i hehd haq koz vid che yaog.

³⁷ Kheh te lehq i hehd teq pa awr Lehr, chaw ha mawg che law lehd duhd lehq, tez mag nuh he lehq kuhz jad vehr che yaog.

³⁸ Yer suq i hehd haq koz vid che, "A thoq te nig hehd ngag awg lehz maq yonr lehq kuhz chehd cheawg le.

³⁹ Ngag cehg mag yaog. Ngag ved laq kuhr khi kud haq ngawx-oq. Ngag haq soz ngawx vad ngawx-oq. Ngag awr Lehr, nig hehd mawg chehd che heh te lehq, awg suhr awg sar he lehq awg ghuhd cawg che yaog. Chaw ha ver, awg ceng che ve teq pa mad cawg hawg," lehd koz lehq,

⁴⁰ yawd ved laq kuhr khi kud i hehd haq maw vid che yaog.

⁴¹ I hehd and lehq ga ha lehg jad cheaq te lehq, kha nehax maq yonr ser te chehd-ag huh, Yer suq koz che, “Nig hehd geh cad tug ted ceng cear mad cawg lar la,” lehd koz i hehd teq pa haq na che yaog.

⁴² Ngad pinr lar che teq theh yug lehq yawd haq pid che yaog.

⁴³ Yawd yug lehq, i hehd mehz khuhd suhr cad vehr che yaog.

⁴⁴ Kheh te lehq yawd kawq koz che, “Mod ser ve awg lid tawd khuhd liq khuhn ma koz, Ghig sa ve cuh kar var teq pa ve liq awg khuhn loar, chid muh che liq teq pa awg khuhn lo lehd ma koz, ngag awg lawn kha buhq lar che awg gha lia gha phehaq tug yaog, lehz ngag nig hehd geh chehd ser thad loar, nig hehd haq ngag koz vid lar peg che yaog.”

⁴⁵ U kheh te lehq, Liq phu ve cuhx kig haq sir vid tug, yawd i hehd ve ni ma haq duhd pawnr vid che yaog.

⁴⁶ Yawd i hehd haq koz vid che, “Liq phu khuhn che kheh koz buhq lar che yaog. Khreq awr lehr, gha khanr suh lehq sehr ni gaeg ver, gha kawq teq tuag tug yaog.

⁴⁷ Vend bax duhd phuhz lehq vend bax phehd kha tug awg lawn, Yer ruq sar lehnr med haq tanr lehq chaw ceng awg gha lia haq yawd ved awg meh khuhn gha mar vid tug yaog lehd koz buhq lar che yaog.

⁴⁸ Nig hehd awr lehr, awg lawn che ve teq pa haq sax khiz khanr var teq pa phehq che yaog.

⁴⁹ Ngar pa pid tug yaog, lehd koz lar che awg ceng ngag nig hehd haq pehar tug yaog. Kheh te

lehq, muhd nuh kawag lo ve kand pax haq nig
hehd maq gha ser che kheh ceh, med che khuhn
chehd lar ser," lehz i hehd haq koz vid che yaog.

Yer suq muhd nuh kawag lo taz kawq veh che

⁵⁰ Kheh te lehq, yawd i hehd teq pa haq sir ve
lehq Ber tar niq khaz pad huh gaeg che te yand,
yawd laq kuhr chid lehq, i hehd teq pa haq bon
naq vid che yaog.

⁵¹ U kheh te bon naq vid chehd-ag huh, yawd
i hehd haq phaz daq lar haz lehq muhd nuh
kawag lo taz kawq veh che yaog.

⁵² I hehd yawd haq boz cuhx lar a kor pi vid
lar haz lehq, ha lehg jad che khuhn Yer ruq sar
lehnر med lo kaw kawq veh che yaog.

⁵³ Kheh te lehq i hehd teq pa awr Lehr, khar
thad liz Yer ruq sar lehnر bon yehg nux khuhn
chehd lehq Ghig sa haq chid muh chehd che
yaog.

**Lahu Shi
Lahu Shi: Lad hur Si Liq Phu Awg Suhx New
Testament**

copyright © 2015 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Lahu Si

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 9 May 2025 from source files
dated 10 May 2025

e3f23237-3165-58f9-84d8-20fb5acd84fe